

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV :

Hlavný riešiteľ :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Urbanizmus :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Prírodné pomery :	Ing. Peter Gažík
Životné prostredie, výroba :	Ing. arch. Vlasta Cukorová Ing. Peter Gažík
Demografia :	RNDr. Vladimír Trebichavský
Občianska vybavenosť, Rekreácia a cestovný ruch :	Ing. arch. Vlasta Cukorová
Doprava :	Ing. Imrich Bekeč
Elektrická energia, telekomunikácie :	Ing. Branislav Oravec
Plyn :	Ing. Juraj Števček
Vodné hospodárstvo :	Ing. Juraj Vavro Ľubica Martinská
Zábery plôch LPF a PP :	Ing. Peter Gažík

OBSAH :**ZÁKLADNÉ ÚDAJE**

A) Hlavné ciele územného plánu obce	10
B) Údaje o súlade riešenia územia so zadaním	11
B.1. Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD.....	11
B.2. Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním.....	11
B.3. Súpis použitých podkladov a zhodnotenie ich využitia.	11
OBSTARÁVATEĽ POSKYTNOL NASLEDUJÚCE PODKLADY VYUŽITÉ PRI SPRACOVANÍ ÚPN-O:.....	11
 RIEŠENIE ÚPN-O	
A) Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis	14
A.1. Vymedzenie riešeného územia.....	14
A.2. Všeobecná charakteristika územia	14
A.2..1. Geomorfologické členenie, tvar a reliéf územia.....	14
A.2..2. Geologické a inžiniersko-geologické pomery	15
A.2..3. Pôdne pomery	16
A.2..4. Klimatické pomery.....	17
A.2..5. Hydrologické a hydrogeologické pomery.....	17
A.2..6. Rastlinstvo a živočíšstvo	18
B) VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASŤÍ ÚPD VYŠŠIEHO STUPŇA.....	20
B.1. Záväzné regulatívy	20
B.1..1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry :	20
B.1..2. V oblasti sociálnej infraštruktúry :.....	21
B.1..3. V oblasti rozvoja rekreácie turistiky, cestovného ruchu a kúpeľníctva:	21
B.1..4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany pôdneho fondu, ochrany prírody a krajiny a ochrany kultúrneho dedičstva :.....	21
B.1..5. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry	22
B.1..6. V oblasti vodného hospodárstva :	23
B.1..7. V oblasti nadradenej energetickej infraštruktúry :.....	23
B.1..8. V oblasti odpadového hospodárstva :	24
B.2. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY.....	24
C) ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE.....	25
C.1. Obyvateľstvo	25
C.1..1. Hustota osídlenia, historický vývoj počtu obyvateľov.....	25
C.1..2. Vývoj obyvateľov v období rokov 1991 - 2001.....	26
C.1..3. Pohlavná a veková skladba obyvateľstva	27
C.1..4. Ekonomická aktivita, odchádzka za prácou a vzdelanostná štruktúra obyvateľstva.	28
C.1..5. Niektoré ďalšie demografické charakteristiky obyvateľstva.	30
C.2. Vybrané charakteristiky domového a bytového fondu.....	30
C.3. Celkové zhodnotenie	31
C.3..1. PREDPOKLADANÝ VPLYV NAVRHOVANÝCH ZMIEN NA DEMOGRAFICKÉ UKAZOVATELE.....	31
D) RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA.....	32
D.1. Začlenenie obce do systému osídlenia	32

D.2. Vázby obce na okolité územie.....	33
D.3. Riešenie záujmového územia.....	33
E) NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA.....	34
E.1. história a kultúrne hodnoty prostredia	34
E.2. Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce....	36
F) NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE	37
G) NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, VÝROBY A REKREÁCIE	37
G.1. Bývanie.....	37
G.2. Sociálna infraštruktúra a Občianske vybavenie	37
G.2..1. KONCEPCIA ROZVOJA SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY V OBCI	38
G.2..2. KONCEPCIA ROZVOJA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI V OBCI	39
G.2..3. OSTATNÉ VYBAVENIE V OBCI	40
G.3. Výroba	41
G.3..1. POĽNOHOSPODÁRSTVO	41
G.3..2. LESNÉ HOSPODÁRSTVO.....	42
G.3..3. INÁ VÝROBA	43
G.4. rekreácia a cestovný ruch	43
G.4..1. KONCEPCIA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU, REKREÁCIE A ŠPORTU V OBCI.....	43
G.4..2. UBYTOVACIE KAPACITY V OBCI.....	44
G.4..3. OSTATNÉ ZARIADENIA REKREÁCIE A CR V OBCI A JEJ BLÍZKOSTI	46
G.4..4. OSTATNÉ ZARIADENIA REKREÁCIE A CR V KATASTRI OBCE ...	46
H) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	46
I) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ...47	47
I.1..1. OCHRANNÉ PÁSMA	47
I.1..2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA.....	47
J) NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI	48
K) NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚSES A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ.....	49
K.1. Ochrana prírody.....	49
K.1..1. ÚZEMNÁ OCHRANA PRÍRODY :.....	49
K.2. Návrh MÚSES.....	49
K.2..1. SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA (SKŠ) A POPIS JEJ PRVKOV	50
K.3. Návrh ekostabilizačných opatrení.....	51
K.3..1. PROBLÉMOVÉ MIESTA A STRETY ZÁUJMOV V KRAJINE	52
K.3..2. NÁVRH ZÁSAD EKOLOGICKÉHO HOSPODÁRENIA V KRAJINE ..	52
K.3..3. NÁVRH PLÔCH PRE NÁHRADNÚ VÝSADBU DREVÍN.....	53
L) NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA 53	53
L.1. DOPRAVA	53
L.1..1. ŠIRŠIE VZŤAHY	53
L.1..2. CESTNÁ DOPRAVA A KOMUNIKAČNÁ SIEŤ.....	53
L.1..3. HROMADNÁ DOPRAVA SAD.....	57
L.1..4. NEMOTOROVÁ DOPRAVA	57
L.1..5. STATICKÁ DOPRAVA	57
L.1..6. OSTATNÁ DOPRAVA.....	58
L.1..7. DOPRAVNÉ ZARIADENIA.....	58
L.1..8. OCHRANNÉ PÁSMA	58
L.1..9. ZHODNOTENIE ÚČINKOV DOPRAVY.....	58
L.2. vodné hospodárstvo	59
L.2..1. Vodné toky	59
L.2..2. Vodné zdroje.....	59
L.2..3. Návrh vodovodnej siete	59

L.2.4.	Výpočet potreby vody	60
L.2.5.	Výpočet objemu akumulčných priestorov a návrh vodojemov.....	60
L.2.6.	Výpočet potreby vody a akumulčných priestorov pre SENIOR CITY a GOLFOVÝ AREÁL	60
L.2.7.	Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd	62
L.2.8.	Výpočet množstva odpadových vôd v obci	63
L.2.9.	Výpočet množstva odpadových vôd v SENIOR CITY a GOLFOVOM KOMPLEXE	63
L.2.10.	Výpočet množstva znečistenia	64
ENERGETIKA		65
L.3. elektrická energia		65
L.3.1.	Vysoké napätie.....	65
L.3.2.	ROZVODNÁ SIĚŤ NN.....	66
L.3.3.	VÝKONOVÉ BILANCIE PRE JEDNOTLIVÉ LOKALITY VÝSTAVBY	66
L.3.4.	VEREJNÉ OSVETLENIE	67
L.4. Zásobovanie zemným plynom.....		67
L.4.1.	ROZŠÍRENIE PLYNOFIKÁCIE OBCE VAŽEC.....	68
L.4.2.	NÁVRH PLYNOFIKÁCIE AREÁLOV SENIOR CITY A GOLFOVÉHO AREÁLU.....	70
L.4.3.	SÚHRN POTREBY PLYNU:.....	72
L.5. Slaboprúdové rozvody		73
L.5.1.	DIAL'KOVÉ KÁBLE.....	73
L.5.2.	TELEFÓNNE VEDENIE	73
L.5.3.	MIESTNY ROZHLAS	73
L.5.4.	TELEVÍZNE SIETE A KÁBLOVÉ ROZVODY	73
L.5.5.	MOBILNÉ RÁDIOTELEFÓNNE SIETE	73
M) KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....		74
M.1.	Zásady funkčného využívania územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti	74
M.2.	Stav životného prostredia v regióne	74
M.3.	Stav životného prostredia v riešenom území a návrh koncepcie starostlivosti o ŽP.....	75
M.4.	Zložky životného prostredia.....	75
M.4.1.	OVZDUŠIE.....	75
M.4.2.	VODA.....	76
M.4.3.	PÔDA.....	77
M.4.4.	BIOTA	78
M.5.	Faktory ovplyvňujúce životné prostredie.....	78
M.5.1.	DOPRAVA.....	78
M.5.2.	ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	78
M.5.3.	URBANISTICKÁ ZÁSTAVBA	79
M.5.4.	VEGETÁCIA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE.....	80
N) VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV		80
O) VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU		81
P) VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA PLÔCH POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY		81
P.1.	Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde	81
Q) HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA		82
NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI		
A) ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA		84

A.1. Regulatívy urbanistickej koncepcie zastavanej časti obce.....	84
A.2. Určenie funkčných priestorovo homogénnych jednotiek	84
A.2.1. JESTVUJÚCE LIMITY	85
A.3. návrh funkčných regulatívov pre zastavanú časť obce	86
A.3.1. REGULATÍVY PRE FUNKČNÉ VYUŽITIE PLOCH.....	86
A.3.2. LIMITY PRE FUNKČNÉ VYUŽITIE PLOCH.....	86
B) URČENIE PODMIENOK NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLOCH	87
B.1. návrh priestorových regulatívov	87
B.1.1. REGULATÍVY PRIESTOROVÉ PLATNÉ NA VŠETKÝCH ZASTAVANÝCH PLOCHÁCH	87
B.1.2. PRIESTOROVÉ REGULATÍVY PLATNÉ NA JEDNOTLIVÝCH ZASTAVANÝCH PLOCHÁCH	87
C) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA	98
C.1. Občianska vybavenosť	98
C.2. Rekreácia a cestovný ruch	98
C.3. Výroba v zastavanom území obce	99
C.4. Výroba v území mimo zastavaného územia obce	99
D) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA	100
D.1. Doprava	100
D.1.1. JESTVUJÚCE LIMITY :	100
D.1.2. REGULATÍVY PRE CESTNÚ DOPRAVU :	100
D.1.3. REGULATÍVY PRE STATICKÚ DOPRAVU :	101
D.1.4. REGULATÍVY PRE PEŠIU DOPRAVU :	101
D.1.5. REGULATÍVY PRE HROMADNÚ DOPRAVU	101
D.1.6. DOPRAVNÉ ZARIADENIA	101
D.2. Regulatívy vodného hospodárstva	102
D.2.1. VODNÉ ZDROJE A VODNÉ TOKY	102
D.2.2. VODOVODNÁ SIETĚ	103
D.2.3. ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD.....	103
ENERGETIKA	103
D.3. Regulatívy elektrickej energie	104
D.3.1. VYSOKÉ NAPÄTIE VN A VVN	104
D.3.2. TRAFOSTANICE	104
D.3.3. NÍZKE NAPÄTIE.....	104
D.3.4. VEREJNÉ OSVETLENIE.....	104
D.3.5. OCHRANNÉ PÁSMA.....	104
D.4. Regulatívy zásobovania zemným plynom	105
D.4.1. ODSUPOVÉ VZDIALENOSTI.....	105
D.5. Slaboprúdové rozvody.....	106
D.5.1. TELEFÓNNE SIETE	106
D.5.2. TV SIETE KÁBLOVÉ	106
D.5.3. MIESTNY ROZHLAS	106
D.5.4. OCHRANNÉ PÁSMO VEDENÍ SLABOPRÚDU	106
E) ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, ÚSES	106
E.1. regulatívy ochrany kultúrnohistorických hodnôt.....	106
E.2. regulatívy ochrany prírody a tvorby krajiny	107
E.2.1. POŽIADAVKY OCHRANY PRÍRODY Z PRÁVNEHO HĽADISKA... ..	108
E.2.2. REGULATÍVY PLATNÉ NA JEDNOTLIVÝCH PLOCHÁCH OBCE MIMO JEJ SÚČASNÉHO A NAVRHOVANÉHO ZASTAVANÉHO ÚZEMIA	108
E.3. Regulatívy ÚSES	120

F)	ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	121
	
F.1.	Ovzdušie	121
F.2.	Voda	121
F.3.	Odpadové hospodárstvo	121
F.4.	Urbanistická zástavba	122
F.5.	Vegetácia.....	122
G)	VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	122
H)	VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	123
	H.1..1. OCHRANNÉ PÁSMA.....	123
	H.1..2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA	123
I)	PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE	
	DELENIA A SCELENIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY	
	123
I.1.	Plochy na verejnoprospešné stavby	123
I.2.	Plochy na vykonanie scelenia a delenia pozemkov	124
I.3.	Plochy na asanáciu	124
I.4.	Plochy na chránené časti krajiny	124
J)	URČENIE ČASTÍ OBCE, KDE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ ÚPN-Z	124
K)	ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB	124
L)	SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH	
STAVIEB	125	

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A) HLAVNÉ CIELE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Hlavné ciele ÚPN-O boli stanovené v Zadaní z r.2005 a schválené v obecnom zastupiteľstve dňa 22.11.2005.

Hlavné ciele rozvoja územia vychádzajú z formulovaných cieľov pri zadaní pre spracovanie návrhu ÚPN-O:

- zachovať identitu obce
- zabezpečiť rozvoj obce na princípe trvalo-udržateľného života
- syntéza ochrany prírody, turistiky a prosperity obce
- návrh vhodných funkcií do existujúcej štruktúry zástavby a domového fondu
- rozvíjať priestorové usporiadanie jednotlivých funkčných plôch v obci tak, aby vzťahy vnútri obce boli prehľadné, jasné a zrozumiteľné pre návštevníkov obce, ale i jej občanov
- zachovanie tradícií a miestneho folklóru
- vybudovať nové administratívno-správne centrum obce, ktoré bude spĺňať náročné požiadavky na dobré fungovanie samosprávy po prenose kompetencií zo štátnej správy
- návrh vhodných plôch pre rozvojové aktivity obce aj mimo jestvujúcich hraníc zastavaného územia obce

B) ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

B.1. CHRONOLÓGIA SPRACOVANIA A PREROKOVANIA JEDNOTLIVÝCH ETÁP ÚPD.

V riešenom území bol spracovaný v r. 1988 ÚPN-SÚ Važec (sprac. URBION Bratislava), ktorý bol v r. 1991 prehodnotený Útvárom hl. architekta okresu L. Mikuláš.

MÚSES bol spracovaný v r. 1994 (EKOPED Žilina).

Prieskumy a rozbery boli spracované v roku 1998 (Atelier C, Ing. arch. V. Cukorová).

V r. 1999 bola spracovaná Urbanistická štúdia (UŠ) obce Važec (sprac. Ing. arch. Vlasta Cukorová, Atelier C, L. Hrádok).

V roku 2000 bola UŠ obce Važec prerokovaná ako podklad pre dopracovanie ÚPN-O Važec.

V roku 2005 bolo spracované Zadanie pre spracovanie návrhu ÚPN-O.

Prerokovanie Zadania začalo listom zo dňa 12.5.2005, v ktorom obec Važec oznamuje začatie prerokovania Zadania pre ÚPN-O Važec.

Oznámenie o prerokovaní Zadania pre verejnosť bolo vyvesené 1.7.2005 a zvesené 30.7..2005.

Koniec prerokovania Zadania bol dňa 23.9.2005, kedy bolo doručené posledné stanovisko.

Na základe došlých stanovísk a pripomienok občanov bolo vypracované Vyhodnotenie pripomienkového konania a následne bolo Zadanie dopracované.

Dňa 19.10.2005 bolo vydané súhlasné stanovisko Krajským stavebným úradom v zmysle §-u20 ods.2 Stavebného zákona.

Zadanie pre spracovanie ÚPN-O bolo schválené obecným zastupiteľstvom uznesením č. 69/2005 dňa 22.11.2005.

B.2. ZHODNOTENIE SÚLADU RIEŠENIA SO ZADANÍM.

Riešenie návrhu ÚPN-O je v súlade so schváleným Zadaním.

B.3. SÚPIS POUŽITÝCH PODKLADOV A ZHODNOTENIE ICH VYUŽITIA.

OBSTARÁVATEĽ POSKYTL NASLEDUJÚCE PODKLADY VYUŽITÉ PRI SPRACOVANÍ ÚPN-O:

- * digitálne podklady (ZM M 1:10 000)
- * analógové mapy ZM M 1 : 10 000, 1 : 5000 odvodené s vrstevnicami zastavaných častí obce
- * štatistické údaje
- * PHSR Važec
- * POH Važec
- * Plán ukrytia obce
- * Urbanistická štúdia (Ing. arch. Vlasta Cukorová, Atelier C, L. Hrádok, r. 1999)
- * Zadanie pre spracovanie ÚPN-O (schválené 22.11.2005)
- * Podklady pre zapracovanie investičných zámerov Senior City a Golfového areálu
- * „Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v oblasti Horného Liptova ...“ – Kanalizácia obce Važec (Hydrocoop s.r.o. Bratislava, 2005)

Ďalšie podklady využité pri spracovaní ÚPN-O:

- * ÚPN-VÚC Žilinského kraja (Združenie VÚC Žilina, 1998), Zmeny a doplnky č.1 ÚPN-VÚC Žilinského kraja, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN č.6 dňa 27.04.2005 v zastupiteľstve ŽSK
- * ÚPN-VÚC Prešovského samosprávneho kraja a jeho platné Zmeny a doplnky (príslušný text a výkresy)
- * MÚSES Važca (EKOPED Žilina, 1994)
- * dokumentácia Ústredného zoznamu pamiatkového fondu
- * štatistické údaje získané zo Štatistického úradu a OcÚ, sčítanie ľudu domov a bytov z r. 2001 a od obce
- * potvrdenie BPEJ
- * vyjadrenie o hydromelioračných zariadeniach
- * podklady OÚ odbor lesného hospodárstva, ochrany prírody, poľnohospodárstva
- * Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií územia Žilinského kraja (sprac. Hydroconsult Bratislava pre SVS a.s. Žilina v r. 2005)
- * Diaľnica D1, Važec – Mengusovce, koordinačný výkres v Km 0,000-1,150, sprac. DOPRAVOPROJEKT a.s., Bratislava, 1997
- * koordinačná situácia pre „Diaľnicu D1 Hybe - Važec“ (sprac. DOPRAVOPROJEKT Bratislava, 1992)
- * trasa navrhovanej modernizácie železničnej trate LM-PP, II. Etapu (REMIING CONSULT a.s., Bratislava, 2006)
- * „Prehodnotenie ochranného pásma vodného zdroja pre PD Važec“ (MomtanA spol. s r.o., Košice, júl 2008)
- * Vlastivedný slovník obcí na Slovensku (kolektív autorov, SAV Bratislava, r.1977)
- * Nízke Tatry - východ - turistický sprievodca ČSSR (Kamil Linhart a kol., vydavateľstvo Šport Bratislava, 1989)
- * turistické mapy (Vojenský kartografický ústav Harmanec š.p.)
- * Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (vyd. MŽP SR, 2001)
- * overenie v teréne

RIEŠENIE ÚPN-O

A) VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

A.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešeným územím je kataster obce, najmä jej zastavaná časť, s počtom obyvateľov 2372 k 31.12.2007 podľa údajov Obecného úradu.

Záujmovým územím je v súčasnosti spravovaný kataster, čo predstavuje 5969 ha. Susedné katastre patria obciam : na západe obci Východná, na severe obci Vysoké Tatry, na východe obci Štrba, na juhu obci Liptovská Teplička. Posledné tri obce patria do Prešovského samosprávneho kraja.

A.2. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA

A.2..1.Geomorfologické členenie, tvar a reliéf územia

Riešené územie patrí podľa regionálneho geomorfologického členenia (Mazúr, Lukniš, 1980) do provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, Fatransko - tatarskej oblasti, celku Podtatranská kotlina, podcelku Liptovská kotlina a časti Hybianska pahorkatina. Druhým celkom sú Kozie chrbty a v rámci neho podcelkom Važecký chrbát v južnej časti katastra.

Globálny reliéf územia katastra je daný tektonickou brachysynklinálou a dvoma antiklinálami Vysokých a Nízkych Tatier. Ako súčasné reliéfovorné procesy sa uplatňujú fluvialne a stráňové procesy, zosuvné procesy, výmoľová erózia, rozpúšťacie a kombinované procesy s tvorbou krasových a polokrasových foriem.

Z morfoštruktúrneho hľadiska sa v Liptovskej kotline jedná o reliéf s pozitívnou pohybovou tendenciou s dominanciou radiálnych pohybov, bližšie reliéf hrástí a klenbohrástí vrásovo-kryhovej štruktúry a reliéf sedimentárnych štruktúr so slabým uplatnením litológie. V časti Kozie chrbty sa morfoštruktúrne hľadisko líši reliéfom príkrovovo-vrásových štruktúr so slabým až stredným uplatnením litológie.

Z morfoskulptúrneho hľadiska má táto časť Liptovskej kotliny eróžno-denudačný reliéf, a to planačný nekrasový reliéf. Časť Važeckého chrbtu má fluvialne rezaný rázsochovitý hornatinový reliéf.

Z typov reliéfu možno spomenúť typ fluvialných nív a nízkych kužeľov, slatinných mokradí a slatín, glacifluviálnych kužeľov, úvalín a úvalinových dolín, svahových deformácií, miernych svahov, stredne strmých až strmých svahov, chrbtových plošín, mezozoických ostrovov a chrbtov.

Výškové rozpätie katastra je asi od 750 m do 1106,1 m n.m. na kóte Slamená.

A.2..2. Geologické a inžiniersko-geologické pomery

Územie katastra je tvorené horninami mezozoika, paleogénu a kvartéru. Mezozoikum tvoria najmä horniny triasu – komplexy vápencov a dolomitických vápencov, dolomitov a komplexy pestrých bridlíc a pieskovcov zo spodného triasu až permu. Paleogén je tvorený flyšovou formáciou Liptovskej kotliny pozostávajúcej z komplexov bazálnych zlepenčov a flyšu, ílovcov a ílovcov a pieskovcov. Kvartér tvorí pokryv sedimentov paleogénu a mezozoika. Sú variabilné litologickým zložením aj vekom a pozostávajú z komplexov: glaciofluviálneho, fluviálneho, deluviálneho, proluviálneho, organických sedimentov a antropogénneho komplexu.

Z inžiniersko-geologického hľadiska sa v riešenom území nachádzajú nasledovné rajóny:

Rajón údolných riečnych náplavov (F) má horninové prostredie štrky a piesky, na ktorom sú obyčajne hlinité, ílovité a piesčité sedimenty. Hladina podzemnej vody je obyčajne 2-4 metre hlboko. U podzemných vôd je častá agresivita rôzneho typu. Reliéf sa vyznačuje priehlbeninami s výskytom rašelinísk. Vyskytuje sa tu bočná erózia a podmáčanie územia. Podmienky pre výstavbu sú zhoršené vysokou hladinou podzemnej vody a nízkou konzistenciou povrchových pôd jemnozrnných zemín prípadne neúnosnými organickými sedimentami. Územie je nevhodné pre ukladanie tuhých odpadov - ľahké znečistenie podzemných vôd.

V rajóne flyšoidných hornín (Sf) sa v horninovom prostredí striedajú ílovce, prachovce, slieňovce, pieskovce so zlepencami alebo karbonátmi vo vrstvách, ktoré sú priepustné až nepriepustné. Je tu premenlivá agresivita podzemných vôd. Reliéf tvoria prevažne mierne až stredné svahy a ploché chrbáty, strmé svahy sú na masívoch s prevahou pieskovcov. Vyskytujú sa tu plytké povrchové zosuvy a hlboké zvetrávanie hornín. Pre miestne účely možno využiť len horninové komplexy s prevahou pieskovcov (lomový kameň, štrk). Poľnohospodárske pôdy 3.-7. bonity. Zhoršené podmienky pre výstavbu vyplývajú z intenzívneho zvetrávania, namŕzania hornín a výskytu zosuvov. Pre ukladanie odpadov je možné využiť stabilné horninové masívy s prevahou ílovcovo-prachovcových hornín.

Rajón zlepencových hornín (Sz) má v horninovom prostredí zlepenca a brekcie. Priepustnosť je závislá od tmelu a stupňa rozpukania. Výdatnosť prameňov je miestami až 10 l s⁻¹. Reliéf je intenzívne členitý s výskytom skalných stien ap. Horniny intenzívne zvetrávajú. Zhoršené podmienky pre výstavby vyplývajú z členitého reliéfu, zlej rozpojiteľnosti a ťažiteľnosti, nasiakavosti a rozpadavosti hornín. Pre ukladanie odpadov je územie málo vhodné až nevhodné - možnosť znečistenia podzemných vôd.

Rajón dolomitických hornín (Sd) má horninové prostredie zložené z dolomitov s vločkami vápencov alebo ílovitých bridlíc. Priepustnosť je prevažne puklinová. Sú to strmé svahy reliéfu, vyskytuje sa opadávanie blokov hornín a gravitačné deformácie, ktoré zhoršujú podmienky pre výstavbu. Horniny sú využiteľné ako kamenivo a štrk do betónov, výrobu žiaruvzdorných hmôt ap. Územie nevhodné pre ukladanie odpadov.

Rajón deluviálnych sedimentov (D) má v závislosti od predkvartérneho podkladu veľmi rôznorodé a priestorovo premenlivé litologické zloženie. Najčastejšie sú to hliny a hlinito-kamenité suty. Trvalejší horizont podzemnej vody je iba v nižších častiach svahov, najmä na prechodoch do rajónov F, T. Reliéf tvoria mierne až strmé svahy, členené miestami intenzívnou výmoľovou eróziou. Z geodynamických javov je tu veľmi častý výskyt zosuvov najmä v regióne karpatského flyšu. Využitelnosť zdrojov je pre tehliarske suroviny, pôdy sú tu zväčša úrodné. Zhoršené inžiniersko-geologické podmienky pre výstavbu sú zapríčinené značnou litologickou premenlivosťou, výskytom zosuvov a miestami strmých svahov. Pri výstavbe je možnosť vyvolania zosuvov. Pre ukladanie odpadov sú vhodné jemnozrnné delúviá na miernych a stabilných svahoch.

Rajón glaciofluviálnych sedimentov (G) má horninové prostredie tvorené štrkami s polohami pieskov, spravidla zahlinené. Je prevažne uľahnuté a tvorí dobré základové pôdy. Hladina podzemnej vody je obvykle v hĺbke 5-10 m, agresivita z dôvodu nízkej tvrdosti a kyslosti. Na okrajoch akumulácii a na svahoch dolín sa vyskytuje výmoľová erózia. Využitelnosť je pre násypy najmä komunikačných stavieb, poľnohospodárske pôdy 4.-7. bonity, môžu tu byť lokálne zdroje

pitnej vody. Je tu možnosť znečistenia podzemných vôd a územie nie je vhodné pre ukladanie odpadov. Po obvode akumulácii je miestami znížená stabilita základových pôd.

Rajón vápencových hornín (Sv) má podklad skalné horniny vápencov a dolomitických vápencov s priepustnosťou puklinovou až puklinovo-krasovou a výdatnosťou prameňov 1-15 l s⁻¹. Jedná sa o morfológicky aktívne tvary reliéfu a typický krasový reliéf. Z geodynamických javov je to opadávanie úlomkov a deformácie blokového typu. Využitelnosť nerastných surovín je pre lomový kameň, výrobu vápna a cementu a pod. Sú tu sústredené významné zásoby podzemných vôd. Zhoršené podmienky pre výstavbu sú zapríčinené intenzívnym skrasovatením a nestabilitou územia, strmou svahov. Je tu možnosť znečistenia zásob podzemných vôd. Územie je nevhodné pre ukladanie odpadov.

Rajón ílovcovo-prachovcových hornín (Si) má horninové prostredie tvorené spravidla zo zbridičnatených ílovcov, prachovcov a slieňovcov. Sú to slabo priepustné až nepriepustné horniny. Vyskytujú sa miernych až stredných svahoch, sedlách a depresiách. Z geodynamických javov je tu výmoľová erózia, zosúvanie zvetralín. Slieňovce môžu byť využitelné na výrobu cementu, piesčité sleňovce na ľahký stavebný materiál, ílovce ako tehliarska surovina. Zhoršené podmienky pre výstavbu vyplývajú z vysokej stlačiteľnosti, rýchleho zvetrávania a nasiakavosti a namŕzavosti. Možné je vyvolanie zosuvov, zníženie stability svahov. Možnosť ukladania odpadov je na nepriepustných podlažiach.

Rajón pieskovcových hornín (Sp) je tvorený pieskovicami, arkózami, drobnými a kremencami s vločkami zlepencov alebo ílovcovo-prachovcových hornín, prípadne karbonátov. Hydrogeologicky majú dobrú priepustnosť a výdatnosť prameňov okrem ílovitých a slieňovitých pieskovcov. Geomorfológicky odolnejšie horniny vytvárajú vystupujúce chrbáty a strmé svahy, miestami aj steny, menej odolné horniny zas tvoria mierne svahy a depresie. Na menej odolných horninách sa môže vyskytnúť výmoľová erózia prípadne plytké zosuvy, niekedy aj blokové rozpadliny. Niektoré horniny možno využiť ako stavebný lomový kameň i štrk. Je tu možnosť znečistenia podzemných vôd a narušenia stability svahov. Pre ukladanie odpadov spravidla nevhodné.

A.2..3.Pôdne pomery

Štruktúra funkčného využívania územia v katastri obce Važec (do r. 2004):

Názov územia	Celková výmera územia v m ²						
	spolu	v tom					ostatná plocha
		poľnohosp. pôda	nepoľnohosp. pôda	lesný pozemok	vodná plocha	zast. plocha a nádvorie	
Važec	59 685 168	39 811 657	19 873 511	16 632 272	218 713	2 250 190	772 336

Na území sa nachádzajú nasledovné pôdne typy:

- hnedé pôdy (kambizeme) nenasýtené (kyslé) – stredne ťažké, plytké, slabo skeletnaté
- hnedé pôdy pseudoglejové – stredne ťažké, plytké, slabo skeletnaté pôdy, miestami ílovito hlinité, stredne hlboké (motorest)
- hnedé pôdy glejové – stredne ťažké až hlinité, plytké až stredne hlboké
- rendziny typické – plytké, stredne až silno skeletnaté, stredne ťažké
- pseudogleje – ťažké až veľmi ťažké, plytké, slabo až stredne skeletnaté

- glejové pôdy – plytké, slabo skeletnaté, stredne ťažké až ťažké, najmä na nivách vodných tokov a slatiniskách
- nivné pôdy – nachádzajú sa na fluvialných sedimentoch, veľmi heterogénne, sú najmä v nive Bieleho Váhu
- antropické pôdy – majú povrchový antropický horizont, človekom pozmenený (najmä záhrady)

A.2..4.Klimatické pomery

Územie patrí do chladnej klimatickej oblasti, okrsku mierne chladného.

Klimaticko-geografickým typom je horská klíma s malou inverziou teplôt, vlhká až veľmi vlhká, chladná. Teplota v januári je 5° až –6,5°C, v júli 13,5° až 16°C, amplitúda 19,5° až 20° C ročné zrážky 650-1100 mm.

Údaje o klimatických charakteristikách sú z dlhodobých meraní (1931 - 1960) väčšinou z okolitých meteorologických staníc. Priemerná ročná teplota je v rozpätí 5 - 6°C. Najteplejší mesiac je júl, najchladnejší január. Vegetačné obdobie trvá 180 – 220 dní, bezmrazové obdobie je 120 – 140 dní. Inverzie sa vyskytujú najmä na jeseň a v zime. Suma globálneho žiarenia za rok je 1100 – 1150 kWhm⁻². Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu je 76 –78 %, najväčšia je v zime (80 – 85 %) a najmenšia v lete a na jar (70 – 75 %). Ročný priemer tlaku vzduchu je 7,5 –7,7 hPa.

Priemerná oblačnosť v roku je 62 – 65 %, slnko svieti priemerne 1550 – 1700 hodín za rok. Priemerný počet jasných dní je 35 – 40 a zamračených dní 125 – 135.

Územie patrí do oblasti s prebytkom zrážok, za vegetačné obdobie je úhrn 420 – 500 mm. Priemerný počet dní so zrážkami viac ako 1 mm je 110 – 120 dní. Snehová pokrývka trvá priemerne 100 – 120 dní v roku. Priemerná maximálna výška snehovej pokrývky je 40 – 80 cm.

V kotline prevládajú západné až severozápadné vetry (12 – 30 % podiel), potom severovýchodné vetry. Najmenej časté sú severné, južné a východné vetry. Priemerná rýchlosť vetra je 4,5 – 4,8 ms⁻¹ (Poprad). Bezvetrie je okolo 9 % meraní.

A.2..5.Hydrologické a hydrogeologické pomery

Riešené územie patrí do povodia Váhu, severné dve tretiny do odvodňuje Biely Váh a asi južnú tretinu odvodňuje Čierny Váh. Špecifický odtok je 17,8 ls⁻¹km⁻², priemerný prietok 0,93 m³s⁻¹.

Podľa typu režimu odtoku patrí územie do stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým režimom odtoku s akumuláciou v mesiacoch november až marec, vysokou vodnosťou v apríli až máji, najvyššími prietokmi v máji a najnižšími prietokmi v januári až februári prípadne septembri a októbri.

Hydrogeologická charakteristika územia súvisí s geologicko-litologickou charakteristikou podložia. V severnej časti územia prevládajú morény a glaciálno fluvialne sedimenty s dobrou pórovou priepustnosťou. Južnú časť tvoria prevažne horniny staršieho mezozoika s veľmi dobrou až dobrou priepustnosťou puklinovo-krasovou. Východná časť územia má prevahu hornín paleogénu s veľmi slabou priepustnosťou puklinovo-vrstvovou.

Severná časť územia patrí do hydrogeologického rajónu Q-G 009 kryštalínium Západných Tatier a kvartér východnej časti Liptovskej kotliny s využiteľnými zásobami spodných vôd 1-1,99 ls⁻¹km⁻². Južná časť leží v regióne M 010 – mezozoikum chočského príkrovu severovýchodných svahov Nízkyh Tatier a Kozích chrbtov s využiteľnými zásobami podzemných vôd 2-4,99 ls⁻¹km⁻².

A.2..6.Rastlinstvo a živočíšstvo

Posudzované územie patrí podľa fyto geografického členenia Slovenska (Futák, 1980) do Oblasť západokarpatskej flóry (Carpatium occidentale), južná časť územia do obvodu flóry vysokých Karpát (Eucarpaticum) okresu Nízke Tatry, severná časť do obvodu flóry vnútrokarpatských kotlín (Intercarpaticum) a okresu Podtatranské kotliny a podokresu Liptovská kotlina.

Podľa rekonštruovanej potenciálnej prirodzenej vegetácie (Michalko a kol., 1986) sú na riešenom území nasledovné jednotky:

Al - lužné lesy podhorské a horské (Alnenion glutinoso-incanae, Salicion triandrae, S. eleagni..)

Pi - bukovo-borovicové lesy (Erico-Pinion, Seslerio-Festuceum tatrae)

V - vrchoviská a prechodné rašeliniská

F - bukové lesy kvetnaté (Eu-Fagenion)

Ba - smrekové lesy zamokrené (Eu-Vaccinio-Piceenion)

PA – jedľové a jedľovo-smrekové lesy (Abietion, Vaccinio-Abietion)

Jedľové a jedľovo-smrekové lesy (Abietion, Vaccinio-Abietion) (PA) sa vyskytujú na nenasýtených až podzolovaných kamenistých hnedozemiach, najčastejšie na kyslých horninách. Táto jednotka sa vyskytuje v bezbukovom geografickom variante. Pôvodne mala prevahu jedľa a prímies tvoril smrek, vtrúsený bol smrekovec, borovica sosna, jarabina vtáčia, javor horský, vzáčne jelša sivá a výnimočne buk lesný. Vo fytocenózach sú významné Clematis alpina, Valeriana tripteris, Cirsium erisithales. Poa stiriaca, Carex alba.

Smrekové lesy zamokrené (Ba) (Eu-Vaccinio-Piceenion) sú ihličnaté, tvorené prevažne smrekom na kyslom podloží vo vlhkých a chladných horských oblastiach na mierne sklonenom povrchu. Pôdy sú výrazne oglejené, miestami zrašelinené. Hladina podzemnej vody je vysoko. V drevinovom zložení dominuje Picea abies možná je prímies Abies alba, Populus tremula, Alnus incana, Sorbus aucuparia, Betula pubescens, Salix silesiaca, Salix caprea aj Pinus silvestris. V bylinnom podrate dominuje Equisetum silvaticum, Calamagrostis villosa, Sphagnum girgensohnii, Vaccinium myrtillus, Homogyne alpina, Deschampsia caespitosa. Na močaristých plochách sa môže vyskytnúť aj Caltha laetha a Filipendula ulmaria.

Lužné lesy podhorské a horské (Al) sú pokračovaním nížinných krov na alúviách a údolných nivách na stredných a horských tokoch riek zväčša v extrémnejších klimatických podmienkach. Pôdy sú štrkovité až kamenisté, zriedkavo piesočnaté. Krovinnú vrstvu tvoria vrba trojtyčinková, v. purpurová, v. košíkarska, v. krehká, miestne aj vrba sivá. Vtrúsený vo vyšších polohách môže byť smrek a zemolez čierny.

Smrekovo-borovicové lesy a ostricové spoločenstvá (Pi), sa vyskytujú v oblastiach bezbukových alebo skoro bezbukových na vápencoch a dolomitoch. V drevinovom zložení je okrem borovice a smreka aj mukyňa obyčajná, jarabina vtáčia, smrekovec opadavý, jedľa biela a niekedy buk a javor horský. Rastie tu skalník (Cotoneaster integerrimus), borievka (Juniperus communis), hloh (Crataegus laevigata).

Vrchoviská a prechodné rašeliniská (V) sú v riešenom území roztrúsené najmä v pahorkatinnej časti katastra. Väčšie jednotky sú znázornené aj na priloženej schéme. Jedná sa prevažne o prechodné typy, ktoré boli vplyvom odvodnenia značne ovplyvnené.

Výskyt rašeliníkov ako hlavného indikátora vrchovísk je značne obmedzený.

Bukové lesy kvetnaté (F) sa vyskytujú v podhorskom a horskom stupni na všetkých geologických podložkách. Pôdy sú hlboké, humózne, s bohatým bylinným podrastom. V drevinovom zložení sa nachádza dub zimný, javor horský, javor mliečny, brest horský, lipa malolistá, jaseň štíhly, zriedkavo smrek obyčajný.

Reálna vegetácia (EIA diaľnica Važec – Mengusovce) je daná najmä činnosťou človeka. Oproti potenciálnej vegetácii tu došlo k ústupu lesných spoločenstiev a rozšíreniu poľných a trávnych území. V území sú pomerne veľké plochy ornej pôdy a intenzívnych pasienkov. Časť územia bola za účelom zvyšovania úrodnosti rekultivovaná odvodnením, čím boli podstatne pozmenené životné podmienky rastlín najmä vodný režim. Najbližšie k pôvodným spoločenstvám a ekosystémom majú niektoré rašeliniská a časti vodných tokov. Významné sú tu fragmenty lužných lesov podhorských a horských zväzov jelšové lužné lesy na celoročne zamokrenej pôde na brehoch potokov a riek a na prameniskách, vrbové húštiny na brehoch potokov na hlbokaj pôde, pobrežné kroviny kamenitých a piesočnatých náplavov horských tokov. V ich komplexe sa vyskytujú vysokobylinné prítotočné nivy s prevládajúcim deväťsilom, neutro- až bázifilné slatinné spoločenstvá, mezotrofné prechodové rašeliniská a rašeliniskové lúky, spoločenstvá vysokých ostríc. Vyskytujú sa tu tiež spoločenstvá vysokosteblových lúk vlhkých stanovišť s prechodom do močiarnych vrbových krovín.

Riešené územie patrí podľa členenia Slovenska na živočíšne regióny (Čepelák, 1980) do oblasti Západných Karpát a do dvoch obvodov – vonkajšieho obvodu, podtatranského okrsku (Liptovská kotlina) a vnútorného obvodu, centrálneho nízkotatranského okrsku (Kozie chrbty).

Druhy zoocenóz sa viažu na jednotlivé biotopy v krajine a je pre ne charakteristické určité dominantné druhové zloženie živočíchov. V riešenom území sa nachádzajú nasledovné významné zoocenózy (EIA diaľnica Važec – Mengusovce).

Zoocenózy lužných lesov. Uplatňujú sa tu druhy náročné na vlhkosť, dôležitými sú cenózy pôdnej fauny. K najvýznamnejším bezstavovcom patria ulitníky, pavúky, kosce, roztoče, šváby, blanokrídlovce, dvojkřídlovce, vošky, chrobáky, rovnokřídlovce, motýle. Zo stavovcov najmä obojživelníky, ryby a vtáky. V riešenom území sa uvedené zoocenózy vyskytujú len v najbližšom okolí vodných tokov.

Zoocenózy ihličnatých lesov obsahujú živočichy zo skupín ako v prípade lužných lesov. Navyše sa pridávajú vyššie stavovce – bylinožravce aj mäsožravce, bohatšie zastúpenie majú väčšie vtáky. Tieto zoocenózy sa vyskytujú najmä v priestore Kozích chrbtov.

Zoocenózy lúk a pasienkov majú druhy prispôsobené priamemu pôsobeniu vonkajších činiteľov. Sú druhovo bohatšie ako cenózy poľí. Vyskytuje sa tu mnoho druhov bezstavovcov vrátane teplo a suchomilnejších pavúkov, koníkov, bzdôch, cikád, chrobákov, blanokřídlovcov a motýľov.

Zoocenózy poľí sú druhovo najchudobnejšie a zložené z najodolnejších a najprispôsobivejších druhov. V pôde sú typické dážďovky, z bezstavovcov sú zastúpené mnohonôžky, stonožky, pavúky, chrobáky, vošky, blanokřídlovce, motýle, dvojkřídlovce. Stavovcov tu žije málo druhov.

Zoocenózy vôd sú tvorené živočíchmi prispôsobenými životu vo vode alebo na vodnej hladine. Zloženie cenóz ovplyvňuje najmä charakter vodného prostredia – stojaté vody, pomaly alebo rýchlo tečúce vody, trofizmus vôd, vody so zatienenou alebo odkrytou hladinou, čistota vody apod. charakteristické sú samozrejme cenózy rýb, zoobentosu. Patria sem aj cenózy potokov a mokradí.

B) VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚPD VYŠŠIEHO STUPŇA

Územnoplánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa pre toto územie je Územný plán veľkého územného celku (ÚPN-VÚC) Žilinského kraja. Záväzná časť Zmien a doplnkov č.1 ÚPN-VÚC Žilinského kraja bola vyhlásená VZN č.6 dňa 27.4.2005 v zastupiteľstve Žilinského samoprávneho kraja.

V smernej textovej časti ÚPN-VÚC Žilina je obec navrhovaná, v súvislosti s jej potenciálom ľudovej architektúry a zachovalého folklóru, ako stredisko vidieckeho turizmu celoštátneho významu s možnosťou rozvíjať aj iné formy turistiky. Patrí do rekreačného krajinného celku Boce a Biely a Čierny Váh s charakteristikou podhorského funkčného typu.

B.1. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY

V platných zmenách a doplnkoch ÚPN-VÚC Žilinského kraja sú v katastri obce Važec nasledujúce záväzné regulatívy :

B.1..1.V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry :

- ⇒ (1.16) vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry
 - * (1.16.1) *podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa: (1.16.1c) žilinsko-podtatranskáú rozvojovú os: Žilina– Martin – Poprad – Prešov.*
- ⇒ (1.17) napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami:
 - * (1.17.1) *vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,*
 - * (1.17.2) *podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,*
 - * (1.17.3) *zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko – priestorové prostredie,*
 - * (1.17.4) *vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,*
- ⇒ (1.20) Rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a štruktúr a krajinných štruktúr a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene a národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú

sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA).

B.1..2.V oblasti sociálnej infraštruktúry :

- ⇒ (2.10) vytvoriť územné predpoklady pre malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva a to najmä v územiach vzdialenejších od sídelných centier
- ⇒ (2.12) riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a zaostalosť priestorovej vybavenosti v regiónoch
- ⇒ (2.14) zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu

B.1..3.V oblasti rozvoja rekreácie turistiky, cestovného ruchu a kúpeľníctva:

- ⇒ (3.1) Vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno – priestorový subsystém turistiky a rekreácie v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a ktorý vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú.

B.1..4.V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany pôdneho fondu, ochrany prírody a krajiny a ochrany kultúrneho dedičstva :

- ⇒ (4.1.) Rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability a ich funkčný význam v kategóriách
 - (4.1.3) biocentrá regionálneho významu podľa schváleného UP
 - (4.1.4) biokoridory regionálneho a nadregionálneho významu podľa schváleného UP
- ⇒ (4.2.) Rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu
- ⇒ (4.3.) Dodržiavať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky
 - (4.3.1) pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,
 - (4.3.2) pre lesné ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
 - (4.3.3) pre poľnohospodárske ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
 - (4.3.4) pre ekosystémy mokradí vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
 - (4.3.5) pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky, stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,
 - (4.3.6) pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany.
- ⇒ (4.4.) Zachovať územné časti s typickou rázovitosťou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec),

- (4.4.1) chrániť pred optickým znečistením lokality tvoriace charakteristické krajinné panorámy
 - (4.4.2) preveriť pri každom navrhovanom veľkoplošnom zábere, líniivom zábere krajiny, alebo inom technickom diele:
 - a) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu – krajinný obraz (harmónia, kompozícia, vyváženosť, mierkovitosť),
 - b) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinej panorámy miesta alebo línie,
 - c) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych krajinných scenérií alebo ich zmenu,
 - d) prínos možných vizuálnych vnemov z krajinného obrazu priamo z navrhovaných diel (diaľnice),
 - e) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine,
 - f) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov.
- ⇒ (4.6) v obciach a ich miestnych častiach v ochranných pásmach Národného parku Malá Fatra, Tatranského národného parku a Národného parku Nízke Tatry a Národného parku (Slovenský raj) Veľká Fatra
- (4.6.1) viazať novú výstavbu v ďalšom procese urbanizácie predovšetkým na jestvujúce sídelné útvary v podhorskej oblasti,
 - (4.6.2) realizovať rozširovanie zastavaného územia obcí na úkor poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou,
 - (4.6.3) zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,
- ⇒ (4.8) povoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodnom toku Váh len výnimočne,
- ⇒ (4.9) rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,
- ⇒ (4.11) zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v OP NP) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru. Uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov

B.1..5.V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- ⇒ (5.2) Infraštruktúra cestnej dopravy
- (5.2.5) chrániť územný koridor a realizovať diaľnicu D1 (v trase multimodálneho koridoru č. Va (hlavná sieť TINA), v kategórii D 26,5/120-100) v trase a úsekoch:
 - c) Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka – Višňové – Dubná Skala – Turany – Hubová (s alternatívnym vedením diaľnice v koridore Kralovany a v koridore tunel Korbelka) – Ivachnová (existujúci úsek D1) – Važec – hranica Žilinského a Prešovského kraja, sieť AGR č. E50, trasa TEM 4
 - (5.2.14) chrániť územný koridor a homogenizovať cestu I/18 (cesta medzinárodného a celoštátneho významu) v trase a úsekoch
 - g) Liptovský Hrádok – hranica Žilinského a Prešovského kraja v kategórii C 11,5/80 ako súbežná cesta s diaľnicou D1

- (5.2.29) zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať Malý Tatranský okruh - cesty III/52019, II/584, II/537 (hlavný cestný ťah pre medzinárodnú turistickú dopravu cestu v kategórii C 9,5/70-60) v trase a úsekoch:
 - d) cesta II/537 Liptovský Hrádok – Pribylina – hranica Žilinského a Prešovského kraja

⇒ (5.3) Infraštruktúra železničnej dopravy

- (5.3.3) chrániť územný koridor a realizovať modernizáciu železničnej trate č. 180 (I. kategórie, v trase multimodálneho koridoru č. Va. hlavná sieť TINA), sieť AGC č. E 40, sieť AGTC č. C-E) na traťovú rýchlosť 120 až 140 km/hod. v existujúcom koridore trate::
 - a) Žilina – Vrútky – Liptovský Mikuláš – hranica Žilinského a Prešovského kraja

⇒ (5.7) Infraštruktúra cyklistickej dopravy

- (5.7.1) chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch:
 - d) Liptovsko-Tatranská cyklomagistrála v trase cesty I/18 Liptovský Mikuláš – Liptovský Hrádok, v trase cesty II/537 Liptovský Hrádok – Pribylina – hranica Žilinského a Prešovského kraja.

B.1..6.V oblasti vodného hospodárstva :

⇒ (6.1) rešpektovať z hľadiska ochrany vôd

- (6.1.1) ochranné pásma vodárenských zdrojov

B.1..7.V oblasti nadradenej energetickej infraštruktúry :

⇒ (7.1) Zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečovaní územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja

⇒ (7.5) Chrániť koridory na rozvoj nadradených elektrických sietí, ktoré svojím významom presahujú územie kraja :

- (7.5.1) prepojenie 400 kV rozvodne prečerpávacej vodnej elektrárne Čierny Váh so 400 kV rozvodňou Spišská Nová Ves.
- (7.7) podporovať rozvoj plynofikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení
- (7.13) vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike
- (7.14) podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami, využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb
- (7.15) znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

B.1..8.V oblasti odpadového hospodárstva :

- (8.1) zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov ...
- (8.2) Sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia.

Vzhľadom k susedstvu s Prešovským samoprávnym krajom je nutné brať na zreteľ platné záväzné regulatívy ako aj ďalšie regulatívy vyplývajúce z väzieb katastra obce na územie Prešovského kraja.

Pri riadení využitia a usporiadania územia Prešovského kraja treba dodržať tieto záväzné zásady a regulatívy, ktoré nadväzujú na schválené zásady a regulatívy Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1033 z 31. októbra 2001:

- 2.1 považovať za hlavné rekreačné krajinné celky / RKC /: ..., Kozie chrbyty, ... a Vysoké Tatry,
- 2.2 v záujme zlepšovania dostupnosti centier, vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu turistických ciest,
 - 2.2.1 na nadregionálnej úrovni,
 - 2.2.1.1 cestné koridory:
 - Malý tatranský okruh -Vitanová – Oravice – Zuberec – Liptovský Hrádok – Pribylina – Starý Smokovec – Ždiar - Javorina s vylúčením tranzitnej nákladnej dopravy v celom úseku,
 - 2.2.2 na regionálnej úrovni,
 - 2.2.2.1 regionálne cyklotrasy a pešie turistické chodníky prepájajúce významné turistické centrá regiónu:
 - a) 007 Podtatranská cyklomagistrála
 - 2.3 v oblasti ochrany prírody a krajiny,
 - 2.3.1 rešpektovať prioritnú ekologickú a environmentálnu funkciu lesov s nulovým drevoprodukčným významom nachádzajúcich sa vo vyhlásených a navrhovaných osobitne chránených územiach s piatym stupňom ochrany,
 - 2.3.2 rešpektovať v rámci ekologickej siete Slovenskej republiky začlenenie území,
 - 4.6.1.1 medzi ťažiskové územia európskeho významu – ..., územie Kráľovoohoľských Nízkych Tatier, územie Tatranského národného parku zahŕňajúce Západné Tatry, Vysoké Tatry, ...,

B.2. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

V platných zmenách a doplnkoch ÚPN-VÚC Žilinského kraja sú v katastri obce záväzné nasledujúce verejnoprospešné stavby:

- (1) stavby na sledovanie stavu životného prostredia - sieť sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc (stanovíšť) v blízkosti, resp. v areáloch nadregionálnych biocentier a biokoridorov a lokalít medzinárodného významu.
- (2.1.1) diaľnica D1 v kompletnej trase, diaľničné križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie I/61 a I/18
- (2.2.2) modernizácia železničnej trate č.180 v úseku Žilina– hranica Žilinského a Prešovského kraja
- (3.2.1) prepojenie 400 kV rozvodne prečerpávacej vodnej elektrárne Čierny Váh so 400 kV rozvodňou Spišská Nová Ves - Lemešany
- (3.5.2) celoštátne strediská turizmu.

C) ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

C.1. OBYVATEĽSTVO

C.1..1.Hustota osídlenia, historický vývoj počtu obyvateľov

Obec Važec, svojou rozlohou 59,68 km² ale najmä počtom obyvateľov (k 31.12.2007 2372 obyvateľov) patrí medzi veľké, resp. ľudnaté obce v Slovenskej republike.

Hustota osídlenia 40 obyvateľov na km² patrí naopak k nízkym až veľmi nízkym hodnotám (dosahuje úroveň len cca 36% z priemeru SR).

Z historického pohľadu obdobia rokov 1869-2001, t.j. takmer 130 rokov sa pohyboval počet obyvateľov obce od 2220 v roku 1869 po 3144 v roku 1961.

Tab. Vývoj počtu obyvateľov obce Važec v rokoch 1869-2007 :

Rok	Počet obyvateľov	Prírastok (úbytok) oproti predchádz. obdobiu	Rok 1869=100,0	Predchádzajúce obdobie =100,0
1869	2220	-	100,0	-
1880	2310	90	104,1	104,1
1890	2772	462	124,9	120,0
1900	2864	92	129,0	103,3
1910	2639	-225	118,9	92,1
1921	2275	-364	102,5	86,2
1930	2546	271	114,7	113,4
1940	2897	351	130,5	113,8
1950	2758	-139	124,2	95,2
1961	3144	386	141,6	114,0
1970	3063	-81	138,0	97,4
1980	2803	-260	126,3	91,5
1991	2487	-316	112,0	88,7
1998	2385	-102	107,4	95,9
2001	2395	10	107,9	100,4
2003	2368	-27	106,7	98,9
2007	2372	4	106,8	100,2

Z historického hľadiska počet obyvateľov obce narastal do konca 19. storočia, do roku 1921 obec zaznamenávala výrazný úbytok obyvateľstva, potom nasledoval ďalší rast počtu obyvateľov až po maximálnu úroveň začiatkom 60-tych rokov.

V 60-tych, ale najmä v 70-tych a 80-tych rokoch zaznamenala obec zrýchľujúci sa úbytok obyvateľstva, ktorý sa v 90-tych rokoch čiastočne spomalil.

Okrem 90-tych rokov 19. storočia mala obec najrýchlejší rast obyvateľstva v 50-tych rokoch 20. storočia, naopak pokles obyvateľstva v 80.-tych a 70-tych rokoch bol obdobný ako pokles počtu obyvateľov začiatkom storočia.

V období rokov 1961-2001 stratila obec viac ako 750 obyvateľov, t.j. takmer 1/4 z počtu obyvateľov.

C.1..2. Vývoj obyvateľov v období rokov 1991 - 2001

Zatiaľ čo 1.1.1991 mala obec Važec 2483 obyvateľov, k 30.6. 2001 to bolo 2395 obyvateľov. Znamená to, že obec za 10 rokov stratila takmer 90 obyvateľov, (takmer 4% obyvateľstva).

Za obdobie 1991-1998 sa v obci živonarodilo 225 detí, čo je v priemere 30 detí ročne (12,3‰ ročne), zomrelo 255 obyvateľov, čo je v priemere 34 ročne (14,0‰ ročne).

Prírodným prírastkom tak obec stratila v uvedenom období 30 obyvateľov (v priemere 4 obyvateľia, resp. 1,6 ‰ ročne). Prírodný prírastok mala obec len v rokoch 1991 a 1992, v roku 1997 bol počet narodených a zomrelých rovnaký a v ostatných rokoch obec mala úbytok obyvateľov prírodným pohybom.

Tab. Pohyb obyvateľov v rokoch 1991 – 2007 :

Rok	Počet obyv. 1.1.	Narodení	Zomrelí	Prírodný Prírastok	Pristáhovalí	Vystáhovalí	prírastok sťahovaním	Celkový prírastok	Počet obyv. 31.12.
1991	2483	30	26	4	30	37	-7	-3	2480
1992	2480	45	44	1	44	48	-4	-3	2477
1993	2477	29	36	-7	22	64	-42	-49	2428
1994	2428	24	34	-10	14	33	-19	-29	2399
1995	2399	29	31	-2	25	28	-3	-5	2394
1996	2394	27	38	-11	24	16	8	-3	2391
1997	2391	29	29	0	20	27	-7	-7	2384
1998	2384	12	17	-5	23	17	6	1	2385*
2003	2379	32	33	-1	28	38	-10	-11	2368
2007	2379	21	34	-13	38	32	6	-7	2372

*údaj k 30.6.1998

V rovnakom období sa do obce pristáhovalo 202 osôb, čo je ročne priemerne takmer 27 osôb (11,1‰), z obce sa vystáhovalo 270 osôb, čo je priemerne ročne 36 osôb (14,9‰).

Za uvedené obdobie stratila obec migráciou 68 obyvateľov, čo je 9 ročne (3,7‰). Pritom s výnimkou roku 1993, kedy obec stratila migráciou až 42 osôb, čiastočne aj roku 1994 s úbytkom 19 osôb, boli migračné straty pomerne mierne, pohybovali sa v rozmedzí -3 až -7 obyvateľov ročne (v rokoch 1996 a za 1.polrok 1998 obec dokonca zaznamenala migračný prírastok).

Celkový vývoj počtu obyvateľov, t.j. pokles o 98 obyvateľov ovplyvnila najmä záporná migrácia v rokoch 1993 a 1994, kedy migráciou obec stratila 61 obyvateľov. V ostatných rokoch mala obec celkový úbytok len v rozmedzí -3 až -7 obyvateľov ročne, za 1. polrok 1998 nárast o 1 obyvateľa.

Za celé obdobie možno sledovať len určité náznaky mierneho poklesu pôrodnosti, stagnáciu úmrtnosti a počtu prisťahovaných a pokles vystťahovaných osôb z obce.

Celkový demografický vývoj za sledovaných 7,5 roku je však bez výraznejších trendov so značnými medziročnými výkyvmi v oboch smeroch.

C.1..3.Pohlavná a veková skladba obyvateľstva

Z 2 385 obyvateľov obce bolo 30.6.1998 1173 mužov a 1212 žien. Znamená to, že na 1000 mužov pripadalo 1033 žien. Oproti sčítaniu ľudu 1991 sa zvýšil index feminity o 14 bodov (v roku 1991 bol index feminity 1019, v roku 1980 1022). V obci mierne prevažujú početne ženy nad mužmi, avšak index feminity je nižší ako v SR.

V r. 2001 bolo v obci z 2395 obyvateľov 1188 mužov a 1207 žien, t.j. na 1000 mužov pripadalo 1016, čo znamená zníženie indexu feminity oproti r. 1998 o 17 bodov.

Veková štruktúra obyvateľstva obce Važec je výrazne nepriaznivejšia ako je veková skladba SR, ale aj okresu Liptovský Mikuláš. Veková štruktúra obyvateľstva sa postupne zhoršuje a populácia stárne, aj keď od začiatku 90-tych rokov pomalšie ako populácia SR. V roku 1980 bol index stária v obci 109,5 (t.j. na 100 detí vo veku do 15 rokov pripadalo takmer 110 osôb v poproduktívnom veku), v roku 1991 to bolo už 130,5 a v roku 1996 140,3. Odvtedy opäť mierne klesá.

Tab. Vývoj indexu stária vo Važci :

Rok	Index stária
1980	109,5
1991	130,5
1996	140,3
2001	129,4
2007	123,1

V SR pritom index stária dosiahol v roku 1991 69,6 , v roku 1996 už 81,4 (v Žilinskom kraji 72,9, v okrese Liptovský Mikuláš 92,8).

Taktiež mierne vzrástol priemerný vek obyvateľov Važca z 38,4 v roku 1991 na 38,9 v roku 1996 (v SR 34,8 rokov, v okrese Liptovský Mikuláš 35,9). Ženy sú pritom v priemere staršie, majú priemerne 41,4 rokov, muži 36,4 rokov.

Taktiež v podiele osôb podľa jednotlivých produkčných skupín badať pokles detskej zložky populácie, pričom vývoj v produktívnej a poproduktívnej zložke populácie nie je až taký jednoznačný. Napriek tomu aj tu badať postupný nárast podielu obyvateľstva v poproduktívnom veku, ktorý bude mať naďalej nierny nárast.

Tab. Vývoj podielu obyvateľstva podľa veku vo Važci (v %) :

Rok	Predproduktívni	Produktívni	Poproduktívni
1980	21,3	55,4	23,3
1991	20,6	52,6	26,8
1996	18,3	56,1	25,6
2001	18,0	58,1	23,3
2007	16,8	62,6	20,6

Tab. Podiel vekových skupín obyvateľstva v r. 2001 :

vek. skupina,	Pohlavie		
	muži	ženy	spolu
0 - 14 roční			430

15-59 roční muži, 15-54 ročné ženy	756	635	1391
60 a viac r.m., 55 a viac r.ž.	188	369	557
nezistené			17
spolu			2395

Ku koncu r. 2007 bol počet žien 1203 a počet mužov 1169.

C.1..4.Ekonomická aktivita, odchádzka za prácou a vzdelanostná štruktúra obyvateľstva.

V roku 1991 z 1 258 ekonomicky aktívnych (EA) obyvateľov 775 odchádzalo za prácou mimo obec Važec (61,6%), čo zaraďuje obec medzi obytný typ obcí. V r. 2001 je to 1199 EA obyvateľov, z toho 508 dochádza mimo obec (42,4%), z čoho vyplýva, že za 10 r. sa štruktúra zamestnanosti v obci zlepšila, ale zároveň sa zvýšila nezamestnanosť (340 – 28,4%)

Tab. Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva (SODB 2001) :

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	73	42	115	7
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	12	5	17	13
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	2	1	3	1
Priemyselná výroba	89	89	178	136
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	4	3	7	6
Stavebníctvo	51	15	66	32
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	18	36	54	29
Hotely a reštaurácie	8	34	42	24
Doprava, skladovanie a spoje	94	28	122	102
Peňažníctvo a poisťovníctvo	1	5	6	3
Nehnutelnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	23	15	38	28
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	38	28	66	27
Školstvo	15	37	52	25
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	5	37	42	32
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	9	3	12	9
Súkromné domácnosti s domácim personálom	-	-	-	-
Exteritoriálne organizácie a združenia	-	-	-	-
EA bez udania odvetví	215	164	379	34
Spolu	657	542	1 199	508

Tab. Bývajúce obyvateľstvo podľa stupňa ekonomickej aktivity, podľa pohlavia a miesta narodenia (SODB 2001) :

Pohlavie	Osoby ekonomicke aktívne			Nepracujúci dôchodcovia	Ostatní nezávislí	Deti A žiaci ZŠ	Žiaci a študenti	Ostatní závislí, nezistení	Úhrn obyvateľ.	Narodení v obci súčasného bydliska	
	spolu	v %	nezamestnaní							spolu	v %
muži	657	55,3	193	212	18	255	42	4	1 188	982	82,7
ženy	542	44,9	147	389	11	216	32	17	1 207	925	76,6
spolu	1 199	50,1	340	601	29	471	74	21	2 395	1 907	79,6

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Važec je dlhodobo mierne podpriemerná a pomerne nepriaznivá.

Tab. Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa najvyššieho dokončeného stupňa školského vzdelania (SODB 2001):

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu
Základné	281	446	727
Učňovské (bez maturity)	338	196	534
Stredné odborné (bez maturity)	26	25	51
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	86	61	147
Úplné stredné odborné (s maturitou)	126	186	312
Úplné stredné všeobecné	19	32	51
Vyššie	5	1	6
Vysokoškolské bakalárske	3	1	4
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	41	32	73
Vysokoškolské doktorandské	2	1	3
Vysokoškolské spolu	46	34	80
Vysokoškolské podľa zamerania:			
- univerzitné	11	25	36
- technické	21	5	26
- ekonomické	8	2	10
- poľnohospodárske	2	1	3
- ostatné	4	1	5
Ostatní bez udania školského vzdelania	8	10	18
Ostatní bez školského vzdelania	4	6	10
Deti do 16 rokov	249	210	459
Úhrn	1 188	1 207	2 395

C.1..5.Niektoré ďalšie demografické charakteristiky obyvateľstva.

Podľa posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 žilo v obci takmer 93,7% obyvateľov slovenskej národnosti, 0,3% českej národnosti, 0,7% ostatných a nezistených národností a 5,3% obyvateľov rómskeho pôvodu.

Ak si však porovnáme výsledky sčítania ľudu v roku 1980, zistíme, že podľa vtedajšej, dnes už neplatnej metodiky žilo v obci až 268 rómov, t.j. 9,6% obyvateľov. Pri SĽDB 1991 sa v priemere prihlásilo k rómskemu pôvodu v rámci SR len zhruba 35% rómov, ktorí boli vedení podľa evidencie bývalých NV, čo by zodpovedalo v roku 1991 cca 310 Rómov. Ročný nárast počtu Rómov v SR (ale aj v okrese L. Mikuláš) bol v 80-tych rokoch zhruba 2%, čo by znamenalo nárast z 268 na cca 325 obyvateľov rómskeho pôvodu. Možno teda predpokladať, že v roku 1991 žilo v obci Važec 310-320 Rómov, čo je 12,5%-13% obyvateľov obce.

V súčasnej dobe možno odhadovať počet rómov v obci na 350-380 (t.j. 14,6%-16%), pričom však možno predpokladať, že vysoký migračný úbytok v rokoch 1993 a 1994 sa do značnej miery dotýkal tejto etnickej skupiny.

Tab. Obyvateľstvo podľa národnosti v roku 2001 :

Národnosť	Počet obyvateľov
Slovenská	2345
Česká	8
Rómska	127
Ostatní	3
Spolu	2395

Z náboženského pohľadu tvorili 64,80% obyvateľov evanjelici, ktorý tradične zaznamenávajú v slovenských pomeroch nižšiu mieru pôrodnosti a teda aj prirodzeného prírastku ako katolíci, prípadne pravoslávni veriaci. Rímsko-katolíkov bolo v roku 2001 v obci 30,15%, ostatní veriaci 2,08%, osoby s nezisteným vyznaním 1,25% obyvateľov a bez vyznania 1,71% obyvateľov (v roku 1991 v obci 22,6%, ostatní veriaci 0,6%, osoby s nezisteným vyznaním 7,6% obyvateľov a bez vyznania 2,4% obyvateľov).

Tab. Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania v roku 2001 :

Vyznanie	Počet obyvateľov
Evanjelické spolu	1552
Rímskokatolícke	722
Ostatné	50
Nezistené	30
Bez vyznania	41

C.2. VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY DOMOVÉHO A BYTOVÉHO FONDU

Z 833 domov bolo v roku 2001 642 trvale obývaných, čo je oproti roku 1991 pokles o 69 trvale obývaných domov. Z celkového počtu trvale obývaných domov tvorili až 98% rodinné domy, 11 bytových domov predstavovalo 1,7% a 3 ostatné budovy 0,5% zo všetkých trvale obývaných domov. Zo 206 neobývaných domov bolo až 205 rodinných domov, z toho 22 slúžilo ako nevyčlenené chalupy, 17 nespôsobilých na bývanie, 12 v prestavbe alebo po kolaudácii, 19 v majetko-právnom vysporiadaní a 136 z iných dôvodov.

Obývanosť bytov (3,67 osoby/byt) ako aj veľkosť bytu 61,5m² obytnej plochy mali mierne vyššie hodnoty ako priemer za SR.

Tab. podľa údajov Obecného úradu z r. 2007:

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
domov spolu	890	7	30	927
trvale obývaných	682	7	0	689
v %	76,6	100	0	74,3
neobývané domy	208	0	0	208
z toho určených na rekreáciu	13	0	0	13
bytov spolu	922	50	0	972
trvale obývaných	714	50	0	764
v %	77,4	100	0	78,6
neobývané	208	0	0	288
z toho určených na rekreáciu	0	0	0	0

C.3. CELKOVÉ ZHODNOTENIE

V doterajšej novodobej histórii obec nezaznamenala extrémne výkyvy počtu obyvateľov, jej populačný vývoj bol pomerne rovnomerný. Napriek tomu obec zaznamenáva od 60-tych rokov pokles počtu obyvateľov, ktorý sa v 90-tych rokoch mierne spomalil.

V posledných rokoch má obec mierny prirodzený aj migračný pokles počtu obyvateľov. Vzhľadom k existujúcej vekovej skladbe obyvateľstva a vývoju pôrodnosti bude pokles počtu obyvateľstva s výkyvmi pokračovať aj naďalej.

Vzhľadom k pomerne vysokému počtu neobývaných domov a bytov v obci je určitá možnosť na zvýšenie počtu prisťahovaných osôb do obce. Napriek tomu však obec z dlhodobého pohľadu bude len veľmi ťažko migračne zisková, pozitívom by bol aj taký vývoj, ak by obec bola migračne neutrálna, alebo len veľmi mierne stratová.

Významná skutočnosť, ktorej váha bude ďalej narastať je fakt, že v obci je relatívne veľmi vysoký podiel rómskej populácie, ktorá má vekovú skladbu extrémne priaznivú. Vzhľadom k podstatne odlišnému demografickému správaniu sa Rómov v porovnaní s ostatnou populáciou možno predpokladať ich ďalší relatívny, ale aj absolútny prírastok v obci. Tiež migrácia rómskeho etnika je často veľmi nevypočítateľná, takže len ťažko možno predvídať jeho dlhodobejší vývoj.

Pre budúcnosť obce je významné ďalšie demografické správanie sa rómskeho etnika a rýchlosť a miera nárastu jeho podielu na celkovom počte obyvateľov obce.

C.3..1.PREDPOKLADANÝ VPLYV NAVRHOVANÝCH ZMIEN NA DEMOGRAFICKÉ UKAZOVATELE.

Lokalizácia obce Važec na hraniciach dvoch národných parkov, na severe TANAP a na juhu NAPANT, ako aj skutočnosť, že obec sa nachádza na hlavnom západo-východnom ťahu SR (tzv. severná trasa) spájajúcom Žilinu s Košicami (hlavný železničný a cestný ťah, budovaná diaľnica D1) spolu s ďalšími prírodnými zaujímavosťami vytvára predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu.

Pre zatraktívnenie obce a vylepšenie bilancie migrácie obyvateľstva je potrebné rozvíjať najmä výhody spojené s alokáciou obce v blízkosti turistických stredísk - najmä Tatier (rozvoj cestovného ruchu, ubytovanie a služby s cestovným ruchom spojené), ale aj ďalších ekonomických aktivít, ktoré možno v podmienkach obce úspešne rozvíjať.

V prípade takéhoto rozvoja obce je predpoklad rozvoja ekonomických aktivít súvisiacich s turistickým ruchom a tým rast počtu obyvateľov.

Ukazovatele:

Navrhované stavebné pozemky počítajú s nárastom rodinných domov o cca 140. Pri obložnosti 3,5 obyv./rodinný dom je to nárast obyvateľov o 490, čo je nárast počtu obyvateľov na cca 2900 po implementácii návrhu ÚPD.

D) RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Obec Važec leží vo východnej časti Liptovskej kotliny a jej kataster sa tiahne od hrebeňa Vysokých Tatier na severe po hrebeň Nízkyh Tatier na juhu.

Kataster obce Važec predstavuje 5969 ha v Žilinskom kraji. Susedné katastre patria obciam : na západe obci Východná, na severe obci Vysoké Tatry (patrí do Prešovského kraja), na juhu obci Liptovská Teplička (Prešovský samosprávny kraj), na východe obci Štrba (Prešovský samosprávny kraj).

D.1. ZAČLENENIE OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Samotná obec leží na východo-západnej osi, ktorú komunikačne predstavuje št. cesta I. tr. I/18, diaľnica D1 a železničný ťah č. 180 v úseku Žilina - Poprad.

Najbližším sídlom s vyššou vybavenosťou je mesto Liptovský Hrádok - centrum regionálneho významu druhej podskupiny centier tretej skupiny - situované na št. ceste I/18 západne od obce. Politicko-hospodárskym, kultúrno-spoločenským a administratívno-správnym centrom okresu je mesto Liptovský Mikuláš – centrum tretej skupiny v sídelnej štruktúre Žilinského kraja. Obidve tieto mestá poskytujú a budú poskytovať obci Východná vybavenosť a služby vyššieho významu.

Do štruktúry priestorových jednotiek rekreácie a cestovného ruchu regionálneho a vyššieho významu je obec zaradená ako stredisko rekreácie a turizmu (SRTS) celoštátneho významu (C) v rekreačnom krajinnom celku Biely a Čierny Váh - Boce.

D.2. VÄZBY OBCE NA OKOLITÉ ÚZEMIE

Obec Važec je typom hromadnej cestnej zástavby. Leží v najvýchodnejšej časti Podtatranskej kotliny a celého Žilinského kraja. Jej kataster je na severe ohraničený podhorím Vysokých Tatier a na juhu tokom Čierneho Váhu. Zo západu hraničí s katastrom obce Východná tokom Belianskeho potoka, na východe je hranica katastra obce totožná s hranicou okresu, resp. kraja.

Od okresného mesta Liptovský Mikuláš je obec vzdialená cca 30 km. Mesto Liptovský Mikuláš je politicko-hospodárskym, kultúrno-spoločenským a administratívno-správnym centrom okresu, ktoré spolu s Liptovským Hrádkom (ako druhým najväčším sídlom okresu) poskytuje a bude poskytovať obci Važec vyššiu vybavenosť.

Severná časť riešeného územia sa nachádza na území ochranného pásma Tatranského národného parku, južná časť sčasti leží v ochrannom pásme Národného parku Nízkyh Tatier.

Z hľadiska dopravy je obec napojená na štátnu dopravnú sieť štátnou cestou č. I/18. Severne od obce je napojenie na diaľnicu D1 v trase Hybe – Važec– Mengusovce. V obci sa nachádza železničná stanica, ktorá je na I. hlavnom železničnom ťahu SD č.180 Žilina – Košice s medzinárodným významom.

Rozhodnutím Okresného úradu v Liptovskom Mikuláši, odboru životného prostredia č. ŽP 17/96 Mt zo dňa 28.8.1996 bolo zrušené prevádzkovanie skládky TKO v lokalite Bierutova dolinka. Obec vyváža odpad za hranice katastra.

Zájmové územie prináleží v prevažnej miere do povodia Bieleho Váhu. Najvodnatejšími pravostrannými prítokmi sú Mlyničná voda, Čierny jarok a Beliansky potok. Z ľavostranných je to Lúčny potok. Najvýdatnejšie pramene sa nachádzajú na južnom úpätí predhoria Vysokých Tatier v krasových útvaroch. Južné svahy Važeckého chrbáta sú odvodňované tokom Čierny Váh.

Obec je napojená na zdroj zemného plynu - plynovod Severné Slovensko o priemere DN 500 a tlaku 6.4 MPa. Z plynovodu vedie odbočka - VVTL prípojka, ktorá je ukončená v regulačnej stanici RS 3000 252 464. Regulačná stanica je umiestnená v severovýchodnej časti hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva Važec. Menovitý výkon regulačnej stanice je 3000 m³/hod. Regulačná stanica zásobuje zemným plynom poľnohospodárske družstvo a obec Važec. Výstupný pretlak plynu za regulačnou stanicou je 0.1 MPa.

Obec Važec je zásobovaná elektrickou energiou z vedenia 22kV – číslo 256 Kráľova Lehota - Štrba. Odberateľom je dodávaná elektrická energia prostredníctvom distribučných trafostaníc. Cez severnú a severovýchodnú časť katastrálneho územia obce vedú trasy troch vzdušných vedení elektrizačnej sústavy Slovenskej republiky. Je to vedenie 110kV – linka č.7723, vedenie 220kV – linka č.273 a vedenie 400kV – linka č.407.

Obec Važec patrí do primárnej oblasti Liptovský Mikuláš. Napojenie ústredne Važec na medzimestskú ústredňu Liptovský Mikuláš je zaistené diaľkovými káblami.

D.3. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA

V samotnej obci prevažuje obytná funkcia. Postupne narastá rekreačná funkcia v obci. Poľnohospodárska a lesohospodárska funkcia v katastri ostáva nemenná.

Z hľadiska ďalšieho rozvoja obce majú význam dva veľké investorské záujmy. Je to občianska vybavenosť celoštátneho významu – sociálno-zdravotnícky komplex Senior City a rekreácia a cestovný ruch nadregionálneho významu - športovo-relaxačný komplex Golfový areál.

Nezanedbateľné pre ďalší rozvoj sú možnosti poskytnutia vhodných pozemkov pre funkciu výroby a skladového hospodárstva v území situovanom západne od hospodárskeho dvora PD medzi diaľnicou D1 a štátnou cestou I/18.

Územný plán nerieši záujmové územie mimo katastra obce, rešpektuje však dané väzby uvedené v kapitole D.2.

E) NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

E.1. HISTÓRIA A KULTÚRNE HODNOTY PROSTREDIA

Važec, jedna z najznámejších národopisných lokalít na Slovensku, vznikol ako rázovitá horská poľnohospodárska obec v doline Bieleho Váhu, severne od Važeckého chrbáta, na rozsiahlom, prevažne lesnatom, území pri potoku Važec, ktoré r. 1269 dostal na osídlenie komes Bohumír. Vyvinutá obec je doložená 1286, ale z listiny vyplýva, že obec jestvovala už v r. 1280.

Dôvodom založenia obce bolo pravdepodobne to, že tadiaľto viedla stará obchodná cesta spájajúca Liptovskú a Spišskú kotlinu. Pri tejto ceste vznikali prvé domy. Stred obce tvoril kostol, okolo neho bol cintorín zachovaný až do začiatku 20. storočia. Pôvodné zrubové jednopriestorové domy sa stavali v nepravidelnom zoskupení. Až koncom 19. stor. sa výstavba začala sústreďovať okolo dvoch hlavných ulíc, pričom vznikali dvory kolmo na cestu, ktoré slúžili pre dve i viac rodín. Obydlia mali postavené po obidvoch stranách dvora za sebou. Hospodárske budovy sa stavali v zadných častiach pozemkov. Pôdorys dediny takto uzatváral veniec humien, ktoré boli ľahko prístupné z polí a lúk.

Požiar v r. 1931 zničil vo Važci takmer všetky drevené domy a hospodárske budovy (niekoľko je zachovaných pod Vilingom a na Vyšnej ul.). Po požiari sa stavali domy murované, vysoko podpivničené so zaklenutou sýpkou nad prednou izbou. V okolí obce na važeckých lúkach sa zachovali zvyšky zrubových senníkov. Po druhej svetovej vojne nastáva ďalší rozmach obce a na okrajoch dediny vznikajú nové sídla.

R. 1715 mala 63 daňovníkov, r. 1784 mala 153 domov a 1489 obyvateľov, r. 1828 197 domov a 2093 obyvateľov. Zaoberali sa chovom dobytky a oviec, ťažením a predajom dreva a piliarskych výrobkov, šindliarstvom, povozníctvom, pltníctvom, od r. 1871 aj prácou na železnici. R. 1931 zhorela skoro celá obec. R. 1961 bolo založené JRD. Časť obyvateľov pracuje na železnici a v priemyselných podnikoch vo Svite, Poprade, Lipt. Hrádku, Lipt. Mikuláši v Malužinej a Kráľovej Lehote.

Na prelome 19./20. stor. sa tu vyrábali mosadzné a strieborné spinky na mužské košele. Bola tu aj výroba salašníckeho riadu s debnárskou technikou. Ešte v pol. 20. stor. sa tu vyrábali praslice vylievané kovom, maľované truhly, tkáčske náradie, tkalo sa plátno a preberané tkaniny, pletli koše z nelúpaného prútia, vyrábali drevený riad, koberce a ľudové šperky.

V ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) Slovenska sú zapísané:

- **Rímsko – katol. kostol sv. Antona** z konca 13. stor., 1738 barokovo prestavaný a 1910 úplne prestavaný, vo svätyni je pôvodná ranogotická klenba, č. ÚZPF 375
- **zrubový ľudový dom so zrubovou hospodárskou budovou** p.č. 14 na parc. 1718, č. ÚZPF 1662/1 a ÚZPF 1662/2
- **zrubový ľudový dom** p.č. 41 (v záhrade Hálovho domu), ÚZPF 1661

Ďalšie významné historické a kultúrne pamiatky sú :

- Evanj. kostol neogotický z r. 1889-92
- zachovalé drevenice spreď požiaru v r. 1931
- sociálne domy postavené po požiaru 1931 a drevená kolónia postavená v rovnakom období
- archaizujúce drevené stĺpové náhrobníky na cintoríne
- budova horného mlyna (súp. č.280)
- zvyšky gátora v lokalite Čierne
- Pamätný dom Jána Hálu s obrazárňou
- pamätník SNP pred budovou Obecného úradu
- pamätník padlým v 2. sv. vojne

Pôsobili tu významní českí maliari : Jaroslav Augusta (1911 – 1914) a Ján Hála (1923 – 1959) a tiež František Havránek, ktorý sa okrem maľovania venoval výskumu a sprístupneniu Važeckej jaskyne (1928 – 1953).

V r. 1992 sa obnovila tradícia „omilienci“ – chorovodu, v súčasnosti udržiavaná pod pomenovaním „otváranie studničiek“ vždy na Svätodušnú nedeľu. Dievčatá a ženy vyobliekané v krojoch zoskupené v tvare podkovy spievajúc idú dedinou na trase od katolíckeho kostola hore Vernárskou ul. po espresso Fialka a ďalej doprava po Hlavnej ul. smerom k trhovisku a k pódiu, ktoré je umiestnené na nám. Slobody. Tu sprievod vrcholí vystúpením v programe, kde sú aj ďalší hostia. Potom sa všetci zúčastnení premiestnia autobusmi pod Kopu k studničkám, kde je zakončenie spevom. Takto Važďania každý rok vítajú jar.

V obci pôsobí detský folklórny súbor Podkrivánček a folklórna skupina Važec, ktoré uchovávajú folklórne tradície obce (Vianoce, Veľká noc, Svätodušná nedeľa a pod.) a vystupujú na rôznych akciách doma, ale aj napr. vo Vysokých Tatrách a na rôznych (aj medzinárodných) festivaloch (napr. vo Východnej).

Od r. 1994 vychádza v obci občasník Život Važca v priemere 300 výtlačkov. Financované sú obecným úradom. K dispozícii sa nachádzajú na obecnom úrade a v zariadeniach obecného úradu.

Cintorín nemeckých vojakov padlých v druhej svetovej vojne je najznámejším cintorínom nemeckých vojakov. Odpočívajú tu asi 6 500 vojakov, v individuálnych hrobách na rozlohe 2,5 ha. Bol vysvätený 11.októbra 1998.

Múzeum poľnohospodárskeho náradia a ľudových tradícií sprístupnil v roku 2001 rodák Ján Kováč v prvom poschodovom dome postavenom v roku 1760 (bývalý kaštieľ, dnes penzión Violet).

E.2. STANOVENIE ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCE

Hlavná myšlienka návrhu územného plánu obce Važec spočíva :

- v zachovaní jej tradičných kultúrnych a prírodných hodnôt
- v zachovaní identity obce pri jej súčasnom rozvoji
- v nenásilnom a postupnom pretváraní jej vnútra (s využitím jestvujúcej štruktúry zástavby) pre zabezpečenie jej optimálneho a prirodzeného rastu

Od tejto hlavnej myšlienky tvorby sa odvíja urbanistická koncepcia obce.

Možnosti priestorového rozvoja zastavanej časti obce sú nasledovné:

zo severu:

- limitovaná nová výstavba jestvujúcou železnicou, cestou I. triedy I/18 a diaľnicou D1
- možnosť rozširovania hospodárskeho dvora PD a plochy výroby a skladov medzi diaľnicou D1 a cestou I/18

zo západu:

- limitovaná výstavba geomorfologickým členením a navrhovanou ČOV

z juhu:

- limitovaná výstavba ochranným pásmom NPP Važecká jaskyňa a geomorfologickým členením (Važecký Chrbát)

z východu:

- vhodné rozvojové plochy popri toku Bieleho Váhu obmedzené zo severu ochrannými pásmami dopravných sietí (D1, železnica, št. cesta I/18) a sčasti ochranným pásmom hosp. dvora PD. Ďalšie vhodné rozvojové plochy sú južne od cesty III/018142 smerom na Štrbu.

Hlavná rozvojová os obce bude v zásade súbežná s tokom Bieleho Váhu, ktorý tvorí kompozičnú os obce. Jej vetva smeruje od Važeckej jaskyne, križuje ulicu Hlavnú v centre obce, smeruje popri ev. kostole k novej základnej škole a ďalej až po navrhované plochy občianskej vybavenosti v navrhovanej obytnej zóne, kde je možnosť jej budúceho smerovania ďalej na východ za Mlyničnú vodu (prítok Bieleho Váhu) do navrhovaných rezervných plôch rozvoja obce.

Výškovou dominantou obce je Evanjelický kostol neogotický z r. 1889-92. Návrh nepočíta s inou dominantou v obci.

Hlavným ťažiskovým priestorom – plošnou dominantou obce bude priestor v centre obce rozprestierajúci sa od cestného mosta hlavnej komunikačnej osi obce pozdĺž Bieleho Váhu až po ev. kostol, ďalej po oboch stranách ul. Hlavnej od Bieleho Váhu až po ul. Vyšnú, zo severovýchodu vymedzený ul. Vernárskou.

Vedľajšie jestvujúce a navrhované **ťažiskové priestory** – plošné dominanty sú :

- nástupná plocha pred Važeckou jaskyňou
- na križovatke ulíc Širokej a K jaskyni v poračovaní k nástupnej ploche areálu zimných športov
- areál novej základnej školy
- navrhované centrum občianskej vybavenosti v SV časti obce v navrhovanej lokalite IBV

F) NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

V obci prevláda funkcia bývania. V súčasnosti sa rozširuje funkcia rekreácie, na ktorú má obec predpoklady vzhľadom na svoju výhodnú polohu z hľadiska väzieb na nadradenú dopravnú infraštruktúru, atraktívne prírodné prostredie a kultúrno historický potenciál.

Ďalšie funkcie využitia územia v katastri sú výrobné a to najmä poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo. Navrhované sú plochy pre výrobu a skladové hospodárstvo.

Je predpoklad zmiešavania funkcií bývania a rekreácie v celej zastavanej časti obce. Rozšírenie zóny bývania a rekreácie je navrhované vo východných častiach obce, kde sú jej ďalšie rozvojové možnosti aj do budúcnosti. Zóna výroby a skladov je predpokladaná v budúcnosti severne od obce medzi cestou I. triedy I/18 a diaľnicou D1, západne od poľnohospodárskeho družstva.

Funkčné využitie zastavanej časti obce v náväznosti na funkčné a priestorovo homogénne jednotky je podrobnejšie spracované v záväznej časti elaborátu (B.1.), kde je určené aj prípustné, obmedzujúce a zakazujúce funkčné využitie prostredníctvom prípustných, obmedzujúcich a vylučujúcich podmienok.

G) NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, VÝROBY A REKREÁCIE

G.1. BÝVANIE

Ako už bolo spomenuté v predchádzajúcej kapitole je predpoklad postupného zmiešavania funkcie bývania a rekreácie v celej obci.

Rozšírenie zóny bývania a rekreácie je navrhované vo východných častiach obce.

Navrhované stavebné pozemky počítajú s nárastom rodinných domov o cca 140. Pri obložnosti 3,5 obyv./rodinný dom je to nárast obyvateľov o 490, čo je nárast počtu obyvateľov na cca 2900 po implementácii návrhu ÚPD.

G.2. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE

Vybavenosť Važca je v súčasnosti sústredená v nasledujúcich častiach obce :

1. v centrálnej časti obce - pozdĺž Hlavnej ul. v časti od ul. Na Harte až po Vyšnú ul. a na Vernárskej ul., ktorá je paralelná s Hlavnou a je s ňou prepojená v mieste areálu bývalej základnej školy
2. na križovatke ulíc Širokej a K jaskyni
3. areál novej školy a časť ul. Štefana Rysuľu

V obci je navrhovaná nová plocha občianskej vybavenosti na navrhovanej ploche IBV.

Mimo zastavané územie obce je navrhovaná plocha občianskej vybavenosti celoštátneho významu **OV-4** - sociálno-zdravotnícky komplex Senior City so štruktúrou vybavenosti podľa nasledovnej tabuľky:

SENIOR CITY

Využitie: leto - áno
zima - áno

Budova	Kapacita objektu (osoby)	Podlahová plocha (m ²)	konštrukčná výška (m)	Počet podlaží	Počet budov	Počet vydaných jedál	plocha bazénu (m ²)	plocha reštaurácie (m ²)
A Obytná časť								
Apartmánové alebo penzionové budovy	1400	28000	3	2 až 4	22			
Vilky,rodinné domčeky	200	4000	3	1 až 2	25 - 50			
Hotel pre návštevníkov	100	3500	3	4	1	200		840
B Spoločenská časť								
Obchodné priestory a služby		1000	3 - 3,5	1	1			
Jedálne	600	1800	3,5	1	1	2500		
Reštaurácie,kaviarne, bary	400	1500	3,5	1	10	1200		
Multifunkčná sála	500	2700		1	1			
Knižnica , internet a pod.	200	900	3 - 3,5	1	1			
maloplošné ihriská		2000						
telocvičňa		1000	7,5	1	1			
Kostol-kaplnka	300	350		1	1			
C Zdravotnícka a sociálna časť								
Nemocnica+pohotovosť	100	7500	3 - 3,5	4	1			
Pavilon pre nemobilných + domov dôchodcov	400	20000	3 - 3,5	4	1			
Plaváreň+rehabilitácia		3500	4,5	1	1		1050	

Areál predpokladá zastavanosť 40% mimo plôch vonkajších parkovacích stojísk, športovísk, peších, turistických a cyklistických chodníkov.

G.2..1. KONCEPCIA ROZVOJA SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY V OBCI

Štruktúra sociálneho vybavenia v obci je porovnateľná s inými obcami na Slovensku. Obec má nad 2000 obyvateľov a základné potreby v tejto oblasti má pokryté s výnimkou zabezpečenia prestárlych občanov. Je tu predškolské zariadenie, základné školské zariadenie, zdravotné stredisko a lekáreň. Niektoré čiastkové návrhy sú uvedené nižšie:

Základná škola : Základnú školu navštevuje cca 210 detí.

V obci je 12-triedna škola s kapacitou 400 žiakov a s komplexnou vybavenosťou : 12 klasických učební, klubovňa, fotokomora, študovňa, špeciálne učebne – chemická, fyzikálna, výtvarnej a hudobnej výchovy a telocvičňa so základným vybavením.

Pri škole sú políčka určené pre práce na pozemku s výmerou 50x30 m, športový areál s bežeckými dráhami a tri volejbalové ihriská.

Materská škola : je umiestnená v budove základnej školy. V súčasnosti je tu 50 detí.

Obidve školské zariadenia sú umiestnené v novovybudovanom objekte a postačujú pokryť potreby obce. Ich skryté rezervy navrhujeme využiť pre záujmovú činnosť detí i dospelých.

Zdravotné stredisko :

Je umiestnené v polyfunkčnej budove spolu s Obecným úradom. Denne je tu obvodný lekár a zubár. Detský lekár je v budove základnej školy. Celý objekt si vyžaduje rekonštrukciu.

Lekáreň : je umiestnená v centre obce.

Do budúcnosti je potrebné uvažovať s novým objektom zdravotného strediska spolu s lekárňou.

Kostoly : Nachádzajú sa tu dva kostoly (katolícky a evanjelický – kultúrna pamiatka) a motlitebňa Bratskej jednoty baptistov.

G.2..2. KONCEPCIA ROZVOJA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI V OBCI

Obchody a služby : nachádzajú sa prevažne v centre obce.

Ubytovanie (zdroj OcÚ): V obci sa nachádzajú voľné a viazané ubytovacie kapacity. Voľné

ubytovanie :	penzión Violet	25 lôžok
	ubytovňa PD Važec	20 lôžok
	<u>penzióny</u>	<u>23 lôžok</u>
	spolu	68 lôžok

V tesnej návaznosti na zastavané územie obce a v jej blízkosti sa nachádzajú :

Motorest Kriváň	70 lôžok
<u>Bierutova chata (s polpenziou)</u>	<u>45 lôžok</u>
spolu	115 lôžok

Viazané ubytovanie :	podnikové rekr. zariad.	38 lôžok
	13 chalúp	52
	<u>42 objektov individuálnej rekreácie</u>	<u>cca 168 lôžok</u>
	spolu	258 lôžok

Verejné stravovanie : V obci sa nachádzajú:

piváreň (Náš dom – v súčasnosti už len pohostinstvo)	30 stoličiek
občerstvenie (Važecká chata)	40 stoličiek
ubytovňa PD Važec	56 stoličiek
penzión Violet	<u>40 stoličiek</u>
spolu	166 stoličiek

V tesnej návaznosti na zastavané územie obce a v jej blízkosti sa nachádzajú :

Motorest Kriváň - jedáleň	80 stoličiek
---------------------------	---------------------

Pre poskytovanie stravovacích služieb obyvateľom sú stravovacie služby dostačujúce, pre poskytovanie stravovacích služieb návštevníkom nevyhovujúce. Chýba pestrejšia škála poskytovaných služieb a v lete možnosť záhradného posedenia.

Všetky vyššie uvedené funkcie je možné ďalej rozvíjať v rámci navrhovaných plôch občianskej vybavenosti.

G.2..3. OSTATNÉ VYBAVENIE V OBCI

Ostatná vybavenosť v obci s doporučenými čiastkovými návrhmi je nasledovná:

Obecný úrad : Nachádza sa mimo centra obce v polyfunkčnej budove spolu s viacúčelovou sálou (býv. kino) a zdravotným strediskom. Priestory nevyhovujú.

Viacúčelová sála : Má kapacitu max. 300 stoličiek. V súčasnosti už technicky nevyhovuje na premietanie filmov. Využíva sa na rôzne vystúpenia (folklór, bábkové divadlo), prenajíma sa rôznym spoločenským organizáciám na ich akcie alebo obchodníkom. Je nedostatočne vybavená, chýbajú sociálne zariadenia.

Je potrebná rekonštrukcia celej budovy s premiestnením niektorých funkcií do iných priestorov v rámci centra obce.

Kultúrne stredisko : Tu sa nachádza knižnica a spoločenská sála (kapacita 40 stoličiek), ktorá slúži pre schádzanie sa rôznych záujmových krúžkov a spoločenských organizácií - vyhovuje.

Dom smútku : má cca 150 miest - vyhovuje.

Cintorín :

Južným smerom je realizované rozšírenie cintorína až ku zbernej komunikácii (stará cesta na Štrbu) - vyhovuje.

Požiarňa zbrojnica : Budova je stará rekonštruovaná, nevyhovuje svojím umiestnením. Je potrebné nájsť v rámci navrhovaných plôch občianskej vybavenosti iné vhodnejšie miesto pre výstavbu novej požiarnej zbrojnice.

Športové vybavenie :

Je tu futbalové ihrisko. Hracia plocha má veľkosť 7158 m². Nachádza sa tu nevyhovujúce hygienické zariadenie.

Dobudovať futbalové ihrisko – vybavenosť, prístup autom i peši, parkovisko. Ďalšie športoviská (tenis, hokejové ihrisko a pod.) budovať v rámci navrhovaných športovo-rekreačných plôch. Využívať pre účely športu občanov a návštevníkov obce aj jestvujúce, príp. navrhované športové plochy a zariadenia v areáli novej ZŠ.

V zime je v Bierutovej dolinke k dispozícii lyžiarsky vlek TATRAPOMA P (prenosný), s dĺžkou 340 m a s kapacitou 230 osôb/hod, pričom zjazdovka má dĺžku 480 m. Na juh od Važca v jeho okolí je možnosť kvalitného bežeckého lyžovania v predhorí Nízkych Tatier (Važecký Chrbát). Je potrebné spomenúť nedobudovanú strelnicu, ktorá v kombinácii s bežeckými trasami zimného lyžovania môže slúžiť pre potreby súťaží zimného biatlonu. Okolie Važca je tiež vhodné pre cykloturistiku.

Budova pošty : je rekonštruovaná, vyhovuje. Zvonka je prístupný verejný telefónny prístroj.

Podľa „Štandardov minimálnej vybavenosti obcí“ (vyd. MŽP SR, 2001) by v obci mala byť ešte nasledovná vybavenosť :

- resocializačné stredisko
- rehabilitačné stredisko
- zariadenie opatrovateľskej služby
- domov – penzión pre dôchodcov
- klub dôchodcov
- jedáleň pre dôchodcov
- stredisko osobnej hygieny
- práčovňa pre dôchodcov

Spoločenské, záujmové a iné organizácie aktívne pôsobiace v obci:

- Dobrovoľný hasičský zbor

- Športový klub Kriváň (lyžiar, strelectvo, šachy, futbal)
- Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska
- dve poľovné združenia
- Dozorný výbor COOP Jednota
- Slovenský červený kríž
- Folklorný súbor Važec a detský folklorný súbor Podkrivanček

G.3. VÝROBA

V obci prevažuje poľnohospodárska a lesná výroba.

Pre potreby rozvoja a rozširovania poľnohospodárskej výroby v obci je k dispozícii v súčasnosti areál hospodárskeho dvora PD Važec.

Juhozápadne od hospodárskeho dvora PD Važec sú plochy navrhované na využitie pre výrobu a skladové hospodárstvo.

G.3.1. POĽNOHOSPODÁRSTVO

Riešené územie katastra Važec patrí v rámci Slovenska do typu rastlinnej produkcie s veľmi malou produkciou a variety s malou trhovosťou. Štruktúra hrubej rastlinnej produkcie je zemiakárska – pasienkársko – lúčna. Hlavné plodiny sú jačmeň, zemiaky, kukurica na siláž, viacročné krmoviny.

Živočíšna výroba je v rámci Slovenska takisto typu s veľmi malou produkciou a patrí do subtypu so strednou efektívnosťou priamych materiálových nákladov a veľmi malou intenzifikáciou. Štruktúra živočíšnej produkcie regiónu je mäsovo-mliečna s prevahou produkcie výkrmných ošípaných a hovädzieho dobytku.

Kataster patrí do 35. produkčno-ekonomickej skupiny

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy (do r. 2004):

Názov územia	Poľnohospodárska pôda v m ²						
	spolu	v tom					
		orná pôda	chmelnica	vinica	záhrada	ovocný sad	trvalý trávny porast
Važec	39 811 657	5 293 232	0	0	272 723	0	34 245 702

Prehľad BPEJ v katastri Važca udáva nasledovná tabuľka:

Číslo	popis	zrornosť	bonita
90000	Zrázy nad 25		9
96301	Hnedé pôdy na flyšových sedimentoch	stredne ťažké	7
96303	Hnedé pôdy na flyšových sedimentoch	stredne ťažké	7
96304	Hnedé pôdy na flyšových sedimentoch	stredne ťažké	7
96801	HPa, HPP na svahovinách a zahlinených štrkopieskoch	ľahké až stredne ťažké	6
96802	HPa, HPP na svahovinách a zahlinených štrkopieskoch	ľahké až stredne ťažké	7
96802	HPa, HPP na svahovinách a zahlinených štrkopieskoch	ľahké až stredne ťažké	7
96803	HPa, HPP na svahovinách a zahlinených štrkopieskoch	ľahké až stredne ťažké	7
96804	HPa, HPP na svahovinách a zahlinených štrkopieskoch	ľahké až stredne ťažké	7

96806	HPa, HPp na svahovinách a zahlinených štrkopieskoch	ľahké až stredne ťažké	7
96901	HP oglejené na flyšových sedimentoch	stredne ťažké- ľahké	7
96902	HP oglejené na flyšových sedimentoch	stredne ťažké- ľahké	7
96903	HP oglejené na flyšových sedimentoch	stredne ťažké- ľahké	7
96904	HP oglejené na flyšových sedimentoch	stredne ťažké- ľahké	7
97001	HP oglejené a HP kyslé oglejené na flyšových sedimentoch	stredne ťažké- typické	7
97102	HP oglejené a HP kyslé oglejené na rôznych substrátoch	stredne ťažké- ľahké, typické	7
97201	HP glejové na rozličných substrátoch	stredne ťažké- ľahké, typické	9
97203	HP glejové na rozličných substrátoch	stredne ťažké- ľahké, typické	8
97802	HP plytké na flyšových sedimentoch	ľahké	9
97901	HP plytké na rozličných substrátoch	stredne ťažké- ľahké, typické	8
98201	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké až ťažké	9
98203	HP na výrazných svahoch na flyšových sedimentoch	stredne ťažké až ťažké	9
98301	HP na výrazných svahoch svahových hlien	stredne ťažké až ťažké	9
98303	HP na výrazných svahoch svahových hlien	stredne ťažké až ťažké	9
98701	Rendziny a rendziny hnedé na vápencoch a dolomitoch	stredne ťažké až ťažké	7
98702	Rendziny a rendziny hnedé na vápencoch a dolomitoch	stredne ťažké až ťažké	8
99001	Plytké rendziny	stredne ťažké až ľahké	8
99201	Rendziny a rendziny hnedé na výrazných svahoch vápencov a dolomitov	stredne ťažké- ľahké, typické	9
99202	Rendziny a rendziny hnedé na výrazných svahoch vápencov a dolomitov	stredne ťažké- ľahké, typické	9
99203	Rendziny a rendziny hnedé na výrazných svahoch vápencov a dolomitov	stredne ťažké- ľahké, typické	9
99204	Rendziny a rendziny hnedé na výrazných svahoch vápencov a dolomitov	stredne ťažké- ľahké, typické	9
99401	Glejové pôdy	stredne ťažké až ťažké	8

Najlepšou bonitou v katastri je bonita 6.

Spôsob využívania PP musí zohľadňovať špecifiká prírodných podmienok a musí pri normálnom hospodárskom využívaní zdrojov zaručovať zachovanie a obnovu prirodzených vlastností prostredia a nesmie narušovať ekologickú stabilitu.

Poľnohospodárska výroba sa v budúcnosti môže podieľať na spoločnom rozvojovom programe ukážkami alternatívneho hospodárenia, ponukou bioproduktov a ponukou koňskej turistiky.

G.3..2. LESNÉ HOSPODÁRSTVO.

Lesy v katastri sa podľa ÚHDP nachádzajú na výmere 1530,8756 ha a z celkovej výmery katastra to tvorí 26,55 %.

Územie katastra patrí organizačne do LHC Čierny Váh, Biely Váh a Račková. Lesy sú zariadené na prvých dvoch LHC.

V katastrálnom území sa nachádzajú nasledovné hospodárske súbory:

Hospodárske lesy:

51-HV-100 - vápencové bukovo-jedľové smrečiny, cieľové hospodárstvo je smrekové exponovaných stanovišť, hospodársky spôsob rúbaňový s formami odrubnou a podrastovou maloplošnou, rubná doba 100 rokov, obnovná doba 30 rokov, cieľové drevisy sú smrek a jedľa s prímiesou buka, cenných listnáčov a smrekovca

51-HV-110 - vápencové bukovo-jedľové smrečiny, cieľové hospodárstvo je smrekové exponovaných stanovišť, hospodársky spôsob rúbaňový s formami odrubnou a podrastovou maloplošnou, rubná doba 110 rokov, obnovná doba 30 rokov, cieľové dreveniny sú smrek a jedľa s prímiesou buka, cenných listnáčov a smrekovca

65-HV-110 - živné smrečiny s jedľou a bukom, cieľové hospodárstvo smrekové živných stanovišť horských polôh, hospodársky spôsob rúbaňový, formy holorubná maloplošná, odrubná a podrastová maloplošná, rubná doba 110 rokov, obnovná doba 30 rokov, cieľová drevenina smrek s prímiesou smrekovca, buka, jedle a cenných listnáčov

Ochranné lesy:

01-OV-150 - lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach, vyskytujú sa tu vápencové bučiny, jedľové bučiny so smrekom, hospodársky spôsob je výberkový, forma účelový výber, obnovná doba nepretržitá

V súčasnom drevinovom zložení je dominantnou drevinou smrek obyčajný, významné zastúpenie má aj borovica lesná. Prítomné sú aj smrekovec obyčajný, jedľa biela, javor horský, jarabina vtáčia, jelša sivá a iné.

V náväznosti na lesné hospodárstvo sa tu nachádzajú dve súkromné stolárske dielne a jedna píla (tiež súkromná).

Navrhujeme rozšíriť výrobu o finálne produkty v náväznosti na tradičné stolárske, príp. iné remeselné umenie.

Územie spadá do poľovných revírov Kriváň Važec a Hlbokô Kimberg. Charakterom patrí do chovateľskej oblasti jelenej zvere. Z druhov poľovnej zvere sa tu vyskytuje jeleň, srnec, zajac, diviak, hlucháň, jariabok, v hrebeňových partiách kamzík. Z predátorov vlk, rys, kuna, mačka divá, líška, medveď .

G.3.3. INÁ VÝROBA

V lokalite Pod Kopami bola od r. 1996 zápisom do banského registra č. BB-65/P/1996 a rozhodnutím OÚ L. Mikuláš, odbor ŽP č. ÚraŠss1062/1996 zo dňa 6.3.1997 začatá ťažba piesku Poľnohospodárskym družstvom Važec.

V súčasnosti poľnohospodárske družstvo v uvedenej od r. 2007 lokalite neťaží.

Iná výroba a skladové hospodárstvo je navrhovaná na plochách juhozápadne od hospodárskeho dvora PD.

G.4. REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

G.4.1. KONCEPCIA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU, REKREÁCIE A ŠPORTU V OBCI

Obec Važec je navrhovaná vo VÚC Žilinského kraja ako stredisko vidieckeho turizmu celoštátneho významu.

Važec patrí medzi tie obce, ktoré sa chcú orientovať na cestovný ruch, no zatiaľ všeobecné podmienky zaostávajú za touto snahou. Obec má jednoznačne predpoklady pre takýto rozvoj, v súčasnosti jej však chýba predovšetkým zázemie v rozvinutej infraštruktúre.

Zázemie pre rôzne formy turizmu tvorí samotná obec s jej bohatými folklórnymi tradíciami, ale aj celý kataster so svojim prírodným bohatstvom. Nachádza sa tu dostatočné množstvo rôznych atraktivít, ktoré môžu spríjemniť pobyt potenciálnych návštevníkov, ak budú využité.

Samotná obec má predovšetkým obrovský potenciál vo Važeckej jaskyni, ktorá je sprístupnená pre širokú verejnosť od r. 1954. Jej priemerná ročná návštevnosť je cca 29 000 návštevníkov, čo je priemerne o 3000 návštevníkov ročne viac než pred 15 rokmi.

Ďalším atraktívnym miestom priamo v obci je galéria J.Hálu a sprístupnená drevenica pri nej.

Nachádzajú sa tu už spomínané objekty pamiatkovej ochrany (kapitola E.1. História a kultúrne hodnoty prostredia) ale aj ďalšie atraktívne miesta – napr. ul. pod Vilingom a ul. Vyšná, na ktorých je zachovaných niekoľko pôvodných dreveníc postavených pred požiarom v r. 1931.

Sú tu historické miesta, ktoré sú zachovanou pamiatkou na tento požiar, sú dokladom histórie Važca. Je to sociálny dom v juhovýchodnej časti obce, ktorý dala postaviť Alica Masaryková (dcéra T.G. Masaryka) s pomocou finančných prostriedkov Červeného kríža a tzv. drevená kolónia, ktorú si postavili sami občania, tiež s finančnou podporou Červeného kríža.

Ďalší potenciál je potrebné hľadať v bohatej folklórnej histórii obce spomenutej v samostatnej kapitole. Je to najmä architektúra, ľudové remeslo, tradície a folklór na čom môže obec stavať.

Športové zázemie obce v súčasnosti tvorí v lete turistika a cykloturistika. Značkovaný chodník vedie od železničnej zastávky, cez Vřšky, Brezovú, Biely potok a Kolesárky a za Liptovskou Tepličkou sa napája na sieť turistických chodníkov NAPANT-u. V zime je tu v Bierutovej dolinke k dispozícii lyžiarsky vleč. Na juh od Važca v jeho okolí je možnosť kvalitného bežeckého lyžovania v predhorí Nízkych Tatier (Važecký Chrbát). Je potrebné spomenúť nedobudovanú strelnicu, ktorá v kombinácii s bežeckými trasami zimného lyžovania môže slúžiť pre potreby súťaží zimného biatlonu. Okolie Važca je tiež vhodné pre cykloturistiku.

G.4..2. UBYTOVACIE KAPACITY V OBCI

Počet lôžok v súčasnosti a navrhovaný počet lôžok v budúcnosti podľa predpokladanej reštrukturalizácie ubytovania voľného a viazaného cestovného ruchu je nasledovný:

	počet lôžok	stav		návrh	
		zastavané územie obce	územie mimo zastavaného územia obce	zastavané územie obce	územie mimo zastavaného územia obce
voľný cestovný ruch	penzióny	68		48 + 300	
	prenajímateľné chaty				50
	ubytovňa PD	20		32	
	motel			100	
	Bierutova chata		45		45
	Motorest Kriváň		70		70
	Rozostavaný objekt na západe			100	
	agroturistika			100	
	voľný cestovný ruch	88	115	680	165

	voľný cestovný ruch - celkom	203		845	
viazaný cest. ruch	podniková rekreácia	30	8	30	8
	individuálna rekreácia – chalupy	52		52 + 100	
	individuálna rekreácia – chaty		168		118 + 120
	viazaný cestovný ruch	82	176	182	246
	viazaný cestovný ruch - celkom	258		428	
	celkom	170	291	862	411
		461		1273	

V obci sa nachádza veľký počet neobývaných domov celkom 208, z toho cca 150 z dôvodu nespôsobilosti na bývanie a z iných dôvodov než je prestavba alebo majetkoprávne záležitosti. Sú to najmä historické domy pôvodnej zástavby. Tieto sú veľkým potenciálom pre vybudovanie atraktívnych ubytovacích kapacít a chýbajúcich služieb. Ak predpokladáme ich 50% potenciál na využitie v CR s počtom lôžok 4/dom, potom môžeme po realizácii počítať s nárastom cca **400** lôžok, z čoho časť je predpokladaná na individuálnu rekreáciu - chalupy. Rozostavaný rekreačný objekt na západnom okraji obce a navrhovaná plocha rekreácie a CR na východnom okraji obce (plochy **CR-2**) predpokladajú nárast lôžok o **100**. Na ploche **CR-3**, kde je predpokladané zameranie na agroturistiku a športové vybavenie počítame s maximálnou kapacitou **100** lôžok. Na navrhovanej ploche **CR-4** pri diaľnici D1 je predpokladaných **100** lôžok (motel).

Celkove sa v katastri obce nachádza 42 chat individuálnej rekreácie. Najsilnejšia chatová lokalita je v priestore popri toku Bieleho Váhu - Pod Kopami Hore Váhy, Petrovské (34 chat). Záujem je o výstavbu ďalších 30 chat t.j. cca **120** lôžok.

Vo východnej časti katastra je na ploche **CR-5** navrhovaná rekreácia a cestovný ruch nadregionálneho významu - športovo-relaxačný komplex Golfový areál so štruktúrou vybavenosti podľa nasledovnej tabuľky:

GOLFOVÝ KOMPLEX

Využitie : leto - áno
 zima - áno

Budova	Kapacita objektu (osoby)	Podlahová plocha (m ²)	konštrukčná výška (m)	Počet podlaží	Počet budov	Počet vydaných jedál	plocha bazénu (m ²)	plocha reštaurácie (m ²)
A Obytná časť								
Hotelový komplex	500	17500	3	4	1	1500		2100
Welnes centrum			4,5	1	1		200	
Kongresová hala	500	1200		1	1			
Apartmánové domy	720	14400	3	4	3			
Rekreačné domy	180	3600	3	1	45			
maloplošné ihriská		2000						

G.4..3. OSTATNÉ ZARIADENIA REKREÁCIE A CR V OBCI A JEJ BLÍZKOSTI

Stravovanie priamo v obci poskytuje penzión Violet (40 stoličiek), Važecká chata (40 stoličiek) a ubytovňa PD Važec (56 stol.), v jej bezprostrednej blízkosti je motorest Kriváň (80 stol.). Spolu je to **226** stoličiek verejného stravovania. Rozostavaný rekreačný objekt na západnom okraji obce a navrhovaná plocha rekreácie a CR na východnom okraji obce predpokladajú nárast kapacity stoličiek o **150**. S nárastom ďalších cca **100** stoličiek verejného stravovania v obci a jej blízkosti počítame po výraznejšom rozvoji rekreácie a CR.

V návrhu počítame s nárastom kapacít verejného stravovania na **450-500** stoličiek bez realizácie areálov Senior City a Golfového areálu.

S rozvojom **športovo-rekreačných zariadení** sa počíta v dvoch lokalitách v tesnej blízkosti obce. Je to areál zimných a letných športov južne od obce v lokalite Bierutova dolinka a Vřšky. Druhý areál sa nachádza na východe v lokalite Pred hlbokým jarkom a priamo naväzuje na obec.

G.4..4. OSTATNÉ ZARIADENIA REKREÁCIE A CR V KATASTRI OBCE

Územie mimo zastavaného územia obce bude poskytovať zázemie pre návštevníkov obce v týchto oblastiach:

- zjazdové lyžovanie v tesnej blízkosti obce orientované na domácu klientelu a mladé rodiny s deťmi
- cykloturistiku v náväznosti na prepojenie s okolitými obcami po účelových komunikáciách a jestvujúcich vyznačených trasách
- turistiku po jestvujúcich vyznačených trasách
- zber lesných plodín a húb nachádzajúcich sa v katastri obce mimo územia národných parkov TANAP a NAPANT
- v zime bežecké lyžovanie po jestvujúcich vyznačených trasách, ale aj po vlastných okruhoch v rámci katastra obce a v nadväznosti na okolité obce

H) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Súčasná hranica zastavaného územia obce podľa podkladov z Katastrálneho úradu ohraničuje zastavané územie obce o rozlohe 172,9 ha.

Toto územie je v návrhu rozšírené o 12,98 ha na celkovú rozlohu 185,88 ha zastavaného územia obce.

I) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

I.1..1. OCHRANNÉ PÁSMA

- Na základe zákona č. 470/2006 o pohrebníctve, §-u 16 nie je možné v ochrannom pásme cintorínov 50 m stavať žiadne objekty
- Živočíšna výroba je orientovaná chov hovädzieho dobytku. Perspektívne sa počíta s 1200 ks hovädzieho dobytku.
- V ochrannom pásme dvoru poľnohospodárskej výroby (vypočítané podľa počtu hospodárskych zvierat a prevládajúcich smerov vetra a upravené podľa konfigurácie terénu) nie je možné stavať budovy s funkciou trvalého bývania

PD Važec

pásma v smere	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ
pásma metre	250	501	1168	334	167	167	375	167
korekcia na zeleň	1	1	0,9	0,9	0,9	1	1	1
pásma konečné	250	501	1051	301	150	167	375	167

Ďalšie ochranné pásma vzťahujúce sa na dopravné a technické vybavenie územia sú uvedené v kapitole D záväznej časti tohoto dokumentu.

Nové ochranné pásma alebo chránené územia v katastri obce nie sú navrhované okrem uvedených v kapitole D záväznej časti tohoto dokumentu.

I.1..2. CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Severná časť katastra nad diaľnicou D1 patrí do ochranného pásma Tatranského národného parku (TANAP).

Časť juhu katastrálneho územia obce patrí do ochranného pásma Národného parku Nízke Tatry (NAPANT).

V katastrálnom území je osobitne chránené územie a to národná prírodná pamiatka Važecká jaskyňa (označené v ÚPN-VÚC NPP/42)

Veľkú časť pokrývajú ďalšie navrhované územia siete NATURA 2000. Je to navrhované chránené vtáčie územie NCHVÚ 30 Tatry, tok Bieleho Váhu (SKUEV0143).

V katastri sa nachádza dobývacie územie pre štrkopiesky.

J) NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

V katastri obce sa nenachádza územie (alebo jeho časť), ktoré je predmetom záujmu obrany štátu. V častiach obce určených na podrobnejšie riešenie (ÚPN-Z) bude nutné postupovať podľa platného zákona o civilnej ochrane obyvateľstva.

Z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva má obec vypracovaný „Plán ukrytia“. Tento obsahuje zoznam protiradiačných úkrytov budovaných svojpomocne a súhrnný grafický plán ukrytia. Svojpomocné úkryty sú umiestnené v 272 domoch s kapacitou 3400 osôb, čím pokrývajú v súčasnosti zabezpečenie ukrytia na 140%.

Budúca výstavba domov, chát, penziónov, hotelov, prípadne iných objektov bude po dobudovaní zahrnutá do plánu ukrytia obce.

Z hľadiska požiarnej ochrany sú v obci dodržané potrebné odstupové vzdialenosti vyplývajúce z príslušnej STN. Pri ďalšej výstavbe je potrebné dodržiavať príslušné požiarne predpisy a požiadavky.

Toky majú bystrinný charakter s korytami v prirodzenom neupravenom stave. Výnimkou je Biely Váh v km 14,3-16,0 v zastavanom území obce, ktorý je upravený na $Q_{100} = 70 \text{ m}^3/\text{s}$ na zabezpečenie protipovodňovej ochrany. Túto úpravu je nutné dobudovať až po koniec lokality Čierne.

Je potrebná regulácia potoka Mlynica v niektorých častiach ako účinnej protipovodňovej ochrany (PHSR).

Vo výhľade predpokladáme realizáciu úprav drobných vodných tokov nachádzajúcich sa v zastavanej časti obce za účelom zabezpečenia protipovodňovej ochrany. Úpravu Bieleho Váhu uvažujeme v kontakte s navrhovanou celoobecnou ČOV.

Z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva je požiadavka na zahrnutie budúcej výstavby domov, chát, penziónov, hotelov, prípadne iných objektov do plánu ukrytia obce.

K) NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚSES A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

K.1. OCHRANA PRÍRODY.

Charakteristickým krajinárskym fenoménom v katastri obce je panoráma Vysokých Tatier.

K.1..1.ÚZEMNÁ OCHRANA PRÍRODY :

V katastrálnom území Važec sa nachádzajú viaceré chránené územia a prvky ochrany prírody, ktoré zaväzujú obec, jej obyvateľov a návštevníkov k dodržiavaniu regulatívov platných na ich území a v ich ochrannom pásme:

- Národná prírodná pamiatka Važecká jaskyňa
- ochranné pásma Národných parkov TANAP, NAPANT

Nachádzajú sa tu navrhované lokality sústavy NATURA 2000 :

- územie európskeho významu – tok Bieleho Váhu (SKUEV0143)
- chránené vtáčie územie Tatry (30).

Predovšetkým treba spomenúť ochranné pásma národných parkov – **TANAP** má ochranné pásmo prechádzajúce železničnou traťou a diaľnicou a pokrýva severnú časť katastra nad touto čiarou. **NAPANT** má nové ochranné pásmo sčasti posunuté na juh oproti pôvodnému, ktoré prechádzalo železnicou a dotýkalo sa TANAPu. Vlastné územie NAPANTu potom prechádza južnejšie od tejto hranice pohorím Kozie chrbty. Na území ochranných pásiem národných parkov platí druhý stupeň ochrany prírody a na vlastnom území tretí stupeň ochrany.

Z ďalších prvkov ochrany prírody treba spomenúť **Važeckú jaskyňu** ako národnú prírodnú pamiatku. Nachádza sa na južnom okraji obce. Jaskyňa bola vytvorená v stredotriasových vápencoch bývalými ponornými vodami Bieleho Váhu. Dĺžka jaskyne je 530 metrov. Výzdoba pozostáva najmä zo stalaktitov, stalagmitov a sintrových jazierok. Nachádza sa tu významná jaskynná fauna a je tu nálezisko kostí jaskynného medveďa. Jaskyňa bola otvorená pre verejnosť v roku 1928 a v súčasnosti je pre verejnosť otvorených 235 m. Nad jaskyňou je ochranné pásmo, ktoré je v súčasnosti prehodnocované a znovu sa vyhraničuje. Pre jaskyňu platí najvyšší – piaty stupeň ochrany prírody a v ochrannom pásme je štvrtý stupeň ochrany.

Z hľadiska druhej ochrany rastlín a živočíchov boli v katastri mapované výskyty niektorých druhov. Podrobne sú popísané v miestnom ÚSESe k.ú. Važec (Regioplán Nitra – Ekoped Žilina, 1994) ako aj v štúdiu Hodnotenie vplyvov na životné prostredie pre diaľnicu Važec - Mengusovce.

K.2. NÁVRH MÚSES.

Nadregionálny ÚSES vyčlenil z hľadiska biogeografickej regionalizácie v katastrálnom území obce Važec dva sosiekoregióny – Liptovská kotlina a Kozie chrbty. Nachádza sa tu aj začiatok nadregionálneho biokoridoru Váhu – Biely Váh.

Regionálny ÚSES vyčlenil navyše oproti nadregionálnemu ÚSESu dva biokoridory alúvium Belanského potoka a alúvium Mlyničnej vody ako biokoridory lokálneho významu. Severná časť katastra bola označená za interakčnú zónu pre územie TANAPu, južná časť za prechodnú oblasť.

Ako ekostabilizačné opatrenia sú uvedené zachovanie súčasnej krajinnej štruktúry pre severnú časť územia a na juhu pre styk Kozích chrbtov s kotlinou. Pre centrálnu časť katastra sa udáva potreba zmeny súčasnej krajinnej štruktúry.

Pre riešené územie bol v rámci pozemkových úprav čiastočne spracovaný v roku 1994 miestny územný systém ekologickej stability (Ekoped Žilina, Regioplán Nitra). Tento materiál podrobne rieši časť územia katastra obce Važec. Hlavný dôraz bol kladený na kotlinovú časť – poľnohospodársky obrábanú. Podrobne boli zmapované biotické prvky, najmä rastlinstvo. Živočíšstvo bolo spracované menej avšak možno čiastočne použiť materiál Hodnotenie vplyvov na životné prostredie k diaľnici Važec – Mengusovce od tých istých autorov. Riešené územie bolo rozdelené na tri zóny s odlišným zastúpením ekosystémov, odlišnou ekologickou kvalitou a stabilitou. Kritériá výberu prvkov do ÚSES boli robené na základe prírodoochranej významnosti, stupňa biodiverzity a priestorovej štruktúry rastlinných spoločenstiev. Zónu I. tvorí severná časť katastra väčšinou zarastená lesom. Pre túto zónu neboli vyčleňované prvky ÚSES a štruktúra krajiny je tu považovaná za vyhovujúcu a zodpovedajúcu prírodným podmienkam. Zóna II. obsahuje centrálnu časť kotliny, poľnohospodársky intenzívne využívanú. Pre túto zónu bol vypracovaný návrh ÚSES v plnom rozsahu. Zóna III. je tvorená južnou časťou katastra, pohorím Kozie chrbty. Prevažujú tu lesy, krajinné prvky majú vysokú stabilitu a prvky ÚSES tu takisto neboli vyčleňované.

Autori v M-ÚSESe navrhujú v zóne II. viaceré nové biocentrá a biokoridory. Z vyšších stupňov ÚSES bol akceptovaný nadregionálny biokoridor Biely Váh. Navrhnuté boli tri biokoridory regionálneho významu: vodné toky Belanský potok, Lúčny potok a biokoridor vedúci okrajom súvislých lesných porastov južne od obce na rozhraní Liptovskej kotliny a Kozích chrbtov. Ostatné biokoridory boli vyčlenené ako lokálne, spolu 61 biokoridorov. Pre každý bola zhodnotená štruktúra a návrhy opatrení. Z biocentier boli štyri navrhnuté ako regionálneho významu. Návrhy a opatrenia boli spracované pre každý z prvkov ÚSES vrátane genofondovo významných lokalít (lokality s výskytom chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov) a interakčných prvkov. Podrobnejšie boli spracované návrhy na ochranu územia vybraných lokalít, predbežný návrh funkčného usporiadania územia, návrh dopravnej siete a ekostabilizačné návrhy a opatrenia

K.2..1.SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA (SKŠ) A POPIS JEJ PRVKOV

Územie katastra obsahuje pestré zloženie rôznorodých krajinných prvkov.

Lesné porasty prevládajú v južnej časti katastra v pohorí Kozie chrbty. V týchto lesoch sú pomerne dobre zastúpené okrem samozrejmeho smreka aj listnáče, najmä buk.

Ostatné dreviny sú bežné lesné dreviny ako jedľa, borovica, smrekovec, javor horský, jarabina, miestami jelša sivá. Charakteristickým prvkom katastra obce Važec sú v severnej časti sa nachádzajúce lesné porasty rastúce na kultúre pasienok. V kategorizácii ÚSES sa zaraďujú do nelesnej drevinovej vegetácie (NDV). Tvoria významnú krajínovú a ekostabilizačnú zložku územia. Ich spontánny rast vytvára neobvykle priaznivý fenomén, keďže tieto priestory nie sú narušované lesnou prevádzkou najmä ťažbou. V drevinovom zložení jednoznačne prevláda smrek obyčajný. Inými prvkami NDV sú brehovité porasty, sprevádzajúce vodné toky. Sú dôležitým prvkom krajiny a v ich priestoroch boli mapované viaceré genofondovo významné

lokality. Rôzne medze, línie a kroviny uprostred otvorených veľkplošných lánov poľnohospodárskej pôdy majú takisto dôležitú ekostabilizačnú funkciu (vtáctvo, hmyz..).

Osobitným prvkom zasluhujúcim si vyzdvihnúť sú mokradné spoločenstvá. Nachádzajú sa tu rašeliniská s výskytom chránených a ohrozených druhov rastlín. Tieto plochy výrazne zvyšujú biodiverzitu krajiny a dodávajú jej tak vyššiu kvalitu.

Pasienky sa nachádzajú po celej ploche katastra, najmä však po okrajoch jeho kotlinovej časti. Sú spásané intenzívne alebo v oplôtkoch. Výskytom menších drevín sú prvkom zvyšujúcim diverzitu územia.

Lúky možno nájsť intenzívne obrábané, poloextenzívne užívané a ležiace úhorom. Hnojením a kosením je vo väčšej miere narúšaná prirodzenosť týchto ekosystémov oproti pasienkom.

Orné pôdy sú najintenzívnejšie obhospodarované a nachádzajú sa buď v blokoch alebo v pásach ako záhumieky. Lokalizované sú predovšetkým v centrálnej časti katastra.

Vodné toky sú vzhľadom k blízkosti rozvodnice a len malému vplyvu osídlenia pred katastrom Važca v dobrom stave a s minimálnym znečistením. Oživujú krajinu a tvoria prvok inej kvality.

Technické diela a zastavané územie obce tvoria nevyhnutnú časť krajiny a treba ich chápať v kontexte, v ktorom vznikali. Z hľadiska prírody je potrebné požadovať plnenie zásadných ekologických kritérií ich fungovania.

Zdevastované plochy (poľné hnojiská, skládka KO) v krajine je potrebné rekultivovať prípadne asanovať, resp. zabezpečiť proti znečisťovaniu okolia.

K.3. NÁVRH EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ.

K ekostabilizačným opatreniam patria opatrenia smerujúce k zlepšeniu alebo aspoň k nezhoršovaniu súčasného stavu ekologickej stability krajiny. Patrí sem najmä:

- ochrana a zachovanie prirodzených biotopov na rôznej úrovni významu
- zachovanie prvkov nelesnej drevinovej vegetácie, podmáčaných lokalít, koridorov vodných tokov s brehovými porastami
- ekologizácia hospodárenia na pôdnom fonde – lesníctvo a poľnohospodárstvo
- rekultivácia narušených plôch po výstavbe diaľnice
- ochrana hniezdnych biotopov vtákov
- inštalácia ochrany vtákov na elektrických vedeniach
- umožnenie prechodov migrujúcej zvere
- potreba doplnenia nelesnej drevinovej vegetácie pri poľných cestách a medziach
- riešenie palivovej a energetickej základne obce, riešenie odpadového hospodárstva.
- Predĺžovanie obnovnej doby v lesoch
- Predĺženie obdobia na zalesnenie a zabezpečenie nového porastu
- Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob)
- Šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...)
- Lokálne ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny)

- Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy
- Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov
- Optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín
- Odstraňovanie invázných druhov rastlín
- Ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín
- Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky
- Zabezpečenie ochrany obojživelníkov v období migrácie (napr. budovanie migračných zábran, transfer jedincov na reprodukčné lokality)

K.3..1.PROBLÉMOVÉ MIESTA A STRETY ZÁUJMOV V KRAJINE

Najakútnejší problém je momentálne po dostavbe diaľnice Važec – Mengusovce najmä vo funkčnosti koridorov pre zver migrujúcu v smere sever - juh. Tento problém je potrebné monitorovať a v prípade negatívnych vplyvov navrhnuť opatrenia (oplotenie diaľnice apod).

Čiastkové problémy v krajine, ako vyplývajú z prieskumu terénu a vypracovaného miestneho ÚSESu týkajúce sa jeho jednotlivých prvkov, budú navrhované na riešenie v ďalších častiach jeho spracovania. Jedná sa najmä o veľké množstvo porastov lesa na poľnohospodárskej pôde, slatinné a rašelinové spoločenstvá v krajine, rozmiestnenie ornej pôdy a biokoridorov apod.

K.3..2.NÁVRH ZÁSAD EKOLOGICKÉHO HOSPODÁRENIA V KRAJINE

Pre poľnohospodárstvo môžeme doporučiť zásady ekologického hospodárenia na pôde, ku ktorým patrí:

- minimalizácia alebo úplné vylúčenie vonkajších vstupov
- monitoring znečistenia pôd nežiadúcimi cudzorodými látkami
- v rastlinnej výrobe uplatňovanie pestrej skladby plodín, dodržiavanie všeobecne platných osevných postupov ako predpokladu účinného spôsobu regulácie výskytu burín
- konzervácia kŕmnych plodín iba prirodzenou cestou
- výber nových odrôd schopných úspešne obstať v konkurencii s burinami
- potreba vypracovania špeciálnej pestovateľskej technológie, v ktorej bude možné uplatňovať iba určité druhy povolených hnojív a pesticídov
- špecifická potravinárska výroba, ktorá bude garantovať nemožnosť miešania produktov alternatívneho a konvenčného poľnohospodárstva
- distribúciu a obchod budú zabezpečovať špecializované organizácie, tovar bude označený certifikátom a preverený štátnou inštitúciou
- optimalizácia dávok živín
- obmedziť hnojenie dusíkom na jeseň na minimum a nehnojiť na holú pôdu a sneh
- obmedziť celkové dávky dusíkatých hnojív

Pre lesné hospodárstvo môžeme doporučiť nasledovné zásady ekologických postupov:

- rešpektovanie prírodných podmienok vyjadrených rozmanitosťou stanovišť (lesné typy z ekologického prieskumu lesa)
- uskutočňovať obnovu lesa maloplošnými zásahmi
- racionálne využívať prirodzenú obnovu porastov
- smerovať k porastom zmiešaným a nerovnovekým
- vyhýbať sa celoplošnému nasadeniu mechanizačných prostriedkov
- nepovažovať chemizáciu za štandardnú súčasť hospodárenia a používať ju len zriedka a to v nevyhnutných prípadoch (hrozba a existencia kalamity apod.)

K.3..3.NÁVRH PLÔCH PRE NÁHRADNÚ VÝSADBU DREVÍN

Rezervné plochy pre výsadbu zelene v prípade náhradných výsadiel za výrub stromov rastúcich mimo les navrhujeme najmä pozdĺž poľných ciest v katastri potom v zastavanom území obce na vhodných miestach, ako aj v priestoroch zlikvidovaných skládok odpadov.

L) NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

L.1. DOPRAVA

L.1..1.ŠIRŠIE VZŤAHY

Z pohľadu širších dopravných vzťahov cez riešené územie prechádzajú dva významné dopravné koridory (západ - východ) – severne od zastavaného územia obce je vedená diaľnica D1, momentálne sprevádzkovaná na úseku Ivachnová – Liptovský Mikuláš – Važec – Mengusovce. V tesnom dotyku so zastavaným územím, pričom zčasti ho pretína, ide elektrifikovaná dvojkofajná trať ŽSR č.180 Žilina – Košice, ktorá je hlavným železničným ťahom.

Obcou Važec prechádza v jeho severnej časti štátna cesta I.triedy číslo 18 (ako súčasť európskeho ťahu E50). Cestou III.triedy číslo 018142, ktorá pokračuje na východe do Štrby, je obec napojená na cestu I/18. Na diaľnicu D1 je obec napojená priamo v jej severnej časti.

Civilné letecké služby zabezpečuje letisko Poprad – Tatry.

L.1..2.CESTNÁ DOPRAVA A KOMUNIKAČNÁ SIŤ

- stav

Obec Važec je umiestnená v údolí rieky Biely Váh. Sídlo je rozvinuté rovnomerne okolo rieky a jej prítokov. Cesta III.triedy číslo 018142 tvorí základnú diagonálu infraštruktúry obce.

Železničná trať a cesta I/18 zabezpečujú pripojenie na vyššiu dopravnú sieť v polohe severnej tangenty obce. Diaľnica D1 je situovaná na severo-východnom okraji obce, kde sa nachádza aj diaľničná križovatka Važec a tiež veľké diaľničné odpočívadlo. Novorozvíjajúca sa zástavba sa nachádza vo všetkých okrajových častiach obce, no jej ťažisko je sústredené v severo-východnom okraji obce medzi železničnou traťou a riekou Biely Váh. V severnom okraji obce v dotyku s trasou diaľnice D1 sa nachádza areál poľnohospodárskeho družstva a motorest pri ceste I/18.

Z hľadiska dopravného významu je existujúci komunikačný skelet rozčlenený podľa funkčnej triedy (v zmysle STN 736110) do štyroch skupín:

- „B1“ zberná komunikácia v koridore cesty I. triedy č.18, ktorá tvorí severný obchvat obce. Umožňuje napojenie na vyšší dopravný systém - diaľnicu D1 prostredníctvom diaľničnej križovatky. Na cestu I/18 sa napájajú cesta III/018142 a tri miestne komunikácie z obce.
- „B3“ zberná komunikácia v koridore cesty III. triedy č. 018142, ktorá tvorí základnú os v smere severozápad – juhovýchod. Umožňuje napojenie obslužných komunikácií z celej obce.
- „C2“ obslužné komunikácie tvoria prevažne radiály napájajúce jednotlivé časti obce na cestu III/018142 a cestu I/18.
- „C3“ ostatné miestne obslužné komunikácie, umožňujúce prístup a priamu obsluhu objektov a prepojenia súběžných miestnych komunikácií.

Z hľadiska technického usporiadania komunikačnej siete (šírkové usporiadanie a návrhová rýchlosť) zodpovedá cesta I/18 v extraviláne kategórií C 10,5/70.

Cesta III/018142 korešponduje s kategóriou MOK 7,5/30 v zastavaná časť obce resp. C 7,5/50 v extraviláne.

Mimo zastavanej časti obce je miestna komunikácia C3 MOK 6,5/40 sprístupňujúca chatovú oblasť v lokalite Pod Kopami a Petrovská.

Obslužné komunikácie funkčnej triedy C2 zodpovedajú kategóriám MOK 7,5/30 a MOK 6,5/30. Obslužné komunikácie funkčnej triedy C3 sú tvorené kategóriami podľa dopravných požiadaviek v zmysle STN 736110 – MO 7,0/30, MOK 6,5/30 a MOK 3,75/30. Sú obojsmerné aj jednosmerné, s obrubníkovými aj krajnicovými úpravami. Prehľad stavu je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Funkčné delenie	Kategórie ciest	Popis
B1	C 10,5/50	Cesta I/18, severný obchvat obce
B3	MOK 7,5/30 (C 7,5/50)	Cesta III/018142 v prietahu obcou
C2	MOK 7,5/30	Radiála z cesty I/18 popod železničný podjazd do centra obce
C2	MOK6,5/30 (lokálne zúžené)	Nábrežná
C2	MOK6,5/30 (lokálne zúžené)	J.Hálu, Železničná
C2	MOK6,5/30	Štefana Rysuľu
C2	MOK6,5/30 (lokálne zúžené)	Vernárska ulica
C2	MOK6,5/30 (lokálne zúžené)	K jaskyni
C2	MOK6,5/30 (lokálne zúžené)	Široká (charakter bulváru so zeleným pásom) s predĺžením na Nábrežnú
C3	MOK 3,75/30	Urbárska s príľahlými ulicami
C3	MOK 6,5/30	Na Pastierskych
C3	MOK 6,5/30	Pri Váhu

C3	MOK 6,5/30, MOK 3,75/30	Pod Vilingom
C3	MOK 3,75/30	Krátka
C3	MOK 6,5/30	Ludovíta Štúra
C3	MOK 6,5/30	Janka Silana
C3	MOK 6,5/30, MOK 3,75/30	Krátke miestne komunikácie priľahlé pri III/01842
C3	MOK 6,5/30, MOK 3,75/30	SNP
C3	MOK 6,5/30	Vyšná
C3	MOK 3,75/30	Dr.Lučanského
C3	MOK 6,5/30	M.R.Štefánika
C3	MOK 6,5/30, MOK 3,75/30	Tatranská
C3	MOK 3,75/30	Fodorova
C3	MOK 6,5/30	Dr.Vladimíra Mašurku
C3	MOK 6,5/30	Pod vřškami
C3	MOK 6,5/30	Múrna
C3	MOK 6,5/30	Hurbanova
C3	MOK 6,5/30	Podkrivánaka
C3	MOK 6,5/30	Športová
C3	MOK 3,75/30	Miestna komunikácia na pravom brehu Bieleho Váhu v pokračovaní Nábřežnej
C3	MOK 3,75/30	Miestna komunikácia od Nábřežnej ku ihrisku a ďalej k lokalite Čierne
C3	MOK 3,75/30	Miestna komunikácie v severnej časti nad I/18 okolo poľnohospodárskeho areálu a k motorestu
C3	MOK 6,5/40	Radiála z cesty I/18 smerom na sever k chatovej lokalite Pod Kopy

V stave sú staršie miestne komunikácie funkčne významnejšie (radiály z centra do okrajových častí), ale svojimi parametrami horšie ako novšie budované komfortnejšie miestne komunikácie v zóne.

- návrh

Z hľadiska urbanistických požiadaviek sa neuvažuje so zásadnou reštrukturalizáciou a prestavbou sídla, prevažuje rozširovanie zástavby po obvode sídla - hlavne vo východnej časti obce, menej v južnej a západnej časti. Jestvujúce miestne obslužné komunikácie sa budú postupne rekonštruovať a na ne sa budú napájať novobudované úseky.

Významný vplyv na úpravu infraštruktúry obce Važec má prestavba železničnej trate na vysokorýchlostnú s odstraňovaním úrovňových železničných priecestí. V súlade s tým sa nahradia úrovňové železničné priecestia mimoúrovňovými s nutnými úpravami miestnych komunikácií resp. peších koridorov. Na severozápadnom okraji obce (nad ihriskom) sa vybuduje nový podjazd s úpravou miestnej komunikácie. V priestore vedľa jestvujúceho podjazdu miestnej komunikácie popod železničnú trať (severne nad centrom obce) je navrhnutý tiež nový podjazd. Podchod pre peších je situovaný pri obchode Jednota, kde súčasný úrovňový prejazd bude zrušený. Modernizácia železničnej trate vyvolá v budúcnosti aj preložku cesty I/18 v mieste križovania nového koridoru trate s diaľnicou D1.

Rozvojom obce v severovýchodnom okraji obce sa posilní význam ulice Štefana Rysuľa. Spolu s jej predĺžením za ČOV (smerom k malej vodnej elektrárni), novým premostením rieky Biely Váh a nadviazaním na predĺženie ulice Pri Váhu vznikne v obci nový významný koridor, ktorý po novej miestnej komunikácii na pravom brehu potoka pokračuje až k Železničnej ulici. Daný koridor sa preradí do funkčnej triedy „C2“ (kategória MOK 6,5/30) s ohľadom na jej výhľadové napojenie na cestu I/18 a tiež výhľadové rozvojové plochy obce.

Ostatné nové miestne komunikácie budú funkčnej triedy C3. Ulica Na Pastierskych sa predĺži. Medzi Železničnou a Na Pastierskych sa vytvorí nová ulica, rovnako aj medzi predĺženiami Na Pastierskych a Pri Váhu. Spojením koncových častí všetkých týchto miestnych komunikácií vznikne ďalšia nová ulica, uzatvárajúca zónu – vo vyššie uvedenom odstavci popísaná ako súčasť významnejšej obslužnej komunikácie súbežne s potokom (funkčnej triedy C2). Spojenie železničnej stanice s areálom školy zabezpečí nová komunikácia s už popísaným novým mostom ponad Biely Váh – k nej sa predĺži ulica Štefana Rysuľu a pokračovaním k malej vodnej elektrárni. Dobudovanie východného okraja obce zahŕňa aj predĺženie súbežnej cesty s ulicou Ľudovíta Štúra (východne od nej), ich vzájomné prepojenie v strede, a tiež prepojenie cesty III/018 42 s ulicou SNP.

V južnej časti obce sa vybuduje prístupová cesta k areálu prírodného amfiteátra.

V západnom okraji obce sa vybudujú dve miestne komunikácie funkčnej triedy C3 a to predĺženie ul. Múrnej a ul. Nábřežnej v smere na ČOV.

Prehľad návrhu je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Funkčné delenie	Katégorie ciest	Popis
B3	MOK 7,5/30	Preložka cesty III/018142 v časti od ul. Na harte po nový železničný podjazd a napojenie na št. cestu I/18
C2	MOK 6,5/30	Predĺženie ul. Na Harte a nový podjazd popod železnicu s napojením na št. cestu I/18
C2	MOK 6,5/30	Na Pastierskych - predĺženie po výhľadové napojenie rozvojových plôch
C2	MOK 6,5/30	Časť novej, priečnej ulice od ul. Železničná po školu – od predĺženia Štefana Rysuľu po predĺženie Pri Váhu s novým mostom
C2	MOK 6,5/30	Pri Váhu - predĺženie
C2	MOK 6,5/30	Súbežná cesta s potokom, uzatvárajúca zónu - spojí predĺženie ulíc Pri Váhu, Na Pastierskych s ulicou Železničnou
C2	MOK 6,5/30	Predĺženie ul Široká - prístupová cesta k areálu prírodného amfiteátra
C3	MOK 3,75/30	Nová súbežná cesta s ulicami Na Pastierskych a Železničnou
C3	MOK 3,75/30	Dve krátke nové cesty napájajúce sa na ulicu Na Pastierskych
C3	MOK 3,75/30	Súbežná ulica s ul.Ľ.Štúra - predĺženie
C3	MOK 3,75/30	Spojnice súbežnej ulice s ul.Ľ.Štúra
C3	MOK 3,75/30	Spojnice cesty III/01842 od cintorína s ul.SNP
C3	MOK 3,75/30	Lúčanského ul. - predĺženie
C3	MOK 3,75/30	Múrna - predĺženie
C3	MOK 3,75/30	Nábřežná - predĺženie k ČOV

- výhľad

Výhľad v katastrálnom území obce Važec zahŕňa napojenie novobudovaných častí obce na severovýchode zastavaná časť obce (popísaných v návrhu) na jestvujúcu cestu I/18 prostredníctvom dobudovania obslužnej komunikácie funkčnej triedy C2. Využitím podjazdu popod vysokorychlostnú železničnú trať v súbehu s potokom na severovýchodnom okraji obce (oproti výjazdu z diaľnice) sa zároveň prepojí cesta I/18 s cestou III/018 42.

Dopravný systém obce si inak nevyžaduje zásadnejšie prehodnotenie resp. doplnenie. Vo výhľadovo zastavných častiach sa vybudujú obslužné komunikácie funkčnej triedy C3.

Dopravné zaťaženie sa pri pravidelných sčítaniach dopravy sa sleduje na cestách I.triedy, II.triedy a vybraných úsekoch ciest III.triedy Slovenskou správou ciest (SSC) Bratislava. Posledné

celoštátne sčítanie je z roku 2005. Pri obci Važec je na ceste I/18 sčítací profil 90258, kde bola v roku 2005 zistená ročná priemerná denná intenzita 1688 sk.voz./24 hod. Prognózované koeficienty rastu dopravy pre VÚC Žilinský kraj pre cestu I.triedy uvádza Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR zvlášť pre ľahké a ťažké vozidlá až do 2040 v dokumente MP1 „Metodický pokyn a návrh prognózovania pre výhľadových intenzít na cestnej sieti z októbra 2006“. Cesty I. triedy vykazujú plynulý nárast intenzity dopravy.

Okrem vybraných úsekov sa na cestách III.triedy dopravné zaťaženie pravidelne nesleduje. Intenzita dopravy vo všeobecnosti preukazuje trend intenzívneho nárastu. Pre potreby rozvojových aktivít je možné dopravnoinžinierske údaje získať z prieskumov.

L.1..3. HROMADNÁ DOPRAVA SAD

Hromadnú dopravu osôb zabezpečujú hlavne SAD, a.s. Liptovský Mikuláš a SAD, a.s. Poprad, ako aj ďalšie závody SAD, ktoré prevádzkujú diaľkové linky.

Spojenie s Liptovským Hrádkom a okresným mestom Liptovský Mikuláš zabezpečuje 24 liniek, z toho 8 diaľkových. Spojenie s mestom Poprad zabezpečuje 31 liniek, z toho 7 diaľkových.

V súčasnosti pri prudkom náraste automobilizácie sa zvyšuje podiel individuálnej dopravy osôb voči hromadnej. Hromadná doprava na báze autobusových prostriedkov si však pri zodpovedajúcom skvalitnení služieb zachová svoj doterajší význam pre obsluhu.

Jestvujúce autobusové zastávky sú umiestnené v centre obce (jedna obojstranná) a za železničným podchodom pri ceste I/18 (tiež jedna obojstranná). Keďže izochromy 7 minútovej pešej dostupnosti (400 m) nepokrývajú zástavbu, v návrhu sa uvažuje s vybudovaním dvoch nových autobusových zastávok - jednej pri ceste III/018 42 a druhej na miestnej komunikácii v západnej časti obce s otočkou autobusu.

Vo výhľade bude potrebné vybudovať ďalšiu autobusovú zastávku aj v severovýchodnej časti obce.

Okrem SAD zabezpečuje hromadnú dopravu osôb aj 11 vlakov ŽSR (obojsmerne).

L.1..4. NEMOTOROVÁ DOPRAVA

Hlavné pešie koridory vo Važci sú sústredené v centre obce. Odtiaľ vychádzajú pozdĺž ulíc K jaskyni (ďalej s rozvetvením aj po Nábřežnej a Širokej) a Na harte v smere na západ. Na východ zasa pozdĺž ulíc J.Hálu s pokračovaním na ulicu ŽelezničiarSKU, ako aj ulice Štefana Rysuľu a cesty III.triedy, s rozvetvením na ulicu Vernársku.

V návrhu je určené vybudovanie chodníka pozdĺž pokračovania ulice Štefana Rysuľu, a tiež pozdĺž novej miestnej komunikácie spájajúcej školu so železničnou stanicou v severovýchodnej časti obce.

Chodníky určené špeciálne pre cyklistov v obci nie sú.

V návrhu sa uvažuje s turistickým cyklochodníkom od motorestu Kriváň po severnom okraji diaľničného telesa D1 s napojením na účelovú komunikáciu od poľnohospodárskeho družstva Važec v smere na sever do Tatier.

L.1..5. STATICKÁ DOPRAVA

Súčasné nízkokapacitné parkovacie a odstavňé plochy sú sústredené v centre obce okolo Obecného úradu, kultúrneho domu, otočky autobusu, kostola a pred školami. Ďalšie sú pred domom smútku a cintorínom. Na státiá sú využívané aj nespevnené krajnice a plochy pri menej

frekventovaných miestnych komunikáciách. Celková kapacita státí na miestnych komunikáciách je cca 50 státí pre osobné vozidlá.

V návrhu sa počíta s rozširovaním plôch pre statickú dopravu v rámci dopravného priestoru rekonštruovaných miestnych komunikácií v obci. Parkovacie plochy pre **50** státí osobných automobilov sa vybudujú pred Važeckou jaskyňou, ďalej pred ihriskom s kapacitou **40** státí a v novobudovanej severovýchodnej časti obce pri ulici na Pastierskych s kapacitou **10** státí. Na juhu pod Bierutovou chatou sú navrhované plochy pre **30** státí. Pri prírodnom amfiteátri je navrhnutých **50** státí.

Potreby státí pri novej IBV, ubytovacích a rekreačných zariadeniach sa zabezpečia v rámci plôch daných aktivít.

L.1..6. OSTATNÁ DOPRAVA

Železničná doprava je zabezpečovaná elektrifikovanou dvojkolajnou traťou ŽSR č.180 Žilina – Košice. Železničná stanica zabezpečuje komplexné služby pre nákladnú aj osobnú prepravu. V súčasnosti prebieha modernizácia železničnej trate v koridore Bratislava hl. st. – Žilina – Košice – Čierna nad Tisou, ktorá má vplyv na riešenie územného plánu v katastri obce Važec. Cieľom je dosiahnuť rýchlosť vlakových súprav 160 km/hod.

Letecká a vodná doprava sa v riešenom území nenachádza, ani sa nenavrhuje.

L.1..7. DOPRAVNÉ ZARIADENIA

Benzínové čerpacie stanice a autoservis sa priamo v riešenej oblasti nenachádzajú. Najbližšie dopravné zariadenie – čerpacia stanica PHM sa nachádza na diaľnici D1 pri obci Hybe. V návrhu je uvažovaná čerpacia stanica PHM pri diaľničnej križovatke Važec.

Najbližšie autoopravovne sú v obci Hybe, Liptovskom Hrádku a Liptovskom Petre.

L.1..8. OCHRANNÉ PÁSMA

Sú stanovené v zmysle cestného zákona podľa triedy komunikácie vzdialenosťou obojstranne od osi komunikácie:

- * Diaľnica má ochranné pásmo 100 m kolmo od osi vozovky
- * cesta prvej a druhej triedy má ochranné pásmo 25 m kolmo na os cesty po oboch stranách vozovky
- * cesta III. triedy má ochranné pásmo 18 m kolmo od osi vozovky.

Výnimky povoľuje orgán spravujúci komunikáciu.

L.1..9. ZHODNOTENIE ÚČINKOV DOPRAVY

Uvedený návrh riešenia dopravy v sídelnom útvere Važec vychádza z požiadavky zabezpečenia základných dopravných vzťahov a funkcií vzhľadom na jestvujúce i rozvojové charakteristiky záujmového územia. Navrhované riešenie rešpektuje danosti predmetnej lokality a zohľadňuje nové nároky na rekonštrukciu, resp. rozšírenie komunikačného systému.

L.2. VODNÉ HOSPODÁRSTVO

L.2..1. Vodné toky

Zájmové územie prináleží v prevažnej miere do povodia Bieleho Váhu. Najvodnatejšími pravostrannými prítokmi sú Mlyničná voda, Čierny jarok a Beliansky potok. Z ľavostranných je to Lúčný potok. Najvýdatnejšie pramene sa nachádzajú na južnom úpätí predhoria Vysokých Tatier v krasových útvaroch.

Ako alternatíva k vodnej nádrži Garajky je uvažovaná ako zásobáreň pitnej vody vodná nádrž Brezová, ktorá je situovaná na južnej hranici katastra.

Toky majú bystrinný charakter s korytami v prirodzenom neupravenom stave. Výnimkou je Biely Váh v km 14,3-16,0 v zastavanom území obce, ktorý je upravený na $Q_{100} = 70 \text{ m}^3/\text{s}$ na zabezpečenie protipovodňovej ochrany. Túto úpravu je nutné dobudovať až po koniec lokality Čierne.

Vo výhľade predpokladáme realizáciu úprav drobných vodných tokov nachádzajúcich sa v zastavanej časti obce za účelom zabezpečenia protipovodňovej ochrany. Úpravu Bieleho Váhu uvažujeme v kontakte s navrhovanou celoobecnou ČOV.

Po dobudovaní splaškovej kanalizácie a úprave agrotechnických zásahov do pôdy je možné postupne očakávať zlepšovanie kvality vody v tokoch.

L.2..2. Vodné zdroje

Pre hromadné zásobovanie obce slúži Vodovod Važec v správe SeVaK Liptovský Mikuláš s nasledujúcimi vodnými zdrojmi a ich kapacitami.

Mlynica	0,7 l/s	k.ú. Važec
Martinková	0,6 l/s	k.ú. Važec
Soliská 1-3	2,1 l/s	k.ú. Važec
Ramžová	8,3 l/s	k.ú. Štrbské Pleso
Spolu:	11,7 l/s	

Pre PD Važec bol rozhodnutím OÚ L. Mikuláš, odbor životného prostredia č.ŠVS-99/02789-Li zo dňa 17.12.1999 určený náhradný vodný zdroj v lokalite Hliniská.

Vodné zdroje sú chránené ochrannými pásmami I. stupňa v priestoroch oplotenia a ochrannými pásmami II. stupňa v časti gravitujúceho územia v rozsahu podľa zákresu v grafických prílohách, ktoré sú premietnuté do výkresu č. 3 – Zájmové územie - návrh.

Požiadavka na objem akumulčných priestorov bude pokrytá z jestvujúceho vodojemu $2 \times 400 \text{ m}^3$ severne od obce. Vybudované akumulčné priestory sú postačujúce a nevyžadujú rozšírenie. Vodojem $2 \times 100 \text{ m}^3$ južne od obce zostane ako rezerva pre možnosť vytvorenia druhého tlakového pásma s tým, že s jeho využitím zatiaľ je možné uvažovať pri ďalšom rozvoji obce v budúcnosti.

L.2..3. Návrh vodovodnej siete

Stávajúcu verejnú vodovodnú sieť v obci navrhujeme rozšíriť o ďalšie nové vetvy, ktorých umiestnenie je dané predpokladaným rozvojom výstavby nových stavebných obvodov a snahou o zokruhovanie siete. Predpokladáme 100 % zásobovanie obyvateľstva, vybavenosti obce a rekreačných zariadení v bezprostrednej blízkosti vodovodu vodou z verejného vodovodu.

L.2..4. Výpočet potreby vody

BYTOVÝ FOND :	2.385 obyv.	á 120 l/os.d	286.200 l/d
ZÁKLADNÁ OBČIANSKA A TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ:			
	2.385 obyv.	á 30 l/os.d	71.550 l/d
VYŠŠIA VYBAVENOSŤ /CESTOVNÝ RUCH S PREVÁDZKAMI A VYBAVENOSŤOU/:			
	566 lôž.	á 500 l/lôž.d	283 000 l/d
INDIVIDUÁLNA REKREÁCIA:	200 lôž.	á 120 l/lôž.d	24 000 l/d
POL'NOHOSPODÁRSTVO:	/cca 50.000 m ³ /rok/		137.000 l/d

CELKOVÁ POTREBA VODY V OBCI

Priemerná denná potreba:	$Q_d = 801.750 \text{ l/d} = 802 \text{ m}^3/\text{d}$	= 9,28 l/s
Maximálna denná potreba:	$Q_{d,max} = Q_d \cdot 1,4 = 1.123 \text{ m}^3/\text{d}$	= 12,99 l/s
Maximálna hodinová potreba:	$Q_{h,max} = Q_{d,max} \cdot 2,1$	= 27,28 l/s
Minimálna hodinová potreba :	$Q_{h,min} = Q_d \cdot 0,6$	= 5,57 l/s

L.2..5. Výpočet objemu akumuláčnych priestorov a návrh vodojemov

Na akumuláciu vody slúžia dva podzemné vodojemy z toho druhý sa nevyužíva.

2x400 m ³	severne od obce	vodojem pred spotrebiskom	- 849,0/844,0 mn.m.
2x100 m ³	južne od obce	vodojem za spotrebiskom	- 834,0/830,0 mn.m.

Výpočet potrebného objemu akumuláčnych priestorov sa vykonáva minimálne na 60 % $Q_{d,max}$, ako minimum pre bezkolíznu prevádzku.

Maximálna denná potreba :

$Q_{d,max} = 1.123 \text{ m}^3/\text{d}$

60% $Q_{d,max} = 674 \text{ m}^3$

100% $Q_{d,max} = 1.123 \text{ m}^3/\text{d}$

Požiadavka na objem akumuláčnych priestorov bude pokrytá z jestvujúceho vodojemu 2x400 m³ severne od obce. Vybudované akumuláčny priestory sú postačujúce a nevyžadujú rozšírenie. Vodojem 2x100 m³ južne od obce zostane ako rezerva pre možnosť vytvorenia druhého tlakového pásma s tým, že s jeho využitím zatiaľ neuvažujeme.

L.2..6. Výpočet potreby vody a akumuláčnych priestorov pre SENIOR CITY a GOLFOVÝ AREÁL

(Výpočet prevedený podľa Vyhlášky 684/2006 Z.z., čiastka 261 - Celková potreba vody pre stavby, objekty a činnosti bytového fondu, občianskej vybavenosti, technickej vybavenosti)

SENIOR CITY :**A. OBYTNÁ ČASŤ**

APARTMÁNOVÉ aI. PENZIÓNOVÉ BUDOVY : 1 400 os. á 150 l/os.d 210.000 l/d

VILKY, RODINNÉ DOMČEKY	200 os.	á 135 l/os.d	27.000 l/d
HOTEL PRE NÁVŠTEVNÍKOV	200 jedál	á 25 l/jedlo.d	5.000 l/d
	100 os.	á 500 l/os.d	50 000 l/d

B. SPOLOČENSKÁ ČASŤ

OBCHODNÉ PRIESTORY A SLUŽBY :	100 os.	á 60 l/os.d	6.000 l/d
JEDÁLNE	2 500 jedál	á 25 l/jedlo.d	62.500 l/d
	600 os.	á 5 l/os.d	3.000 l/d
REŠTAURÁCIE, KAVIARNE, BARY	1 200 jedál	á 25 l/jedlo.d	30.000 l/d
	400 os.	á 5 l/os.d	2.000 l/d
MULTIFUNKČNÁ SÁLA	500 os.	á 5 l/os.d	2.500 l/d
KNIŽNICA, INTERNET a pod.	200 os.	á 5 l/os.d	2.000 l/d
TELOCVIČŇA	50 os.	á 60 l/os.d	3.000 l/d
MALOPLOŠNÉ IHRISKÁ - kropenie	2000m ²	á 10l.m ² .d	20.000 l/d

C. ZDRAVOTNÍCKA ČASŤ

NEMOCNICA+POHOTOVOŠŤ :	100 os.	á 700 l/lôžko.d	70.000 l/d
PAVILÓN PRE NEMOBILNÝCH	400 os.	á 700 l/lôžko.d	280.000 l/d
PLAVÁREŇ A REHABILITÁCIA	10% z objemu bazéna		5 000l/d
	200 os.	á 300 l/proced.	60.000 l/d

CELKOVÁ POTREBA VODY PRE SENIOR CITY :

Priemerná denná potreba: $Q_{d,pr} = 817.000 \text{ l/d} = 817 \text{ m}^3/\text{d} = 34 \text{ 042 l/hod} = 9,45 \text{ l/s}$
 Maximálna denná potreba: $Q_{d,max} = Q_{d,pr} \cdot 1,6 = 1 \text{ 307 m}^3/\text{d} = 54 \text{ 458 l/h} = 15,1/\text{s}$

Maximálna hodinová potreba: $Q_{h,max,h} = Q_{d,max} \cdot h \cdot 2,1 = 114 \text{ 362 l/h} = 31,8 \text{ l/s}$
 Minimálna hodinová potreba : $Q_{h,min} = Q_{d,max} \cdot 0,6 = 5,67 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba :

$Q_{d,max} = 1 \text{ 307,2 m}^3/\text{d}$

60% $Q_{d,max} = 784,2 \text{ m}^3$ (potrebný akumulčný priestor vodojemu)

100% $Q_{d,max} = 1 \text{ 307,2 m}^3/\text{d}$

Zásobovanie SENIOR CITY bude riešené novovybudovaným vodojemom 2x400m³. Vodojem bude napojený na zásobovacie potrubie jestvujúceho vodojemu 2x400m³, ktorý je zásobovaný z vodných zdrojov s kapacitami:

Mlynica	0,7 l/s	k.ú. Važec
Martinková	0,6 l/s	k.ú. Važec
Soliská 1-3	2,1 l/s	k.ú. Važec
Ramžová	8,3 l/s	k.ú. Štrbské Pleso
Spolu:	11,7 l/s	

Minimálna hodinová potreba pre obec: = 5,57 l/s

Minimálna hodinová potreba pre SENIOR CITY = 5,67 l/s
 Vodné zdroje majú dostatočnú kapacitu na vybudovanie navrhovaného vodojemu 2x400m³

GOLFOVÝ AREÁL :

A. OBYTNÁ ČASŤ

HOTELOVÝ KOMPLEX :	500 os. á 500 l/lôžko.d	250.000 l/d
WELNES CENTRUM – BAZÉN	10% z objemu bazéna	2 000l/d
KONGRESOVÁ HALA	500 os. á 5 l/os.d	2.500 l/d
APARTMÁNOVÉ DOMY	720 os. á 150 l/os.d	108.000 l/d
REKREAČNÉ DOMY	180 os. á 135 l/os.d	24.300 l/d
MALOPLOŠNÉ IHRISKÁ - krozenie	2000m ² á 10l.m ² .d	20.000 l/d

CELKOVÁ POTREBA VODY PRE GOLFOVÝ AREÁL :

Priemerná denná potreba: $Q_{d,pr.} = 406.800 \text{ l/d} = 406.8 \text{ m}^3/\text{d} = 16.950/\text{hod} = 4,70 \text{ l/s}$
 Maximálna denná potreba: $Q_{d,max} = Q_{d,pr.} \cdot 1,6 = 650,9 \text{ m}^3/\text{d} = 27 \text{ 120/h} = 7,53/\text{s}$

Maximálna hodinová potreba: $Q_{h,max,h} = Q_{d,max} \cdot h \cdot 2,1 = 56 \text{ 952l/h} = 15,82 \text{ l/s}$
 Minimálna hodinová potreba : $Q_{h,min} = Q_{d} \cdot 0,6 = 2,82 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba :

$Q_{d,max} = 650,9 \text{ m}^3/\text{d}$
 $60\% Q_{d,max} = 390,5 \text{ m}^3$ (potrebný akumulčný priestor vodojemu)
 $100\% Q_{d,max} = 650,9 \text{ m}^3/\text{d}$

Požiadavka na objem akumulčných priestorov pre Golfový areál bude pokrytá z navrhovaného vodojemu 400 m³. Z dôvodu nedostatočnej kapacity jestvujúcich vodných zdrojov bude potrebné uvažovať s novým vodným zdrojom s kapacitou min. 2,9 l/s.

L.2..7. Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Likvidácia splaškových odpadových vôd je riešená prevažne akumuláciou v žumpách a vývozom fekálnymi vozmi, staršie objekty majú suché WC. Vzhľadom na vyššie uvedené a stále rastúce náklady za vyvážanie žump, takéto riešenie likvidácie odpadových vôd nezodpovedá kritériám moderného bývania a neposkytuje záruky na zamedzenie znečisťovania životného prostredia odpadovými vodami.

V prvej etape sa začalo s výstavbou obecnej splaškovej kanalizácie v západnej časti obce. Vybudovaný úsek nie je z dôvodu absencie ČOV a prepojenia vybudovaného úseku funkčný.

Vybudovaná je MČOV o kapacite 130 EO, ktorá je umiestená cca 50 m západne od bytových domov pri Važeckej jaskyni. A slúži pre tieto bytovky.

V druhej etape sa malo spolu s MČOV vybudovať časť kanalizačnej siete - to zatiaľ nie je zrealizované.

V tretej etape sa vybuduje celoobecná ČOV na západnom okraji obce so stokovou sieťou s tým, že sa využije kanalizácia vybudovaná v predošlých dvoch etapách a MČOV sa bude asanovať. Pre celoobecnú ČOV je podľa schváleného projektu určené ochranné pásmo 100m.

Odvodnenie dažďových vôd sa navrhuje povrchovými rigolmi a lokálnymi kanalizáciami.

V súčasnosti je vypracovaný projekt PS-SP „Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v oblasti Horného Liptova – Hybe, Východná a Važec“ fy Hydrocoop s.r.o. Bratislava z r. 2004.

Tento bol zapracovaný do ÚPN-O a je doplnený vetvami kanalizačnej siete vyžiadanými návrhovými plochami pre rozvoj obce.

L.2..8. Výpočet množstva odpadových vôd v obci

BYTOVÝ FOND :	2.900 obyv.	á 100 l/os.d	290.000 l/d
ZÁKLADNÁ OBČIANSKA A TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ:			
	2.900 obyv.	á 25 l/os.d	72.500 l/d
VYŠŠIA VYBAVENOSŤ /CESTOVNÝ RUCH S PREVÁDZKAMI A VYBAVENOSŤOU/:			
	566 lôž.	á 500 l/lôž.d	283 000 l/d
INDIVIDUÁLNA REKREÁCIA:	200 lôž.	á 100 l/lôž.d	20 000 l/d
Priemerná denná produkcia:	$Q_d = 665.500 \text{ l/d} = 665,500 \text{ m}^3/\text{d}$		= 7,70 l/s
Maximálna denná produkcia:	$Q_{d,max} = Q_d \cdot 1,4 = 931,700 \text{ m}^3/\text{d}$		= 10,78 l/s
Maximálna hodinová produkcia:	$Q_{h,max} = Q_{d,max} \cdot 2,1$		= 22,64 l/s
Minimálna hodinová produkcia:	$Q_{h,min} = Q_d \cdot 0,6$		= 4,6 l/s

L.2..9. Výpočet množstva odpadových vôd v SENIOR CITY a GOLFOVOM KOMPLEXE

SENIOR CITY :

A. OBYTNÁ ČASŤ

APARTMÁNOVÉ aI. PENZIÓNOVÉ BUDOVY :	1 400 os.	á 150 l/os.d	210.000 l/d
VILKY, RODINNÉ DOMČEKY	200 os.	á 135 l/os.d	27.000 l/d
HOTEL PRE NÁVŠTEVNÍKOV	200 jedál	á 25 l/jedlo.d	5.000 l/d
	100 os.	á 500 l/os.d	50 000 l/d

B. SPOLOČENSKÁ ČASŤ

OBCHODNÉ PRIESTORY A SLUŽBY :	100 os.	á 60 l/os.d	6.000 l/d
JEDÁLNE	2 500 jedál	á 25 l/jedlo.d	62.500 l/d
	600 os.	á 5 l/os.d	3.000 l/d
REŠTAURÁCIE, KAVIARNE, BARY	1 200 jedál	á 25 l/jedlo.d	30.000 l/d
	400 os.	á 5 l/os.d	2.000 l/d
MULTIFUNKČNÁ SÁLA	500 os.	á 5 l/os.d	2.500 l/d
KNIŽNICA, INTERNET a pod.	200 os.	á 5 l/os.d	2.000 l/d
TELOCVIČŇA	50 os.	á 60 l/os.d	3.000 l/d

C. ZDRAVOTNÍCKA ČASŤ

NEMOCNICA+POHOTOVOSŤ :	100 os.	á 700 l/lôžko.d	70.000 l/d
PAVILÓN PRE NEMOBILNÝCH	400 os.	á 700 l/lôžko.d	280.000 l/d
PLAVÁREŇ A REHABILITÁCIA	10% z objemu bazéna		5 000l/d
	200 os.	á 300 l/proced.	60.000 l/d

PRODUKCIA ODPADOVÝCH VÔD- SENIOR CITY :

Priemerná denná produkcia:	$Q_{d,pr.} = 797.000 \text{ l/d} = 797 \text{ m}^3/\text{d} = 33\,208 \text{ l/hod} = 9,22 \text{ l/s}$
Maximálna denná produkcia:	$Q_{d,max} = Q_{d,pr.} \cdot 1,6 = 1\,275,2 \text{ m}^3/\text{d} = 53\,133 \text{ l/h} = 14,7 \text{ l/s}$
Maximálna hodinová produkcia:	$Q_{h,max,h} = Q_{d,max} \cdot h \cdot 2,1 = 111\,579 \text{ l/h} = 31,0 \text{ l/s}$
Minimálna hodinová produkcia:	$Q_{h,min} = Q_{d,max} \cdot 0,6 = 5,53 \text{ l/s}$

Odkanalizovanie objektov SENIOR CITY bude do verejnej kanalizácie a ČOV, ktorej výstavba je pripravovaná a má byť ukončená v r. 2011. Je potrebné počítať s rozšírením ČOV na náklady investora SENIOR CITY.

GOLFOVÝ AREÁL :**A. OBYTNÁ ČASŤ**

HOTELOVÝ KOMPLEX :	500 os. á 500 l/lôžko.d	250.000 l/d
WELNES CENTRUM – BAZÉN	10% z objemu bazéna	2 000l/d
KONGRESOVÁ HALA	500 os. á 5 l/os.d	2.500 l/d
APARTMÁNOVÉ DOMY	720 os. á 150 l/os.d	108.000 l/d
REKREAČNÉ DOMY	180 os. á 135 l/os.d	24.300 l/d

PRODUKCIA ODPADOVÝCH VÔD- GOLFOVÝ KOMPLEX :

Priemerná denná produkcia:	$Q_{d,pr.} = 386\,800 \text{ l/d} = 386,8 \text{ m}^3/\text{d} = 16.117/\text{hod} = 4,47 \text{ l/s}$
Maximálna denná produkcia:	$Q_{d,max} = Q_{d,pr.} \cdot 1,6 = 618,9 \text{ m}^3/\text{d} = 25\,787,5 \text{ l/h} = 7,16 \text{ l/s}$
Maximálna hodinová produkcia:	$Q_{h,max,h} = Q_{d,max} \cdot h \cdot 2,1 = 54\,153,8 \text{ l/h} = 15,0 \text{ l/s}$
Minimálna hodinová produkcia:	$Q_{h,min} = Q_{d,max} \cdot 0,6 = 2,68 \text{ l/s}$

Odkanalizovanie objektov GOLFOVÉHO areálu bude realizované vybudovanými kanalizačnými potrubiami do vlastnej ČOV, ktorej recipientom bude tok Bieleho Váhu.

L.2..10. Výpočet množstva znečistenia**Obec :**

Počet ekvivalentných obyvateľov / EO / pri $q = 150 \text{ l/os.d}$

$$EO = Q_d : q = 4.432$$

Celková produkcia znečistenia / C / pri $c = 60 \text{ g/ EO} \cdot d$

$$C = EO \cdot c = 265,92 \text{ kg/d} \quad / \text{ v BSK}_5 /$$

SENIOR CITY

Počet ekvivalentných obyvateľov / EO / pri $q = 150 \text{ l/os.d}$

$$EO = Q_d : q = 5,45$$

Celková produkcia znečistenia / C / pri $c = 60 \text{ g/ EO} \cdot d$

$$C = EO \cdot c = 327 \text{ kg/d} \quad / \text{ v BSK}_5 /$$

GOLFOVÝ KOMPLEX

Počet ekvivalentných obyvateľov / EO / pri $q = 150 \text{ l/os.d}$

$$EO = Qd : q = 2,58$$

Celková produkcia znečistenia / C / pri $c = 60 \text{ g/EO} \cdot d$

$$C = EO \cdot c = 154,8 \text{ kg/d} \quad / \text{ v BSK}_5 /$$

ENERGETIKA

L.3. ELEKTRICKÁ ENERGIA

Cez severnú a severovýchodnú časť katastrálneho územia obce vedú trasy troch vzdušných vedení elektrizačnej sústavy Slovenskej republiky. Je to vedenie 110kV – linka č.7723, vedenie 220kV – linka č.273 a vedenie 400kV – linka č.407.

Pre návrhovú časť ÚPN-O je záväzný koridor pre výstavbu 400kV-vedenia v trase Čierny Váh - Východná - Važec ako schválený záväzný výstup ÚPN-VÚC Vysoké Tatry, Západné Tatry, Orava a Spišská Magura.

L.3..1. Vysoké napätie

Obec Važec je zásobovaná elektrickou energiou VN odbočkami zo vzdušného vedenia VN 22kV - linky č.256, ktorá je vedená z rozvodne 110/22kV Štrba. Vedenie VN odbočiek (okrem prívodu pre TS Pod jaskyňou, kde je káblový prívod) je prevedené z holých vodičov AlFe, uložených na podperných betónových stĺpoch a v súčasnosti zodpovedá požiadavkám pre odber elektrickej energie. Linka č.256 prechádza severovýchodnou časťou obce a pokračuje do Kráľovej Lehoty. V obci je z nej napojených štrnásť trafostaníc, niektoré z nich však nie sú vo vlastníctve SSE. Zoznam trafostaníc v obci a jej blízkom okolí:

TS Motel 50kVA

TS SD 250kVA

TS VKT 250kVA

TS PD 400kVA

TS Pastierske2 250kVA

TS Hyben 250kVA

TS PT Čierne 160kVA

TS Hart 400kVA

TS Vežová 630kVA

TS ZŠ 250kVA

TS Pod jaskyňou 400kVA

TS MŠ 400kVA

TS Vykryvač 250kVA

TS Jarky 250kVA**Návrh :**

Pre možnosť pripojenia sa nových objektov v obci na zdroj elektrickej energie bude potrebné skombinovať dve nasledovné možnosti:

1. previesť rekonštrukciu existujúcich trafostaníc a podľa konštrukčného vyhotovenia zvýšiť ich kapacitu až na 630kVA

2. v severovýchodnej a juhovýchodnej časti obce umiestniť nové kioskové trafostanice (konštrukčne riešené do 630kVA), vybavené transformátormi s výkonom do 400kVA

Výber vhodnejšej z dvoch možností resp. ich poradia závisí od rozsahu, miesta a časového postupu novej výstavby v lokalite.

Pre možnosť pripojenia sa nových objektov v plánovanom športovo-relaxačnom (Golfový areál) a sociálno-zdravotníckom (Senior City) komplexe na zdroj elektrickej energie bude potrebné vybudovať na danom území nové trafostanice. Ich počet, umiestnenie a konštrukčné riešenie bude navrhnuté pri podrobnejšom projekte daného územia. Obidva komplexy budú napojené z existujúceho vzdušného vedenia VN 22kV (linka č.256) samostatnými prípojkami VN.

Pri napojení nových trafostaníc v obci na existujúce VN odbočky ako aj pri budovaní nových prípojok VN pre nové trafostanice v plánovaných športovo-relaxačných a relaxačno-zdravotníckych komplexoch je potrebné použiť káblové zemné vedenie AXEKVC(AR)E príslušného prierezu.

L.3..2. ROZVODNÁ SIEŤ NN**Vzdušné vedenie :**

Rozvodná sieť NN je od existujúcich trafostaníc je vyhotovená vzdušným vedením AIFe, uloženým na podperných betónových stĺpoch.

Hlavné vetvy vzdušného vedenia sú vedené pozdĺž štátnej cesty a miestnych komunikácií. Na podperných betónových stĺpoch vzdušného vedenia NN je vedený aj napájací vodič verejného osvetlenia a sú na nich umiestnené osvetľovacie telesá verejného osvetlenia. Rozvádzače NN, umiestnené na existujúcich trafostaniciach, vyhovujú momentálnym požiadavkám pre zásobovanie obce elektrickou energiou.

Po vybudovaní ďalších trafostaníc v obci bude existujúce vzdušné vedenie upravené tak, aby boli všetky trafostanice z hľadiska ich zaťaženia prevádzkované čo najoptimálnejšie.

Vzhľadom na existujúci charakter zástavby obce sa tu nevyskytujú objekty s výrazne vyšším odberom elektrickej energie.

Podzemné vedenie :

Nové vedenia v lokalite navrhovanej IBV a plôch pre rekreáciu a cestovný ruch budú prednostne riešené ako zemné káblové vedenia. Nové vedenia budú vo vhodných miestach napojené na existujúce vzdušné vedenia, prípadne budú napojené priamo z rozvádzačov NN nových kioskových trafostaníc.

L.3..3. VÝKONOVÉ BILANCIE PRE JEDNOTLIVÉ LOKALITY VÝSTAVBY :

V severovýchodnej časti obce je navrhovaná IBV – 109 rodinných domov. V závislosti na spôsobe vykurovania je predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie pre túto oblasť maximálne **1000kW**. Tieto objekty budú napojené z rekonštruovaných trafostaníc **TS Pastierske2** a **TS Hyben** a z novej trafostanice, umiestnenej v tejto oblasti.

Vo východnej a juhovýchodnej časti obce je navrhovaná IBV – 13 resp. 5 rodinných domov a rekreačné zariadenia s celkovou kapacitou 45 lôžok. V závislosti na spôsobe vykurovania je predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie pre túto oblasť maximálne **250kW**. Tieto objekty budú napojené z rekonštruovaných trafostaníc **TS ZŠ** a **TS Jarky** a z novej trafostanice, umiestnenej v tejto oblasti.

V severnej časti obce sú navrhované rekreačné zariadenia s celkovou kapacitou 100 lôžok. Predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie pre túto oblasť je **100kW**. Tieto zariadenia a objekty budú napojené z rekonštruovanej trafostanice **TS SD**.

V juhozápadnej časti obce je navrhovaná IBV – spolu 16 rodinných domov; v západnej časti sú navrhované rekreačné zariadenia s celkovou kapacitou 150 lôžok. V závislosti na spôsobe vykurovania je predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie pre túto oblasť maximálne **300kW**. Tieto objekty budú napojené z rekonštruovanej trafostanice **TS PT Čierne**.

Predpokladá sa, že časť existujúcich rodinných domov bude postupne rekonštruovaná (prístavby a nadstavby) a tým dôjde k postupnému zvýšeniu odberu elektrickej energie o **1000kW**, čo bude pokryté z existujúcej rekonštruovaných a navrhovaných nových trafostaníc.

V lokalite Hliniská nad motorestom Kriváň je navrhovaný sociálno-zdravotnícky komplex Senior City. Predpokladaná štruktúra komplexu je popísaná v samostatnej časti tohto dokumentu. V závislosti na spôsobe vykurovania a prevádzkovania jednotlivých priestorov je predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie pre tento komplex maximálne **2000kW**. Celý komplex bude napojený z nových trafostaníc, umiestnených v tejto oblasti. Ich počet, umiestnenie a konštrukčné riešenie bude navrhnuté pri podrobnejšom projekte daného územia.

Vo východnej časti katastrálneho územia obce za Nemeckým cintorínom v lokalite Petrovská je navrhovaný športovo-relaxačný komplex s golfovým ihriskom. Predpokladaná štruktúra komplexu je popísaná v samostatnej časti tohto dokumentu. V závislosti na spôsobe vykurovania a prevádzkovania jednotlivých priestorov je predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie pre túto oblasť maximálne **750kW**. Celý komplex bude napojený z nových trafostaníc, umiestnených v tejto oblasti. Ich počet, umiestnenie a konštrukčné riešenie bude navrhnuté pri podrobnejšom projekte daného územia.

L.3..4. VEREJNÉ OSVETLENIE

V celej obci je vedenie verejného osvetlenia vedené po spoločných podperných betónových stĺpoch s vedením NN. Osvetlenie je realizované rôznymi typmi svietidiel, ktoré sú umiestnené na stĺpoch vedenia NN.

Vedenie existujúceho verejného osvetlenia v obci bude ponechané. Existujúce svietidlá navrhujeme vymeniť za modernejšie s vyššou účinnosťou a menšou spotrebou. V lokalite navrhovanej IBV a plôch pre rekreáciu a cestovný ruch bude vybudované nové verejné osvetlenie. Napájacie vedenie pre verejné osvetlenie bude uložené v zemi a svietidlá budú umiestnené na samostatných osvetľovacích stožiaroch.

L.4. ZÁSOBOVANIE ZEMNÝM PLYNOM

Obec je napojená na zdroj zemného plynu - plynovod Severné Slovensko o priemere DN 500 a tlaku 6.4 MPa. Z plynovodu vedie odbočka - VVTL prípojka, ktorá je ukončená v regulačnej stanici RS 3000 252 464. Regulačná stanica je umiestnená pri výjazde na diaľnicu severným smerom. Menovitý výkon regulačnej stanice je 3000 m³/hod. Regulačná stanica zásobuje zemným plynom poľnohospodárske družstvo a obec Važec. Výstupný pretlak plynu za regulačnou stanicou je 0.1 MPa.

Plynovody sú vedené okrajom miestnych komunikácií , uložené sú v zemi. Material potrubia plynovodov sú oceľové bezošvé trubky z ocele triedy 11353.1 izolované zosilnenou tapáténovou izoláciou.

Zostava plynovodov podľa priemeru potrubia je nasledovná :

DN 80	2 420 m
DN 100	1 480 m
DN 150	1 150 m
DN 200	480 m

Spolu	5 490 m

Maximálny pretlak plynu v potrubí je 100 kPa.

Plynifikáciu obce môžeme považovať za jednu z alternatív pre zabezpečenie potreby tepelnej energie pre vykurovanie domov a iných objektov, chod domácností v rodinných domoch a taktiež pre možnú technologickú spotrebu plynu v blízkosti navrhovaných rekreačných zariadení. Návrh plynovodnej siete sa dotýka rozšírenia siete plynovodov, ktorá je v súčasnosti realizovaná takým spôsobom, aby bolo umožnené zásobovanie zemným plynom pre priestory s plánovanou výstavbou obytných a rekreačných zariadení.

Pri realizovaní všetkých navrhovaných sietí v budúcnosti by malo dôjsť k zvýšeniu zaťaženia jestvujúcej regulačnej stanice plynu o 860 m³/hod. Nutnosť rekonštrukcie regulačnej stanice plynu bude posúdená oddelením koncepcie a rozvoja plynovodných sietí SPP ŽILINA počas výstavby jednotlivých plynovodov.

L.4..1. ROZŠÍRENIE PLYNOFIKÁCIE OBCE VAŽEC

a) **Popis obecných plynovodov.**

Plynovody budú vyhotovené z polyetylénových trubiek spojovaných pomocou elektrotvaroviek. Potrubie bude vedené v zemi v ryhe o šírke 60 cm a hĺbke 1,2 m , uložené v pieskovom lôžku.

Predĺženie pôvodných a výstavba nových miestnych plynovodov je navrhované v členení na 11 potrubných vetiev, ktoré je možno budovať po etapách , na základe úvahy vedenia obce. Plynovody budú umiestnené väčšinou popri okrajoch miestnych komunikácií a v zelenom páse. Zobrazenie trás je zrejmé z výkresu č.2.

Objekty sa budú napájať na plynovod pomocou prípojok z rovnakého materiálu, ako je plynovod , kolmo na plynovod. Pred každým objektom bude umiestnený stredotlaký regulátor tlaku plynu spolu s plynomerom vo vetrateľnej oceľovej skrinke. Priemerná dĺžka plynovej prípojky je cca 8 m.

b) **Popis vetiev plynovodov.**

Pri návrhu potrubnej siete sa uvažovalo s maximálnym možným prietokom plynu, ktorý by teoreticky mohol v danej potrubnej vetve nastať.

Použitie označenie pri popise : Maximálny prietok ... Q max...(m³/h)
 Priemer potrubia DN(mm)
 Dĺžka potrubia L.....(m)

Vetva č.1 - Prívod plynu do plánovanej IBV súbežne s ulicou Železničná
 Q_{max} = 72 m³/hod , DN 80 , L = 300 m

- Vetva č.2 - Prívod plynu do plánovanej IBV súbežne s ulicou Železničná v náväznosti na vetvu č. 1
 $Q_{max} = 48 \text{ m}^3/\text{hod}$, DN 80 , L = 250 m
- Vetva č.3 - Prívod plynu do plánovanej IBV súbežne s vetvou č.1 , napojenie na rozvod na ul. Pastierska
 $Q_{max} = 48 \text{ m}^3/\text{hod}$, DN 80 , L = 200 m
- Vetva č.4 - Prívod plynu do plánovanej IBV - napojenie vetiev č.1 a č.2 z ul. Železničná a Pastierska a pokračovanie k ul. Pri Váhu
 $Q_{max} = 90 \text{ m}^3/\text{hod}$, DN 80 , L = 250 m
- Vetva č.5 - Prívod plynu do plánovanej IBV - napojenie vetiev č.1,č.2 a č.3 z ul. Železničná a Pastierska
 $Q_{max} = 90 \text{ m}^3/\text{hod}$, DN 80 , L = 200 m
- Vetva č.6 - Prívod plynu do plánovanej IBV - napojenie z ul. Š. Rysuľu , súbežne s ul. Ľ. Štúra
 $Q_{max} = 96 \text{ m}^3/\text{hod}$, DN 80 , L = 550 m
- Vetva č.7 - Prívod plynu do plánovanej IBV - napojenie z ul. Hlavná , súbežne s ul. Vyšná
 $Q_{max} = 96 \text{ m}^3/\text{hod}$, DN 80 , L = 500 m
- Vetva č.8 - Prívod plynu do časti IBV, športového areálu z ulice Športová
 $Q_{max} = 40 \text{ m}^3/\text{hod}$, DN 65 , L = 200 m
- Vetva č.9 - Prívod plynu k navrhovanej IBV v pokračovaní ul. M.R.Štefánika
 $Q_{max} = 40 \text{ m}^3/\text{hod}$, DN 50 , L = 250 m
- Vetva č.10 - Prívod plynu do časti plánovanej výstavby IBV,HBV a rekreačných objektov z ulice Ku Jaskyni
 $Q_{max} = 140 \text{ m}^3/\text{hod}$, DN 80 , L = 550 m
- Vetva č.11 - Prívod plynu do časti plánovanej výstavby rekreačných objektov z ulice Nábřežná
 $Q_{max} = 100 \text{ m}^3/\text{hod}$, DN 80 , L = 600 m

Súhrnné údaje

Potrubié DN 50 - dĺžka 250 m
 Potrubié DN 65 - dĺžka 200 m
 Potrubié DN 80 - dĺžka 3400 m

 Celková dĺžka potrubí: 3850 m

Prípojky ku stavebným objektom - DN 25 - v celkovej dĺžke cca 2600 m.

c) Výpočet spotreby plynu.

Je vykonaný výpočet spotreby plynu na základe jestvujúceho počtu stavebných objektov, počtu stálych obyvateľov a počtu predpokladaných návštevníkov v období rekreácií.

Rodinné domy : - Predpokladá sa vybavenie rodinného domu vykurovaním a prípravou teplej úžitkovej vody o celkovom tepelnom príkone 25 kW. Príprava jedál - na plynovom sporáku o tepelnom príkone 6 kW.

- Priemerný maximálny prietok plynu 3.45 m³/hod.
- Predpokladaný počet rodinných domov 140
- Koeficient súčasnosti spotreby 0.4

- Maximálny prietok plynu $140 * 3.45 * 0.4 = 193 \text{ m}^3/\text{hod}$

- Ročná spotreba plynu na vykurovanie ... $140 * 5600 = 784\,000 \text{ m}^3$
- Ročná spotreba plynu na teplú vodu $140 * 240 = 33\,600 \text{ m}^3$
- Ročná spotreba na prípravu jedál $140 * 180 = 25\,200 \text{ m}^3$

Celková ročná spotreba plynu pre rodinné domy = **842 800 m³**.

Obytné domy : - Predpokladá sa vybavenie obytných domov centrálnym vykurovaním tepelnom príkone 8 kW pre byt. Príprava TUV bude riešená centrálnym zdrojom tepla z kotolne.

Príprava jedál - na plynovom sporáku o tepelnom príkone 6 kW.

- Priemerný maximálny prietok plynu na byt 1.7 m³/hod

- Predpokladaný počet bytov 75

- Koeficient súčasnosti spotreby 0.4

- Maximálny prietok plynu $75 * 1.7 * 0.4 = 51$ m³/hod

- Ročná spotreba plynu na vykurovanie .. $75 * 3100 = 232\ 500$ m³

- Ročná spotreba plynu na teplú vodu $75 * 240 = 18\ 600$ m³

- Ročná spotreba na prípravu jedál $75 * 180 = 13\ 500$ m³

Celková ročná spotreba plynu pre obytné domy = **264 600 m³**

Rekreačné účely : - Predpokladá sa s ubytovaním cca 750 osôb v čase rekreačnej sezóny po dobu cca 6 mesiacov v roku a pri obsadení kapacity na 60 %.

Predpokladaný maximálny odber plynu max. 107 m³/hod

Spotreba plynu za rok na prípravu jedál ... $750 * 0.6 * 180 * 0.3 = 24\ 300$ m³

Spotreba za rok na prípravu teplej vody ... $750 * 0.6 * 180 * 0.4 = 32\ 400$ m³

Celková ročná spotreba plynu pre rekreačné účely = **56 700 m³**

L.4..2. NÁVRH PLYNOFIKÁCIE AREÁLOV SENIOR CITY A GOLFOVÉHO AREÁLU.

a) Výstavba areálu Senior City

A – OBYTNÁ ČASŤ

p.č.	objekt	Q _{max} =uk+vzt+tuv+kuch kW	V _{plmax} nm ³ /hod	V _{plpriem} nm ³ /hod	V _{pl} roč nm ³ /rok
1	apartmánové domy	1 700	190	90	358 000
2	vilky a rodinné domy	500	60	25	100 000
3	hotel	600	70	30	58 000
4	SPOLU OBYTNÁ ČASŤ	2 800	320	145	516 000

B – SPOLOČENSKÁ ČASŤ

p.č.	objekt	Q _{max} =uk+vzt+tuv+kuch kW	V _{plmax} nm ³ /hod	V _{plpriem} nm ³ /hod	V _{pl} roč nm ³ /rok
1	obchodné priestory	120	14	5	15 000
2	jedáleň				

		420	48	24	240 000
3	reštauračné objekty	300	34	16	98 000
4	viacúčelová sála	260	30	15	55 000
5	knižnica,internet	90	10	5	15 000
6	telocvičňa	190	22	11	47 000
7	kostol	30	3	2	3 000
8	SPOLU SPOLOČENSKÁ ČASŤ	1 410	161	78	473 000

C – ZDRAVOTNÍCKA ČASŤ

p.č.	objekt	Q _{max} =uk+vzt +tuv+kuch kW	V _{plmax} nm ³ /hod	V _{plpriem} nm ³ /hod	V _{pl roč} nm ³ /rok
1	nemocnica, pohotovosť	380	43	20	96 000
2	pavilón pre nemobilných	1180	132	66	263 000
3	plaváreň regenerácia	600	70	35	157 000
4	SPOLU ZDRAVOTNÍCKA ČASŤ	2 160	245	121	516 000

D – SENIOR CITY CELKOM

p.č.	objekt	Q _{max} =uk+vzt +tuv+kuch kW	V _{plmax} nm ³ /hod	V _{plpriem} nm ³ /hod	V _{pl roč} nm ³ /rok
1	OBYTNÁ ČASŤ	2 800	320	145	516 000
2	SPOLOČENSKÁ ČASŤ	1 410	161	78	473 000
3	ZDRAVOTNÍCKA ČASŤ	2 160	245	121	516 000
4	CELKOM SENIOR CITY	6 370	726	344	1 505 000

Vysvetlivky :

Q_{max}=uk+vzt+tuv+kuch – Maximálny tepelný výkon zariadení na vykurovanie objektu, vzduchotechnické zariadenia, prípravu teplej úžitkovej vody, spotrebu v kuchyni a na iné technologické zariadenia.

V_{plmax} - Maximálny prietok plynu v danom objekte

V_{plpriem} - Priemerný prietok plynu v danom objekte

V_{pl roč} - Priemerná ročná spotreba plynu v danom objekte

b) Výstavba Golfového areálu .

p.č.	objekt	Q _{max} =uk+vzt +tuv+kuch kW	V _{plmax} nm ³ /hod	V _{plpriem} nm ³ /hod	V _{pl roč} nm ³ /rok
1	hotelový komplex	1 000	118	60	214 000
2	welness centrum	120	14	7	40 000
3	kongresová sála	180	20	10	38 000
4	apartmánové domy	970	108	54	185 000
5	rekreačné domy	490	55	25	90 000
6	SPOLU GOLFOVÝ AREÁL	2 760	315	156	567 000

L.4..3. SÚHRN POTREBY PLYNU:**MAXIMÁLNE VPLYVY PRI DOBUDOVANÍ PREDPOKLADANÝCH INVESTÍCIÍ.**

p.č.	objekt	V _{plmax} nm ³ /hod	V _{plpriem} nm ³ /hod	V _{pl roč} nm ³ /rok
1	Nové rodinné domy ,obytné domy a rekr. objekty v obci	860	351	1 163 000
2	Senior City	726	344	1 505 000
3	Golfový areál	315	156	567 000
4	SPOLU ZVÝŠENIE ODBERU	1 901	851	3 235 000

Nakoľko nepoznáme súčasný odber zemného plynu nie je možné presne posúdiť, či je pôvodná regulačná stanica plynu typu RS 3000 dostatočná pre zásobovanie uvedených investícií. Môžeme tak tvrdiť len z hľadiska dlhodobějších pozorovaní stavu plynofikácie v obci a prebiehajúcich investičných akcií. Podľa toho je zrejmé, že súčasný odber zemného plynu je maximálne 1000 m³/hod, čo znamená, že daná regulačná stanica plynu bude vyhovovať aj zvýšeným požiadavkám na odber zemného plynu. Z toho vyplýva, že pokiaľ sa SPP Žilina rozhodne túto stanicu ponechať je vhodné pristúpiť na variantu vybudovania nových stredotlakých plynovodov v dĺžke cca 3000 m od tejto regulačnej stanice plynu až po Senior City a Golfový areál. Pri danom používanom pretlaku plynu 0,1 MPa je priemer plynovodu DN 200. Pri rekonštrukcii stanice na pretlak 0,3 MPa by postačoval priemer plynovodu DN 150. Konečné stanovisko ku zadanej otázke vydá na základe vlastných skúseností prevádzkovateľ plynového zariadenia v obci – SPP Žilina a.s..

L.5. SLABOPRÚDOVÉ ROZVODY

Obec Važec patrí do primárnej oblasti Liptovský Mikuláš. V obci je vybudované káblové a vzdušné telefónne vedenie a miestny rozhlas.

L.5..1. DIAĽKOVÉ KÁBLE

Cez katastrálne územie obce sú vedené diaľkové káble v smere Východná - Štrba. Káble sú vedené pozdĺž štátnej cesty č. I/18 resp. pozdĺž štátnej cesty č. III/018142.

L.5..2. TELEFÓNNE VEDENIE

Prístup do siete operátora pevnej verejnej rádiatelefónnej siete je zabezpečený cez miestny telekomunikačný kábel typu TCEKPFLE resp. TCEKPFLEZE s príslušným počtom párov, ktorý je napojený na oblastný optický kábel. Miestny telekomunikačný kábel je uložený v zemi a jeho trasa vedie súbežne so štátnou cestou. V obci sú vedené aj ďalšie miestne telekomunikačné káble rovnakého typu, uložené v zemi pozdĺž miestnych komunikácií.

Podľa lokality a počtu žiadateľov na zriadenie telefónnej prípojky je v určitých miestach zrealizované napojenie na miestny telekomunikačný kábel. Jednotlivé svorkovnicové skrinky sú umiestnené na drevených pätkových stĺpoch a z nich sú závesnými vedeniami zriadené prípojky k jednotlivým účastníckym staniciam. Telekomunikačné siete patria do primárnej oblasti Liptovský Mikuláš. V obci sú priebežne vybavované všetky požiadavky na zriadenie telefónnych prípojok.

Existujúce telefónne vedenia zostanú nezmenené. Nové telefónne rozvody v lokalite navrhovanej IBV a plôch pre rekreáciu a cestovný ruch budú realizované káblovým vedením, ktoré bude uložené v zemi.

L.5..3. MIESTNY ROZHLAS

Rozhlasová ústredňa miestneho rozhlasu je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy obecného úradu je vedenie miestneho rozhlasu vedené prevažne na samostatných stĺpoch pozdĺž miestnych komunikácií, vedených súbežne so vzdušným vedením NN.

Existujúce rozvody budú ponechané a v lokalite navrhovanej IBV a plôch pre rekreáciu a cestovný ruch bude vybudované nové vedenie miestneho rozhlasu. Vedenie bude uložené v zemi a pre umiestnenie reproduktorov budú využité navrhované osvetľovacie stožiare verejného osvetlenia.

L.5..4. TELEVÍZNE SIETE A KÁBLOVÉ ROZVODY

Nad cintorínom pri štátnej ceste č. III/018142 do Štrby je umiestnený stožiar Rádiokomunikácií, ktorý slúži pre potreby pokrytia územia signálom staníc STV1 a STV2.

V obci v súčasnosti nie sú vybudované televízne káblové rozvody a s ich budovaním sa vzhľadom na predpokladanú výšku investície zatiaľ neuvažuje.

L.5..5. MOBILNÉ RÁDIOTELEFÓNNE SIETE

V katastri obce sa nachádzajú základňové stanice verejnej rádiatelefónnej siete mobilných operátorov T-MOBILE a ORANGE. Antény operátora T-MOBILE sú umiestnené na samostatnom stožiare, situovanom západne od obce v lokalite Dúbrava medzi železnicou a štátnou cestou I/18. Antény operátora ORANGE sú umiestnené na stožiare rádiokomunikácií, umiestnenom nad cintorínom pri štátnej ceste č. III/018142 do Štrby.

M) KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

M.1. ZÁSADY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA VO VZŤAHU K EKOLOGICKEJ ÚNOSNOSTI

Obec Važec, svojou rozlohou 59,68 km² ale najmä počtom obyvateľov (k 31.12.2007 2372 obyvateľov) patrí medzi veľké, resp. ľudnaté obce v Slovenskej republike.

Hustota osídlenia 40 obyvateľov na km² patrí naopak k nízkym až veľmi nízkym hodnotám (dosahuje úroveň len cca 36% z priemeru SR). Okresu Liptovský Mikuláš dosahuje 68,1 obyvateľa/km², SR 109,2 obyvateľa/km² (údaje z r.2001).

Stav životného prostredia je sčasti poznačený investičnými zásahmi človeka do krajiny a jeho aktivitami v krajine, sčasti imisiami, t.j. vplyvmi, ktorých zdroje sa nachádzajú mimo záujmového územia. Socio-ekonomické zásahy človeka v menšej miere ovplyvnili vzhľad krajiny a kvalitu prírodného prostredia.

M.2. STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V REGIÓNE

Stav životného prostredia možno charakterizovať aj podľa geoekologických krajinných typov (Atlas SSR, 1980). Územie katastra Važec spadá do typu montánnej krajiny mierneho pásma a dvoch subtypov oddelených viacmenej tokom Bieleho Váhu. Na sever od tejto hranice je subtyp chladnej kotlinovej akumuláčno-eróznej krajiny s kapilárnymi a pórovými podzemnými vodami, hnedými pôdami nenasýtenými a bučinou. Na juhu je subtyp montánnej eróznodenučačnej krajiny s puklinovými a puklinovo-krasovými podzemnými vodami tvorenej chladnými hornatinami s hnedými pôdami nenasýtenými a zmiešanými až ihličnatými lesmi, prevažne na karbonatickom substráte s rendzinami a skalnou stepou.

Geoekologický typ životného prostredia tvorí v kotlinovej časti prostredie s prevahou veľmi dobrých až dobrých ekologických podmienok pre život človeka s mierne chladnou až chladnou kotlinovou krajinou. V časti Kozích chrbtov je typom životné prostredie stredohorí s mierne limitovanými ekologickými podmienkami pre život človeka, s chladnou hornatinovou krajinou s lesom.

Socioekonomickým typom životného prostredia je v kotline osídlená krajina III. kategórie socioeconomickej hodnoty a v časti Kozích chrbtov neosídlená až sporadicky osídlená krajina II. kategórie cestovného ruchu so slabšou infraštruktúrou cestovného ruchu a priemernou návštevnosťou.

Typ reliéfu z hľadiska hospodárskeho využitia patrí v kotlinovej časti od oblasti podhorí, nízkych plošín a zavretých brázd s limitovaným potenciálom reliéfu na hospodársku činnosť, vhodnosťou na poľnohospodárstvo, limitovanou vhodnosťou na výstavbu sídel, priemyselno-technických objektov a komunikácií. Časť Kozích chrbtov patrí do oblasti masívnych vrchovín,

hornatín a vysokých pohorí s veľmi nízkym potenciálom reliéfu na hospodársku činnosť, vhodnosťou na lesné hospodárstvo a cestovný ruch.

M.3. STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V RIEŠENOM ÚZEMÍ A NÁVRH KONCEPCIE STAROSTLIVOSTI O ŽP

V spracovanom miestnom ÚSES -e je územie katastra rozčlenené na typy prírodnej krajiny, ktoré sú charakterizované na základe vybraných fyzicko-geografických parametrov – geologický substrát, základné typy reliéfu, pôdnogeografická rajonizácia, klimatická rajonizácia, rekonštruovaná prirodzená vegetácia. V katastri bolo vyčlenených 19 typov prírodnej krajiny, združených do 4 hlavných typov.

V riešenom území boli v R-ÚSESe vyčlenené takzvané stresové faktory tvorené bariérami líniového charakteru – štátna cesta I. triedy, železnica, teraz časť diaľnice, vedenia vysokého napätia; plošné bariérové prvky – bloky ornej pôdy, holoruby; ako bodové priestory boli označené výrobný areál družstva a zastavané územie obce. Ako sekundárne stresové faktory sa môže chápať zaťaženie prostredia hlukom, emisiami apod.

Riešené územie je rozdelené na funkčné plochy podľa kombinácie viacerých faktorov z hľadiska fyzicko-geografickej aj socioekonomickej štruktúry krajiny. Pre každú takúto plochu, ktorú možno v rámci riešenia územného plánu považovať za takmer homogénnu, platí súbor zásad, limitov a regulatívov. Kombinácie týchto plôch sú uvedené v záväznej časti riešenia.

M.4. ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Z hľadiska hodnotenia stavu životného prostredia jednotlivých okresov na základe zaťaženia územia stresovými faktormi (IZAKOVIČOVÁ, Z., MYOZEOVÁ, M., 2002: *Zaťaženie územia vybranými stresovými faktormi podľa okresov. Atlas krajiny SR*) zaraďujú okres Liptovský Mikuláš medzi veľmi silne zaťažené okresy a to predovšetkým silným znečistením ovzdušia, silným poškodením lesov, kontamináciou pôdy a ohrozením svahovými pohybmi. V podrobnejšom priemete stavu jednotlivých zložiek životného prostredia pre katastrálne územie obce Važec si však môžeme všimnúť, že stav zložiek životného prostredia v tomto území je v ďaleko lepšom stave ako stav súberne hodnotený pre celý okres.

M.4.1. OVZDUŠIE

Miestne je ovzdušie ovplyvňované podobne ako vo väčšine obcí na Slovensku dymom zo spaľovania tuhých palív používaných na vykurovanie rodinných domov (oxidy síry, dusíka, popolček, sadze, CO₂, amoniak). Vzhľadom k tomu, že obec je z veľkej časti plynofikovaná je predpoklad, že spaliny z tuhých palív sa tu nachádzajú v nižšej koncentrácii než v málo plynofikovaných resp. neplynofikovaných obciach.

Nasledujúca tabuľka ukazuje rozdiel medzi ročným množstvom emitujúcich látok do ovzdušia pri spaľovaní pevného paliva a pri spaľovaní zemného plynu (v tonách) s vyčíslením na 100 domov :

	pevné palivo	zemný plyn	rozdiel
tuhé látky	5,50	0,0448	5,45

oxid siričitý	6,50	0,0054	6,49
oxidy dusíka	2,10	0,8736	1,22
oxid uhoľnatý	31,50	0,3528	31,15
celkový organický uhlík	4,30	0,0588	4,24
CELKOM	49,90	0,9826	48,19

V obci je v súčasnosti cca 850 domov. Využitie kapacity plynovodov je v súčasnosti cca na 50 %. Ak bude využitie kapacity plynovodov na 100 % zvýši sa rozdiel emitujúcich látok do ovzdušia na cca 205 ton ročne v prospech čistoty ovzdušia.

Ďalej kvalitu ovzdušia ovplyvňujú exhaláty z dopravy najmä po komunikácii I/18 prechádzajúcej obcou (CO, NO_x, uhľovodíky, zlúčeniny olova), pachy pochádzajúce z nedokonalého technického riešenia likvidácie tekutých odpadov z jednotlivých domov a taktiež pachy pochádzajúce z neporiadku a špiny nachádzajúcej sa v blízkosti domov niektorých občanov.

Opatrenia:

- dokončiť plynofikáciu obce
- využívať alternatívne zdroje energie

M.4..2. VODA

Zhoršenie kvality vody pripisujeme intenzívnej poľnohospodárskej činnosti, nedoriešenej likvidácii odpadových vôd a tuhého komunálneho odpadu.

V súčasnosti patrí Biely Váh vo Važci podľa kyslíkového režimu do II. triedy čistoty, základných chemických a fyzikálnych parametrov do IV. triedy čistoty, podľa doplňujúcich chemických parametrov do II. triedy čistoty a podľa biologických a mikrobiologických ukazovateľov patrí do IV. triedy čistoty. Zdroje znečistenia toku sa nachádzajú predovšetkým v obci Važec. Sú to najmä kanalizačné výpuste z rodinných domov. Zaznamenaný bol najmä zvýšený obsah nerozpustných látok.

V tokoch nie sú znateľné procesy degradácie pod vplyvom nadmerného znečistenia. Predpokladáme, že znečistenie je v takom rozsahu a takého charakteru, že sú ho schopné toky v rámci svojich samočistiacich procesov eliminovať.

V mape znečistenia podzemných vôd na Slovensku (RAPANT., S., BODIŠ., D., 2002: *Znečistenie podzemných vôd. Atlas krajiny SR*) je väčšina územia zaradená medzi územia s nízkou úrovňou znečistenia podzemných vôd, prípadné vyššie polohy bez znečistenia podzemných vôd. Nachádzajú sa tu však časti územia so strednou až vysokou úrovňou znečistenia, je to najmä samotná obec a jej okolie.

Kvalita povrchových vôd je podrobnejšie a systematicky sledovaná iba na profile Biely Váh – Važec a Váh nad Liptovským Hrádkom. Výsledky monitoringu (www.shmu.sk, 2006) sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

	Rok	Ukazovateľ					
		A	B	C	D	E	F
Biely Váh - Važec	2003	I	II	II	II	IV	II
	2002	II	II	III	II	IV	III
Váh nad Liptovským Hrádkom	2003	II	III	II	II	III	II
	2002	II	III	II	II	III	III

Poznámky: **A** - kyslíkový režim, **B** - základné fyzikálno-chemické ukazovatele, **C** - nutrienty, **D** - biologické ukazovatele, **E** - mikrobiologické ukazovatele, **F** - mikropolutanty
I – veľmi čistá, **II** – čistá, **III** – znečistená, **IV** – silne znečistená, **V** – veľmi silne znečistená

Na silnejšie znečistenie poukazujú predovšetkým mikrobiologické ukazovatele, ktoré poukazujú na nedobudovanú kanalizáciu a ČOV v obci Važec.

Z hľadiska układania odpadov je väčšina územia nevhodná s vysokým stupňom ohrozenia podzemných vôd. Podmienečne vhodné je územie tiahnuce sa od diaľnice v strednej časti katastra k jeho juhovýchodnému cípu (KLUKANOVÁ, A., IGLÁROVÁ, L., 2002: *Vhodnosť územia na układanie odpadu. Atlas krajiny SR*).

Opatrenia:

- vybudovať kanalizáciu v obci

M.4..3. PÔDA

Ohrozenie pôdy vodnou eróziou je podmienené predovšetkým pôdotvorným substrátom a sklonitosťou územia. Z tohto hľadiska je možné hornatinovú časť územia s výraznou disekciou reliéfu zaradiť medzi územia s veľmi silnou až katastrofálnou potenciálnou vodnou eróziou. Naopak poriečne nivy a neogénne terasy predstavujú územia s nepatrnou až slabou potenciálnou vodnou eróziou. Silne členené vrchoviny, budované svahovinami predstavujú pôdy so strednou až silnou potenciálnou vodnou eróziou (potenciálna vodná erózia posudzovaná podľa Freverta, Zdražila, Stehlíka).

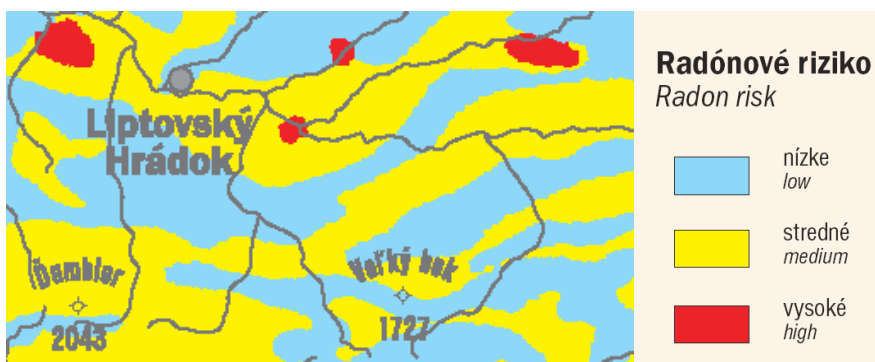
Potenciálna ohrozenosť poľnohospodárskych pôd je podrobnejšie posúdená na základe BPEJ.

Dlhodobá nadmerná chemizácia a zhutnenie pôdy vplyvom intenzívneho poľnohospodárstva má za následok zhoršenie fyzikálno-mechanických vlastností pôdy a jej veľkoplošné znečistenie. Je to všeobecný jav na poľnohospodárskych pôdach celého Slovenska, na území Važca znásobený neúmernou intenzifikáciou poľnohospodárstva počas socializmu za účelom dosiahnutia čo najlepších výsledkov v zbere úrody a pod.

Na pôdu ďalej vplýva intenzívna vodná erózia najmä v územiach budovaných paleogónnymi sedimentami.

Z hľadiska kontaminácie pôdy, je väčšina územia nekontaminovaná. Vyššia plošná difúzna koncentrácia arzénu a olova sa nachádza v oblasti Čierneho Váhu, kde sú registrované aj významné bodové koncentrácie týchto prvkov (Čurlík, J., Šefčík, P., 2002: *Kontaminácia pôdy. Atlas krajiny SR*).

Z hľadiska radónového znečistenia územia je na väčšine územia katastra obce nízke až stredné riziko radónového znečistenia, dosť veľká oblasť s vysokým rizikom je juhozápadne od obce (Čížek, P., Smolárová, H., Gluch, A., 2002: *Prognóza radónového znečistenia. Atlas krajiny SR*).

Opatrenia:

- výsadba pôdoochranej zelene
- zneškodňovanie nelegálnych skládok odpadu

M.4..4. BIOTA

Biota predstavuje jednu z najdynamickejších zložiek prírody. V súvislosti so starostlivosťou o životné prostredie sú niektoré prvky bioty veľmi vhodnými indikátormi jeho kvality. Jedná sa o prítomnosť rastlinných aj živočíšnych druhov vrátane ich správania. Významným faktorom je pomer zastúpenia a prítomnosť nepôvodných druhov, prípadne invázijských druhov rastlín, u ktorých je snaha o ich odstránenie. Na podporu pôvodných druhov je možné prijať opatrenia na ich umelé doplnenie v súlade so stanovištnými podmienkami biotopov.

M.5. FAKTORY OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

M.5..1. DOPRAVA

Doprava vplýva na životné prostredie v nasledovných smeroch:

- kolízia motorovej dopravy s chodcami
- produkcia znečisťujúcich látok (pevný polietavý prach a oxidy dusíka)
- zvýšenie hlučnosti prostredia
- vibrácie.

Po severnom okraji obce prechádza štátna komunikácia I/18. Po dobudovaní úseku diaľnice D1 v trase Hybe - Važec je odľahčená jej premávka, ktorá priamo ovplyvňuje životné prostredie severnej časti obce. Po dobudovaní diaľnice D1 v trase Hybe - Važec - Mengusovce sa tu výrazne zlepšil životné prostredie.

Železničná doprava je umiestnená v severnej časti obce. Tu zasahuje do životného prostredia najmä hlukom a vibráciami.

Najviac je dopravou postihnutá severná časť obce nachádzajúca sa medzi komunikáciou I/18 a železničnou traťou.

Prípustné hladiny hluku podľa vyhlášky 14/1977 sú stanovené pre vonkajšie priestory nasledovne:

- obytné územia: 60 dB počas dňa (menšie sídelné jednotky a predmestia iba 50 dB) a 50 dB počas noci
- rekreačné priestory: 45 dB počas dňa a 35 dB cez noc
- územia bezprostredne nadväzujúce na štátne cesty I. – II. triedy a železničné trate: 60 – 65 dB.

M.5..2. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

V katastri obce sa likvidujú dva druhy tuhých odpadov: tuhý komunálny odpad a odpad vznikajúci na hospodárskom dvore PD Važec.

V rokoch 2004 – 2007 bol stav v zbere a zneškodňovaní odpadu nasledovný (údaje sú z ročných výkazov pre štatistický úrad poskytnutých obcou):

odpad		množstvo produkcie odpadov v tonách za roky			
názov	číslo	2004	2005	2006	2007
zmesový	200301	211,40	299,10		404,59
plasty	200139	0,50	1,92		2,98
sklo	200102	7,20	15,00		23,10
papier	200101	3,60	3,08		2,58
kovy	2000140	99,50	118,81		61,52
biologický	200201	16,00	12,50		12,00
spolu	spolu	338,20	450,41		506,77

Z tabuľky je zrejmý postupný celkový nárast množstva odpadov v jednotlivých rokoch, ktorý nekorešponduje s počtom obyvateľov – tento je od r. 1998 viac-menej stabilný.

V obci je zriadený zberný dvor, ktorý prevádzkuje podnik Zberné suroviny Žilina a.s., kde sa sústreďuje železný šrot, papier, elektronický šrot. Obec Važec má v obci rozmiestnené kontajnery na zber sklenených, plastových fliaš a tetrapakov. Tieto kontajnery sú pravidelne vyprázdňované a obsah je sústreďovaný v zbernom dvore v Liptovskom Mikuláši, ktorý prevádzkujú Verejno-prospešné služby L. Mikuláš.

Odvoz komunálneho odpadu je v súčasnosti realizovaný na skládku vo Veternej Porube.

Pre inertné materiály, sute z búračiek, prebytočné a výkopové zeminy navrhujeme skládku severne od obce za diaľnicou, prístupnú po miestnej komunikácii pretínajúcej hospodársky dvor poľnohospodárskeho družstva a skládku juhovýchodne od obce v lokalite Za priepadlou.

Kanalizácia a ČOV nie je vybudovaná, preto splaškové odpadové vody ohrozujú miestny tok.

Zákon NR SR č.223/2001 Zz. o odpadoch, ustanovuje práva a povinnosti štátnej správy a obcí a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi, zodpovednosť za porušenie povinností na úseku odpadového hospodárstva a zriadenie Recyklačného fondu.

V zmysle zákona č. 127/2006 o perzistentných organických látkach a o zmene a doplnení zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch vydáva podľa §-u 5 ods. 2 Krajský úrad životného prostredia všeobecne záväznú vyhlášku pre záväznú časť POH kraja. Táto doposiaľ nie je spracovaná. Z tohoto dôvodu zatiaľ platí POH obce do r. 2005. V rámci neho si vypracovala organizačné, technologické a výrobné opatrenia na znižovanie vzniku odpadov a tiež opatrenia na znižovanie biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných na skládky :

- Ekonomicky motivovať občanov k vyhovujúcemu nakladaniu s odpadmi v obci
- Zlepšiť podmienky zberu druhotných surovín
- Zlepšiť evidenciu pri nakladaní s odpadmi (hlásenia o odvezenom odpade, vyseparovaných zložkách a biologicky rozložiteľných odpadoch)
- Zabezpečiť zber nebezpečných odpadov kalendárovým spôsobom
- Zainteresovať právnické a fyzické osoby oprávnené na podnikanie na separovanom zbere recyklovateľných zložiek komunálneho odpadu

Obec je povinná sanovať staré neriadené skládky a ďalšie environmentálne záťaž.

M.5..3. URBANISTICKÁ ZÁSTAVBA

Obec sa vyvíjala ako hromadná cestná zástavba popri hlavnej komunikačnej osi v smere východ – západ, dnes bývalá cesta vedúca do Štrby. Ako sa obec rozširovala vznikala súbežne v

severnom aj južnom smere sieť miestnych komunikácií, popri ktorých pokračovala zástavba rodinnými domami.

Centrum Važca leží pozdĺž hlavnej komunikačnej osi približne v strede obce. Je tu umiestnená prevažná časť občianskej vybavenosti, ktorej skladba však zaostáva za potrebami obyvateľov obce.

Štruktúra zástavby je v centre obce pomerne zachovalá. Stavebno-technický stav objektov je vcelku dobrý, až na niektoré staré domy postavené v období tesne po požiari v r. 1931. Na druhej strane sú najviac zachované v nezmenenej podobe a môžu byť dokladom historickej etapy obce.

Ruživo pôsobí v siluete obce hospodársky dvor PD Važec.

M.5..4. VEGETÁCIA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE.

Z hľadiska významnosti sú najdôležitejšími prvkami vegetácie zastavaného územia obce porasty okolo vodných tokov. Hoci Biely Váh je najväčším tokom v obci, jeho brehy sú regulované a vegetácie okolo neho priamo v obci je pomerne málo – nachádza sa tu len jedna kratšia obojstranná topoľová alej. Vo voľnej krajine mimo obce však je tento koridor významný aj svojou vegetáciou. Potok Mlynica pritekajúci od severu do Bieleho Váhu je výrazne zarastený pobrežnou vegetáciou. V drevinách prevláda vrb (krehká, purpurová, rakyta..), nájde sa tu aj topoľ čierny, jelša sivá, jaseň štíhly. Ďalší prítok Bieleho Váhu z juhovýchodu má už menej sprievodnej vegetácie, tvorenej prevažne topoľom a vrbou. Bohatšiu sprievodnú zeleň má ešte Mlynčekov jarok vtekajúci do Bieleho Váhu v centrálnej časti obce.

Z ostatných verejných priestranstiev možno spomenúť centrálny priestor obce s kostolmi a voľnou plochou pri Váhu. V okolí kostolov je v ich tesnej blízkosti vysoká zeleň z rôznych druhov – smrek obyčajný, smrek pichľavý, breza bradavičnatá, smrekovec obyčajný, lipa veľkolistá. Voľná plocha medzi kostolmi a Váhom je vhodná ako rezervná plocha. Priestor starej školy má niekoľko jedincov vysokých stromov lípy a pri vstupe aj brezy. Ostatné priestory občianskej vybavenosti majú rôznorodý stav a podmienky pre zeleň. U tých väčších a pôvodných sú podmienky spravidla priaznivejšie. Slušné zastúpenie zelene je okolo športového futbalového štadiónu, kde prevládajú krovité formy vrb. Smerom k železničnej stanici je popri prístupovej ceste nepravidelná alej prevažne z topoľov čiernych var. Italica. Priestor cintorína je dookola a v centrálnej časti vysadený líniami líp. Vyššie dreviny možno v obci pozorovať ojedinele aj v niektorých súkromných záhradách. Zeleň súkromných pozemkov – záhrad a predzáhradok je rôznorodá, značne závislá od vzťahu majiteľa k tejto zložke prostredia.

N) VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

V obci sa nachádza v lokalite Pod kopy dobývací priestor, kde do roku 2007 bola povolená ťažba piesku. V súčasnosti je ťažba v tejto lokalite pozastavená.

Iné prieskumné územia, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory v katastri obce sa nenachádzajú.

O) VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

Plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu okrem plôch chránených častí krajiny, PHO vodných zdrojov a chránenej pamiatkovej zóny sa v obci nenachádzajú.

P) VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA PLÔCH POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY

Lesná pôda nie je navrhovanými plochami zaberaná.

P.1. VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Katastrálne územie Važca patrí podľa zatriedenia do 35. produkčno-ekonomickej skupiny. Podľa zákona 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov je chránenou pôdou pôda s bonitou od 1. do 4. skupiny a pôdy s vykonanými investičnými opatreniami. V katastri je najlepšia 6. bonitná trieda a teda osobitne chránená pôda sa tu nenachádza.

Územie záberov pôdy je rozčlenené na 46 lokalít, kde je buď návrh záberu poľnohospodárskej pôdy alebo návrh zmeny využitia plochy. Úhrnná výmera lokalít záberov plôch je 155.59 ha a predpokladaný celkový záber poľnohospodárskej pôdy je 105.88 ha.

Q) HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Návrh ÚPN-O nepredpokladá narušenie ekologickej únosnosti územia v dôsledku realizácie navrhovaných zmien. Navrhované využitie plôch zastavanej časti obce (plochy IBV) redpokladá maximálny nárast obyvateľov o cca **500** vzhľadom na výhodnú polohu, dopravné napojenie a spádovosť oblasti (nie je veľký nárast) a ubytovaných návštevníkov o cca **800**. Prevažné navrhované ubytovacie kapacity (**600** lôžok) sa vzťahujú k zastavanej časti obce.

Z ekonomického hľadiska navrhované riešenie je prínosom, vzhľadom k tomu, že predpokladá zvýšenie zamestnanosti obyvateľov v oblasti rekreácie a CR, čo prispeje k reštrukturalizácii zamestnanosti v obci a zvýšeniu ponuky služieb návštevníkov obce a širšieho okolia.

NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

A) ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

A.1. REGULATÍVY URBANISTICKEJ KONCEPCIE ZASTAVANEJ ČASTI OBCE

* **rozvojová os** obce je v zásade súbežná s tokom Bieleho Váhu. Jej vetva smeruje od Važeckej jaskyne, križuje ulicu Hlavnú v centre obce, smeruje popri ev. kostole k novej základnej škole a ďalej až po navrhované plochy občianskej vybavenosti v navrhovanej obytnej zóne, kde je možnosť jej budúceho smerovania ďalej na východ za Mlyničnú vodu (prítok Bieleho Váhu) do navrhovaných rezervných plôch rozvoja obce.

* **výškovou dominantou** obce je evanjelický neogotický kostol z r. 1889-92

* **hlavnou plošnou dominantou** obce je priestor v centre obce rozprestierajúci sa od ev. kostola pozdĺž Bieleho Váhu až po cestný most Hlavnej komunikačnej osi obce

Tento priestor spolu s prilahlými časťami obce je označený **C-1** ako centrálna zóna obce, ktorú treba riešiť ako spoločný priestor minimálne prostredníctvom riešenia dopravy, peších komunikácií, parkových úprav a drobnej architektúry. Takéto riešenie zaistí optické zjednotenie celého priestoru a jeho kvalitatívne vyššiu architektonickú úroveň.

* **vedľajšími plošnými dominantami** sú :

- nástupná plocha pred Važeckou jaskyňou
- nástupná plocha do areálu zimných športov začínajúca ťažiskovým priestorom občianskej vybavenosti
- areál novej základnej školy
- navrhované centrum občianskej vybavenosti v SV časti obce v navrhovanej lokalite IBV

A.2. URČENIE FUNKČNÝCH PRIESTOROVO HOMOGÉNNYCH JEDNOTIEK

Funkčné plochy v zastavanej časti obce môžeme rozdeliť na obytné, výrobné (poľnohospodárstvo), plochy občianskej vybavenosti a služieb, plochy vybavenosti cestovného ruchu, športovej vybavenosti, cintorína, verejnej zelene, hospodárskej zelene a komunikácií.

V obci prevažuje obytná funkcia, sčasti je tu rekreačná funkcia, ďalej je tu poľnohospodárska výroba a malovýroba. Občianske vybavenie je umiestnené v severozápadno-juhovýchodnej osi ale aj roztrúsené po celej obci.

Jednotlivé plochy (prevažne oddelené komunikáciami) boli vyhodnotené z pohľadu ich funkčnosti a štruktúry zástavby.

C	centrálna plocha
IB	individuálna bytová výstavba
HBV	hromadná bytová výstavba

OV	občianska vybavenosť
BO	zmiešaná funkcia – bývanie a občianska vybavenosť
BR	zmiešaná funkcia - bývanie a rekreácia
CR	cestovný ruch
SP	šport
ZV	verejná zeleň
ZO	ostatná zeleň
ZH	hospodárska zeleň
CN	cintorín
VS	sklady a výroba
VP	poľnohospodárska výroba
TV	technická vybavenosť

V krajine sa nachádzajú nasledovné plochy OP:

- lesy ochranné a hospodárske
- nelesná drevinová vegetácia
- lúky a pasienky
- orné pôdy
- koridory vodných tokov

A.2..1.JESTVUJÚCE LIMITY

- * diaľnica má ochranné pásmo 100 m kolmo od osi vozovky
- * ochranné pásmo cesty prvej a druhej triedy je 25 m od osi cesty na obidve strany mimo zastavaného územia
- * cesta III. triedy má ochranné pásmo 18 m kolmo od osi vozovky.
- * ochranné pásmo železnice je 60 m od osi krajnej koľaje
- * ochranné pásma technických sietí a zariadení (viď jednotlivé kapitoly)
- * OP cintorína je 50 m
- * ochranné pásmo hospodárskeho dvora PD Važec
- * bonita poľnohospodárskej pôdy
- * PHO vodných zdrojov
- * ochranné pásma pamiatkových objektov
- * plochy chránených častí krajiny

A.3. NÁVRH FUNKČNÝCH REGULATÍVOV PRE ZASTAVANÚ ČASŤ OBCE

Návrh spočíva v návrhu regulatívov a vo vymedzení limitov platných pre riadenie územia. Regulatívy sa týkajú funkčného využitia plôch a zásad stavebnej činnosti na týchto plochách.

A.3..1.REGULATÍVY PRE FUNKČNÉ VYUŽITIE PLÔCH

Zmiešané funkcie :

Bývanie, rekreácia a CR
bývanie a občianska vybavenosť

Čisté funkcie :

bývanie - HBV
bývanie - IBV
občianska vybavenosť
rekreácia a CR
šport
verejná zeleň
sprievodná zeleň vodných tokov a ostatná zeleň
hospodárska zeleň
izolačná zeleň
cintorín
poľnohospodárska výroba
výroba a sklady
technické vybavenie
vodné plochy

Navrhované funkcie sú prevládajúce, navrhované vzhľadom na objektívne predpoklady takéhoto využitia, pričom nevylučujú v malom aj iné vhodné využitie.

A.3..2.LIMITY PRE FUNKČNÉ VYUŽITIE PLÔCH

Na plochách bývania a penziónového ubytovania sú možné nasledujúce funkcie len za určených podmienok :

- ⇒ Občianska vybavenosť a služby nesmú narušovať funkciu bývania a rekreácie
- ⇒ výroba a remeselná výroba je možná len drobná, ktorá nebude rušiť funkciu bývania a rekreácie
- ⇒ maloroľníctvo v zastavanom území obce bude slúžiť pre uspokojenie vlastných potrieb a potrieb ubytovaných návštevníkov

Plochy skladov a výroby v zastavanej časti obce nesmú svojou prevádzkou, hlukom, vibráciami, pachom a nečistotami negatívne zasahovať do plôch bývania a rekreácie.

Na všetkých plochách jestvujúcu zeleň zachovať a dopĺňať ju podľa určených priestorových regulatífov.

B) URČENIE PODMIENOK NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLOCH

B.1. NÁVRH PRIESTOROVÝCH REGULATÍVOV

B.1..1.REGULATÍVY PRIESTOROVÉ PLATNÉ NA VŠETKÝCH ZASTAVANÝCH PLOCHÁCH

- * prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom cca 43⁰ - 47⁰
- * všetky technické siete a prípojky viesť zemou
- * parkovacie plochy pre funkciu občianskej vybavenosti, vybavenosti rekreácie a CR, športu a bývania tam, kde nie sú vyznačené ako verejné, riešiť na vlastných pozemkoch
- * Na všetkých plochách jestvujúcu zeleň zachovať a dopĺňať ju podľa určených priestorových regulatífov. Pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem.

Typy použitých regulatífov na jednotlivých plochách:

- funkčné využitie : funkcia hlavná, funkcia prípustná, funkcia neprípustná
- prevládajúci typ stavebnej činnosti
- priestorová forma : štruktúra zástavby, výšková hladina, tvar strechy
- výrazová forma : tvaroslovie, povrchové materiály
- vegetačné úpravy
- spôsob projektovej prípravy

B.1..2.PRIESTOROVÉ REGULATÍVY PLATNÉ NA JEDNOTLIVÝCH ZASTAVANÝCH PLOCHÁCH

C-1 (centrum obce)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	občianska vybavenosť a služby cestovného ruchu
	prípustné	bývanie a ubytovanie
	neprípustné	akákoľvek výroba, sklady

TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba jestvujúcich objektov, novostavba parkovej architektúry a objektov pre verejnosť
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať pôvodnú urbanistickú dispozíciu s pôvodnou zástavbou a charakteristickou siluetou - výstavbou a dostavbou dvorných traktov a prieluk v historickom jadre obce nesmie dôjsť k narušeniu pôvodnej parcelácie a urbanistickej štruktúry obce - zachovať štruktúru pôvodnej zástavby, riešenie celého priestoru sa prispôbi konkrétnym požiadavkám obce - celý priestor chápať ako hlavnú plošnú dominantu obce, v ktorej bude zakomponovaný ev. kostol, ktorého veža je výškovou dominantou obce <p>pre národnú kultúrnu pamiatku Rímsko – katolícky kostol sv. Antona platí : je nutné dodržiavať ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Zb. o ochrane pamiatkového fondu, každá stavebná činnosť musí byť v súlade s požiadavkami štátnej pamiatkovej starostlivosti</p>
	výšková hladina	zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvár strechy	<ul style="list-style-type: none"> - zachovať tvar a sklon pôvodných jestvujúcich striech - prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvoroslovie	<ul style="list-style-type: none"> - používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry - na pôvodných objektoch zachovať murované fasády v ich pôvodnej neoklasicistickej úprave
	povrchové materiály	<ul style="list-style-type: none"> - pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie - používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		<ul style="list-style-type: none"> - dotvoriť priestory parkovými úpravami náročnejšieho charakteru - priestorovú štruktúru zelene prispôbiť požiadavkám okolitých funkčných plôch - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		Podrobnejšie riešiť jednotným projektom

C-2 (pod Širokou)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	občianska vybavenosť a služby cestovného ruchu
	prípustné	bývanie a ubytovanie
	nepripustné	výroba, sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba jestvujúcich objektov
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	<ul style="list-style-type: none"> - zachovať štruktúru pôvodnej zástavby - plochu spolu s príľahlou plochou verejnej zelene chápať ako plošnú dominantu obce
	výšková hladina	zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvár strechy	<ul style="list-style-type: none"> - prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvoroslovie	<ul style="list-style-type: none"> - používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	<ul style="list-style-type: none"> - používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		<ul style="list-style-type: none"> - dotvoriť priestory jednoduchými parkovými úpravami a drobnou architektúrou - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

C-3 (centrum novej zástavby)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	občianska vybavenosť
	nepripustné	výroba, sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		novostavba

PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	– štruktúra zástavby sa prispôsobí okolitej zástavbe – plochu chápať ako priestorovú dominantu zóny
	výšková hladina	maximálne dve podlažia + podkrovia
	tvar strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	
	povrchové materiály	– používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		– dotvoriť priestory jednoduchými parkovými úpravami a drobnou architektúrou – pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		usporiadanie plochy spolu riešiť samostatným projektom na celú plochu alebo v rámci územného plánu zóny IBV

IB-1

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	Bývanie v rodinných domoch
	prípustné	Maloroľníctvo, služby vybavenosti a CR
	neprípustné	výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	– zachovať štruktúru pôvodnej zástavby – výstavbou a dostavbou dvorných traktov a prieluk v historickom jadre obce nesmie dôjsť k narušeniu pôvodnej parcelácie a urbanistickej štruktúry obce
	výšková hladina	zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvar strechy	- zachovať tvar a sklon pôvodných jestvujúcich striech - prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	- používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry - na pôvodných objektoch zachovať murované fasády v ich pôvodnej neoklasicistickej úprave
	povrchové materiály	– pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie – používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		– predzáhradky riešiť ako okrasnú zeleň – pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		Individuálnym projektom

IB-2

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	Bývanie v rodinných domoch
	prípustné	Maloroľníctvo, služby
	neprípustné	výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba na plochách už zastavaných, novostavba v prelukách
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	zachovať štruktúru jestvujúcej zástavby
	výšková hladina	výšková hladina - jedno až dve podlažia s možnosťou využitia podkrovia, pričom na objektoch exponovaných z hľadiska ich umiestnenia je prípustné len jedno podlažie s podkrovím
	tvar strechy	- zachovať tvar a sklon jestvujúcich striech - prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	- používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	– používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi

VEGETAČNÉ ÚPRAVY	<ul style="list-style-type: none"> – predzáhradky riešiť ako okrasnú zeleň – pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA	Individuálnym projektom

IB-3

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	Bývanie v rodinných domoch
	prípustné	Maloroľníctvo, služby
	neprípustné	výroba a sklady narušujúca zásady hygieny bývania
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		novostavba na vytypovaných stavebných pozemkoch
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	štruktúra zástavby sa prispôbiť parcelácii pozemkov a dopravnej kostre
	výšková hladina	výšková hladina - jedno až dve podlažia s možnosťou využitia podkrovia, pričom na objektoch exponovaných z hľadiska ich umiestnenia je prípustné len jedno podlažie s podkrovím
	tvar strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	
	povrchové materiály	– používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		<ul style="list-style-type: none"> – predzáhradky riešiť ako okrasnú zeleň – pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		Individuálnym projektom

HBV

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	Bývanie v bytových domoch
	prípustné	služby
	neprípustné	výroba a sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba na plochách už zastavaných, novostavba na vytypovaných stavebných pozemkoch
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- štruktúru zástavby prispôbiť okolitej zástavbe - doplniť drobnou architektúrou (lavičky, preliezky a pod.)
	výšková hladina	dve až tri podlažia s možnosťou využitia podkrovia
	tvar strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - jestvujúce bytovky s plochou strechou prestrešiť sedlovou strechou so sklonom min 30°
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	- používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry - pri rekonštrukcii jestvujúcich bytoviek postupovať tak, aby sa opticky znížili a zdobnela ich hmota
	povrchové materiály	- používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		<ul style="list-style-type: none"> - priestor okolo bytoviek sadovnícky upraviť - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		Individuálnym projektom

OV-1

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	občianska vybavenosť
	prípustné	bývanie a ubytovanie
	neprípustné	výroba, sklady

TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- zachovať štruktúru pôvodnej zástavby - výstavbou a dostavbou dvorných traktov a prieluk v historickom jadre obce nesmie dôjsť k narušeniu pôvodnej parcelácie a urbanistickej štruktúry obce - pre kultúrne pamiatky platí : je nutné dodržiavať ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Zb. o ochrane pamiatkového fondu, každá stavebná činnosť musí byť v súlade s požiadavkami štátnej pamiatkovej starostlivosti
	výšková hladina	zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvary strechy	- zachovať tvar a sklon pôvodných striech - prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvary stavební	- používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry - na pôvodných objektoch zachovať murované fasády v ich pôvodnej neoklasicistickej úprave
	povrchové materiály	- pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie - používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- dotvoriť priestory jednoduchými parkovými úpravami - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

OV-2

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	občianska vybavenosť
	prípustné	bývanie a ubytovanie
	nepripustné	výroba, sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba jestvujúcich objektov, novostavba na vytypovaných plochách
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- zachovať štruktúru jestvujúcej zástavby
	výšková hladina	zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvary strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvary stavební	- používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	- používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- dotvoriť priestory jednoduchými parkovými úpravami - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

OV-3 (prírodný amfiteáter)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	občianska vybavenosť regionálneho charakteru
	nepripustné	výroba, sklady a bývanie
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- rozvolnená, prispôsobená terénu a prírodnému prostrediu, doplnená drobnou architektúrou
	výšková hladina	1 podlažie+ podkrovia
	tvary strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvary stavební	- používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	- používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi

VEGETAČNÉ ÚPRAVY	<ul style="list-style-type: none"> - dotvoriť priestory jednoduchými parkovými úpravami - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA	usporiadanie plochy preveriť urbanisticko-arch. štúdiou

OV-4 (Senior City – sociálna vybavenosť)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	<p>občianska vybavenosť celoštátneho významu, ktorá zahŕňa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – domovy dôchodcov, penzióny dôchodcov, liečebné ústavy, liečebne – domovy sociálnych služieb, stacionárne sociálnych služieb – zariadenia cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotné, športové, kúpeľné a školské – obchodné zariadenia, verejné stravovanie a zábavné podniky – iné nerušivé prevádzky drobnej výroby a služieb – odstavné miesta a garáže slúžiace potrebe funkčného využitia – nevyhnutné plochy technického vybavenia – príslušné pešie, cyklistické, motorové komunikácie a plochy trás a zastávok HD – zeleň líniová a plošná – parkovo upravená líniová a plošná zeleň
	prípustné	bývanie a ubytovanie
	neprípustné	výroba, sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	rozvolnená, prispôbená terénu a prírodnému prostrediu
	výšková hladina	do štyroch podlaží s možnosťou využitia podkrovia
	tvar strechy	<ul style="list-style-type: none"> - prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47⁰ - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	
	povrchové materiály	- používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať miestne biocentrum (plocha OP_35) - dotvoriť priestory jednoduchými parkovými úpravami - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		usporiadanie plochy preveriť urbanisticko-architektonickou štúdiou

BO

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	bývanie a občianska vybavenosť
	prípustné	tradičná remeselnícka výroba, maloroľníctvo, rekreácia a CR
	neprípustné	akákoľvek výroba okrem horeuvedenej, sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	<ul style="list-style-type: none"> - zachovať štruktúru pôvodnej zástavby - výstavbou a dostavbou dvorných traktov a prieluk v historickom jadre obce nesmie dôjsť k narušeniu pôvodnej parcelácie a urbanistickej štruktúry obce
	výšková hladina	zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvar strechy	<ul style="list-style-type: none"> - zachovať tvar a sklon pôvodných striech - prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47⁰ - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	<ul style="list-style-type: none"> - používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry - na pôvodných objektoch zachovať murované fasády v ich pôvodnej neoklasicistickej úprave
	povrchové materiály	<ul style="list-style-type: none"> - pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie - používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi

VEGETAČNÉ ÚPRAVY	<ul style="list-style-type: none"> - dotvoriť priestory jednoduchými parkovými úpravami, predzáhradky riešiť ako okrasnú zeleň, resp. zapojiť ich do verejného priestoru - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
-------------------------	---

BR

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	bývanie, rekreácia a CR
	pripustné	tradičná remeselnícka výroba, malorofníctvo, občianska vybavenosť
	nepripustné	akákoľvek výroba okrem horeuvedenej, sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	<ul style="list-style-type: none"> - zachovať štruktúru pôvodnej zástavby - výstavbou a dostavbou dvorných traktov a prieluk v historickom jadre obce nesmie dôjsť k narušeniu pôvodnej parcelácie a urbanistickej štruktúry obce
	výšková hladina	zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvar strechy	<ul style="list-style-type: none"> - zachovať tvar a sklon pôvodných striech - prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	<ul style="list-style-type: none"> - používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry - na pôvodných objektoch zachovať murované fasády v ich pôvodnej neoklasicistickej úprave
	povrchové materiály	<ul style="list-style-type: none"> - pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie - používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		<ul style="list-style-type: none"> - dotvoriť priestory jednoduchými parkovými úpravami, predzáhradky riešiť ako okrasnú zeleň, resp. zapojiť ich do verejného priestoru - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

CR-1

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	rekreácia a cestovný ruch v penziónoch, služby CR
	pripustné	občianska vybavenosť, malorofníctvo, bývanie
	nepripustné	výroba a sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	<ul style="list-style-type: none"> - zachovať štruktúru pôvodnej zástavby - rešpektovať pôvodnú urbanistickú dispozíciu s pôvodnou typickou zástavbou a charakteristickou siluetou
	výšková hladina	zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvar strechy	<ul style="list-style-type: none"> - zachovať tvar a sklon pôvodných jestvujúcich striech - prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvaroslovie	<ul style="list-style-type: none"> - používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry - na pôvodných objektoch zachovať murované fasády v ich pôvodnej neoklasicistickej úprave
	povrchové materiály	<ul style="list-style-type: none"> - pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie - používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		<ul style="list-style-type: none"> - predzáhradky riešiť ako okrasnú zeleň - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		Individuálnym projektom

CR-2

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	vybavenosť rekreácie a cestovného ruchu
	pripustné	občianska vybavenosť, bývanie
	nepripustné	výroba a sklady

TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba na jestvujúcich funkčných plochách, novostavba na navrhovaných plochách
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- ponechať jestvujúcu štruktúru zástavby na jestvujúcich plochách - Na navrhovaných plochách prispôsobiť okolitej zástavbe
	výšková hladina	jedno až dve podlažia s možnosťou využitia podkrovia
	tvár strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	používať miestne tvároslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	- používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		usporiadanie navrhovanej plochy spolu s investičnými zámermi preveriť urbanisticko-arch. štúdiou

CR-3

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	Agroturistika, šport a rekreácia
	nepripustné	výroba, sklady a bývanie
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		novostavba areálu v juhovýchodnej časti obce
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	štruktúru zástavby prispôsobiť potrebám športovo-rekreačných zariadení
	výšková hladina	jedno podlažie s možnosťou využitia podkrovia
	tvár strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- používať miestne tvároslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		usporiadanie navrhovanej plochy preveriť urbanisticko-arch. štúdiou

CR-4

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	tranzitné ubytovanie a služby CR naväzujúce na diaľnicu
	pripustné	občianska vybavenosť
	nepripustné	Výroba, sklady a bývanie
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	
	výšková hladina	jedno až dve podlažia s možnosťou využitia podkrovia
	tvár strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- používať miestne tvároslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		zeleň riešiť zodpovedajúcimi sadovými úpravami
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		usporiadanie navrhovanej plochy preveriť urbanisticko-arch. štúdiou

CR-5 (Golfový areál)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	vybavenosť rekreácie a cestovného ruchu celoštátneho významu
	nepripustné	Výroba a sklady
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	

	výšková hladina	do štyroch podlaží možnosťou využitia podkrovia
	tvár strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47° - možnosť využitia podkrovia za vyššie uvedených podmienok
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	
	povrchové materiály	- používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- zeleň riešiť zodpovedajúcimi sadovými úpravami - celý areál pohľadovo izolovať z východnej, južnej a západnej strany
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		usporiadanie navrhovanej plochy preveriť urbanisticko-arch. štúdiou

SP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	vybavenosť športu
	pripustné	občianska vybavenosť
	neprípustné	výroba, sklady, bývanie a ubytovanie
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	dobudovať ihriská pre ďalšie druhy športu pre všetky vekové kategórie
	tvár strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- používať miestne tvároslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	- používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- sadové úpravy riešiť kompaktnými, ľahko udržateľnými formami výsadiieb - v športovom areáli školy vo výsadbách uprednostniť stromy
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		usporiadanie celého priestoru preveriť urbanisticko-arch. štúdiou, ktorej predmetom bude aj riešenie peších komunikácií, sadových úprav a drobnej architektúry

ZV

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	verejná zeleň
	pripustné	drobná športová vybavenosť
	neprípustné	akákoľvek funkcia v rozpore s funkciou verejnej zelene
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		Rekonštrukcia a novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	- rozvolnená zástavba - doplniť pešími komunikáciami a oddychovými plochami, dotvoriť drobnou architektúrou (lavičky, altánky, preliezky, lávky cez vodu, ...)
	tvár strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47°
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- sadové úpravy riešiť kompaktnými, ľahko udržateľnými formami výsadiieb - výškovú a priestorovú štruktúru výsadiieb zelene prispôbiť aj požiadavkám okolitých funkčných plôch - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem - vodný tok ponechať v prirodzenom stave
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		Preveriť urbanisticko-architektonickou štúdiou

ZO

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	ochranná zeleň s protieróznou funkciou
	neprípustné	akákoľvek funkcia v rozpore s funkciou ochrannej zelene
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- rešpektovať a podporovať prirodzené druhové zloženie porastov - jestvujúcu zeleň ponechať a doplniť drevinami stromovitého vzrastu - vodný tok ponechať v prirodzenom stave

ZH

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	hospodárska zeleň
	neprípustné	akákoľvek funkcia v rozpore s funkciou hospodárskej zelene

TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		Rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	možnosť výstavby drobných hospodárskych stavieb
	tvár strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47 ⁰
VÝRAZOVÁ FORMA	tvároslovie	- používať miestne tvároslovné prvky pôvodnej architektúry
	povrchové materiály	- používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi

CN

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	cintorín
	nepripustné	akákoľvek funkcia v rozpore s funkciou cintorína
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	tvár strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47 ⁰
	tvároslovie	- používať miestne tvároslovné prvky pôvodnej architektúry
VÝRAZOVÁ FORMA	povrchové materiály	- používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
	VEGETAČNÉ ÚPRAVY	- zeleň riešiť zodpovedajúcimi sadovými úpravami náročnejšieho charakteru - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

VS-1

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	sklady a výroba
	nepripustné	bývanie, občianska vybavenosť a vybavenosť takého druhu, ktorá nesúvisí s výrobou alebo skladovým hospodárstvom
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	štruktúru zástavby prispôbiť okolitej zástavbe
	výšková hladina	výškovú hladiny prispôbiť okolitej zástavbe
	tvár strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47 ⁰
VÝRAZOVÁ FORMA	povrchové materiály	- používať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- opticky exponované časti priestoru zakryť izolačnou zeleňou - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

VS -2

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	sklady a výroba
	nepripustné	bývanie, občianska vybavenosť a vybavenosť takého druhu, ktorá nesúvisí s výrobou alebo skladovým hospodárstvom
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	štruktúru zástavby prispôbiť okolitej zástavbe
	výšková hladina	výškovú hladiny prispôbiť okolitej zástavbe
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- opticky exponované časti priestoru zakryť izolačnou zeleňou - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem
PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA		Preveriť urbanisticko-architektonickou štúdiou

VP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	poľnohospodárska výroba
	pripustné	agroturistika, výroba a sklady
	nepripustné	akékoľvek bývanie, občianska vybavenosť a vybavenosť iného druhu, ktorá nesúvisí s poľnohospodárskou výrobou
TYP STAVEBNEJ ČINNOSTI		rekonštrukcia a dostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	štruktúra zástavby	zachovať štruktúru jestvujúcej zástavby
	výšková hladina	zachovať jestvujúcu výškovú hladinu
	tvár strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47 ⁰
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- opticky exponované časti priestoru zakryť izolačnou zeleňou - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

TV-1 (ČOV)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	technická vfybavenosť
	nepripustné	akékoľvek bývanie, občianska vybavenosť, vybavenosť športu, rekreácie a cestovného ruchu
typ stavebnej činnosti		novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	tvár strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47 ⁰
	VEGETAČNÉ ÚPRAVY	
		- opticky exponované časti priestoru zakryť izolačnou zeleňou - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

TV-2 (čerpacia stanica PHM a železničná stanica)

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	hlavné	technická vfybavenosť
	pripustné	občianska vybavenosť, služby CR
	nepripustné	akékoľvek bývanie, vybavenosť športu, rekreácia
typ stavebnej činnosti		rekonštrukcia a novostavba
PRIESTOROVÁ FORMA	výšková hladina	jedno podlažie s možnosťou využitia podkrovia
	tvár strechy	- prestrešenie objektov šikmou strechou symetrickou so sklonom 43-47 ⁰
VEGETAČNÉ ÚPRAVY		- opticky exponované časti priestoru zakryť izolačnou zeleňou - pri riešení zelene uprednostňovať výsadbu domácich druhov drevín s možnosťou využitia všetkých tvarových, farebných a vzrastových foriem

- * Pre ostatné plochy mimo zastavanej časti obce platia regulatívy súvisiace s ochranou prírody a krajiny definované v kapitole E.2, E3, E4.

Jedná sa o plochy **OP**:

- lesy ochranné a hospodárske
- nelesná drevinová vegetácia
- lúky a pasienky
- orné pôdy
- koridory vodných tokov

C) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA

C.1. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Občiansku vybavenosť v obci sústreďovať do centrálne situovaných plôch podľa návrhu urbanistickej koncepcie obce a návrhu jej funkčného a priestorového usporiadania na plochy **OV-1, OV-2, OV-3** a **C-1, C-2, C-3** podľa príslušných regulatívov uvedených v kapitole B1.

Navrhované centrá občianskej vybavenosti Važca sú :

1. v centrálnej časti obce - pozdĺž Hlavnej ul. v časti od ul. Na Harte až po Vyšnú ul. a na Vernárskej ul., ktorá je paralelná s Hlavnou a je s ňou prepojená v mieste areálu bývalej základnej školy (**C-1**)
2. na križovatke ulíc Širokej a K jaskyni a pri objekte JEDNOTA (**C-2**)
3. plocha **C-3** novej občianskej vybavenosti na navrhovaných rozvojových plochách obce

V ostatných častiach obce je možné umiestniť funkciu občianskej vybavenosti len na plochách, kde je prípustná.

V katastri obce je navrhovaná občianska vybavenosť celoštátneho významu v lokalite nad motoretom Kriváň na ploche **OV-4**. Tu platia regulatívy uvedené v kapitole B1

C.2. REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Rozvoj nových zariadení CR v zastavanej časti obce a jej tesnej blízkosti je možný len v piatich navrhovaných lokalitách:

1. v západnej časti obce a v lokalite Čierne (plochy **CR1, CR2**)
2. v juhozápadnej časti obce – nástupný areál do Važeckej jaskyne a vstupný areál do Bierutovej dolinky (plochy **CR2**)
3. v juhovýchodnej časti obce – lokalita Pred hlbokým jarkom (plocha **CR2**)
4. v severovýchodnej časti obce pod diaľnicou – bývalá plocha zariadenia staveniska diaľnice D1 (plocha **CR4**)
5. v severovýchodnej časti obce nad diaľnicou - areál motorestu Kriváň (plocha **CR2**)
6. južne od zastavanej časti obce – areál zimných športov Bierutova dolinka – Vršky, až po strelnicu je priestor využívaný ako rekreačný pre dynamické aktivity

V ostatných častiach obce je možné umiestniť funkciu vybavenosti rekreácie a CR len na plochách, kde je prípustná.

Mimo zastavanej časti obce sú navrhované športovo-rekreačné plochy v lokalitách :

1. juhovýchodne od zastavanej časti obce – lokalita Pred hlbokým jarkom (plocha **CR3**)

2. východne od zastavanej časti obce - športovo-rekreačný areál celoštátneho významu v lokalite Petrovská (plocha **CR5**)

Pre ostatné rozptýlené individuálne rekreačné zariadenia v území mimo zastavaného územia obce na plochách **OP_36, 37** v rekreačnom priestore vyššieho významu pre dynamické aktivity v lokalite popri toku Bieleho Váhu (Petrovské, Hore Váhy a Pod Kopami) platí:

- nevykonávať činnosti, ktoré by spôsobili zmenu vodného režimu vodných tokov, vodných plôch a mokradí. Úprava potoka Biely Váh nie je možná. Výrub brehových porastov je možný len so súhlasom orgánu ochrany prírody. Zamedziť znečisťovaniu vodného toku.
- chaty nesmú byť oplotené
- vybudovať nepriepustné žumpy, resp. malé ČOV
- zdroj úžitkovej vody – pramene využívať len miestne
- dodrží sa zrubový charakter stavieb bez vedľajších objektov

C.3. VÝROBA V ZASTAVANOM ÚZEMÍ OBCE

1. hospodársky dvor poľnohospodárskej výroby na ploche **VP** (príslušné regulatívy sú uvedené v kapitole B1) – okrem svojej hlavnej činnosti je možné umiestniť hygienicky nezávadnú výrobu a skladové hospodárstvo.
2. sklady a výroba na plochách **VS** (príslušné regulatívy sú uvedené v kapitole B1)
3. **Maloroľníctvo** je prípustné na plochách **ZH, IBV, BO a BR** a je možné ho prevádzkovať v obci za dodržania nasledovných podmienok:
 - svojou prevádzkou nesmie narušovať spolunažívanie občanov - hlukom, pachom a znečisťovaním prostredia.
 - je možné ho prevádzať len na k tomu vymedzených čistých alebo zmiešaných plochách.
 - maloroľníctvo v zastavanom území obce bude slúžiť pre uspokojenie vlastných potrieb a potrieb ubytovaných návštevníkov.
4. **Remeselná výroba** na plochách bývania je možná len drobná, hygienicky nezávadná, ktorá svojou prevádzkou nebude rušiť funkciu bývania a rekreácie

C.4. VÝROBA V ÚZEMÍ MIMO ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

1. Regulatívy ekologických postupov pre **lesné hospodárstvo** – **OP_01, 02, OP_05, 06, OP_08** sú uvedené v kapitole E.2:
2. Regulatívy zásad ekologického hospodárenia na pôde – **OP_03, 04, OP_07, OP_09–11, OP_14-16, OP_20-26, OP_28,29, OP_43** sú uvedené v kapitole E.2:

3. Plochy inej výroby ako lesnej a poľnohospodárskej je možné rozvíjať tam, kde to určuje návrh (Komplexný výkres funkčného využívania a priestorového usporiadania územia) – **VS-1, VS-2** podľa príslušných regulatívov uvedených v kapitole B1.

D) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

D.1. DOPRAVA

Dopravne je obec Važec napojená na štátnu dopravnú sieť štátnou cestou č. I/18. Severne od obce je možnosť napojenia na diaľnicu D1 (časť Ivachnová – Hybe - Važec) z jestvujúcej štátnej cesty I/18. V severnej časti obce je železničná stanica, ktorá je na I. hlavnom železničnom vnútroštátnom ťahu SD č.180 Žilina – Košice s medzinárodným významom, ktorý tvorí elektrifikovaná dvojkolejná trať.

D.1..1.JESTVUJÚCE LIMITY :

- * diaľnica má ochranné pásmo 100 m kolmo od osi vozovky na obidve strany
- * ochranné pásmo cesty prvej a druhej triedy je 25 m od osi cesty na obidve strany mimo zastavaného územia
- * cesta III. triedy má ochranné pásmo 18 m kolmo od osi vozovky.
- * ochranné pásmo železnice je 60 m od osi krajnej koľaje

D.1..2.REGULATÍVY PRE CESTNÚ DOPRAVU :

1. hlavná komunikačná os obce bude viesť v trase preložky cesty III/018 42:
2. vedľajšia komunikačná os obce križuje hlavnú komunikačnú os v mieste centrálnej časti obce C-1 a ide paralelne so železnicou a cestou I/18. Na východe jej jedna vetva sprístupňuje jestvujúce rekreačné plochy, na západe smeruje popri Základnej škole k navrhovaným plochám bývania a v budúcnosti bude pokračovať výhľadovými plochami pre bývanie.
3. vybudovať spevnené nasledujúce komunikácie:
 - prístupové južne od železničnej stanice v navrhovanej lokalite IBV
 - prístupová južne od cintorína v navrhovanej ploche IBV
 - preložka časti prístupovej komunikácie do lokality Čierne

- cestné napojenie plochy občianskej vybavenosti celoštátneho významu prostredníctvom kruhovej križovatky na cestu I/18 v mieste výjazdu z diaľnice D1
4. vybudovať nové podjazdy pod železnicou s novým napojením na cestu I/18
 5. vybudovať nový most cez Biely Váh za novou ZŠ na navrhovanej zbernej komunikácii z navrhovanej lokality IBV

D.1..3.REGULATÍVY PRE STATICKÚ DOPRAVU :

1. vybudovať verejné odstavné plochy a parkoviská podľa návrhu :
 - pri futbalovom ihrisku
 - pri Važeckej jaskyni
 - pri Bierutovej chate
 - pri novej škole
 - v navrhovanom centre občianskej vybavenosti na nových rozvojových plochách
 - ďalšie parkovanie osobných vozidiel riešiť formou rozptýlených nízkapacitných odstavných plôch na vlastných plochách občianskej vybavenosti, výroby a vybavenosti rekreácie a CR
2. parkovanie vozidiel návštevníkov ubytovaných v obci bude riešené na pozemku vlastníka, kde sú návštevníci ubytovaní

D.1..4.REGULATÍVY PRE PEŠIU DOPRAVU :

- vybudovať spevnené pešie komunikácie na hlavnej komunikačnej osi od navrhovanej zastávky diaľkových autobusov po centrum obce
- vybudovať spevnené pešie komunikácie na vedľajšej komunikačnej osi od centra obce po Základnú školu a ďalej cez navrhovanú lokalitu IBV až po železničnú stanicu.
- ostatné pešie komunikácie realizovať podľa návrhu Verejného dopravného vybavenia
- v centrálnych častiach obce riešiť chodníky, resp. obytné ulice jednotnou úpravou v rámci jedného projektu

D.1..5.REGULATÍVY PRE HROMADNÚ DOPRAVU

- Zastávku MHD a pre diaľkové linky na ceste I/18 posunúť k navrhovanému cestnému podjazdu.
- Zriadiť nové zastávky MHD
- opatriť jestvujúce zastávky hromadnej autobusovej dopravy prístreškami pre čakajúcich, príp. ďalšou drobnou architektúrou
- Vybudovať otočku autobusu

D.1..6.DOPRAVNÉ ZARIADENIA

- Vybudovať čerpaciu stanicu pohonných hmôt pri št. ceste I/18 v blízkosti výjazdu na diaľnicu.

D.2. REGULATÍVY VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

D.2..1.VODNÉ ZDROJE A VODNÉ TOKY

Regulatívy činností vzťahujúce sa na vodné zdroje :

- Rešpektovať jestvujúce vodné zdroje a ich ochranné pásma
- Je nutné sa riadiť rozhodnutiami príslušného úradu na úseku štátnej vodnej správy, ktorými sú určené pásma hygienickej ochrany I. a II. stupňa s podmienkami, za akých je možné vykonávať v príslušnom ochrannom pásme určité činnosti.
- V južnej časti katastrálneho územia prináležiacom do chránenej vodohospodárskej oblasti Nízke Tatry bude dodržiavaný štatút vodohospodárskej oblasti určený osobitnými predpismi.

Regulatívy činností vzťahujúce sa na vodné toky :

Biely Váh s prítokmi od hranice TANAPU je evidovaný v zmysle Vyhl. MLVH č. 10/1977 ako vodohospodársky významný tok, preto sa musia všetky aktivity realizovať takým spôsobom aby nebola ohrozená kvalita a kvantita vody.

Vhodné činnosti

- údržba a opravy jestvujúcich úprav tokov a ostatných vodohospodárskych zariadení
- na úpravy tokov použiť prírodný materiál.
- výsadba vhodných drevín za účelom spevňovania brehov
- revitalizácia tokov

Prípustné činnosti

- meranie prietokov a budovanie vodočtov
- povrchové odbery, vypúšťanie vyčistených odpadových vôd a ostatné nakladanie s vodami v súlade so zákonom o vodách a rozhodnutiami vodohospodárskeho orgánu
- systematické úpravy z prírodných materiálov v zastavanej časti obce za účelom zabezpečenia stability brehov, dna a miestneho zvýšenia protipovodňovej ochrany
- nesystematické úpravy z prírodných materiálov v území mimo zastavaného územia obce za účelom zabezpečenia stability brehov a miestneho zvýšenia protipovodňovej ochrany
- rybolov v súlade so zákonom o rybárstve

Nevhodné a neprípustné činnosti

- systematické úpravy na báze umelých materiálov
- povrchové odbery, vypúšťanie odpadových vôd a ostatné nakladanie s vodami v rozpore so zákonom o vodách a rozhodnutiami vodohospodárskeho orgánu
- systematický výrub drevín pozdĺž tokov

D.2..2.VODOVODNÁ SIĚŤ

Regulatívy pre výstavbu:

- Novovybudované prípojky musia mať samostatné meranie umiestnené vo vodomernej šachte, ktorá sa osadí na hranici pozemku majiteľa
- Pri navrhovaní vodovodných zariadení a posudzovaní vodných zdrojov uplatniť „Úpravu“ MP SR č. 477/99-810 z 29.02.2000
- Vzdialenosť budov od obecného vodovodu je min. 2 m po oboch stranách potrubia
- Vzdialenosť medzi ostatnými podzemnými potrubiami inžinierskych sietí a vedením je riešená normou STN 73 6005

D.2..3.ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

- Kanalizácia bude delená, splašková. Recipientom bude Biely Váh.
- Odvodnenie dažďových vôd bude povrchovými rigolmi a lokálnymi kanalizáciami.
- Po vybudovaní kanalizácie a ČOV a ich uvedení do prevádzky budú vlastníci nehnuteľností povinní sa napojiť na verejnú kanalizáciu a v súlade s ekologickými zásadami zlikvidovať doterajšie zariadenia na likvidáciu odpadových vôd.

Regulatívy činností vzťahujúce sa na ochranné pásma ČOV :

Obecná **ČOV** – dodržať normu STN 73 6707 – min. vzdialenosť ČOV od bytovej zástavby musí byť 50m.

Vhodné činnosti

- ozelenenie areálu ČOV, sadové úpravy tvoriace optickú a pachovú bariéru

Prípustné činnosti

- umiestňovanie technických stavieb a ostatných stavieb nemajúcich zvýšené nároky na hygienu prostredia, v ktorých je pobyt ľudí len príležitostný

Nevhodné a neprípustné činnosti

- umiestňovanie obytných, občianskych a iných stavieb so systematickým pobytom ľudí

Malé **MČOV** - dodržať normu STN 73 6708

Ochranné pásmo medzi MČOV a bytovej zástavby je

a.) objekty zakryté a odvetrané nad úroveň posledného podlažia	- 1 m
b.) objekty zakryté bez vetrania	- 20 m
c.) objekty s voľnou hladinou	- 50 m

ENERGETIKA

D.3. REGULATÍVY ELEKTRICKEJ ENERGIE

D.3..1.VYSOKÉ NAPÄTIE VN A VVN

- a) Chrániť koridory navrhovaných trás VVN schválených v ÚPN-VÚC Žilinského kraja
- b) Dodržať ochranné pásmo existujúcich a plánovaných VN vzdušných vedení v zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. § 36
- c) Preložky VN vzdušných vedení riešiť v zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. §38 „preložka elektroenergetického rozvodného zariadenia“.
- d) VN vedenia v zastavanom území, riešiť ako zemné káblové so zokruhovaním.

D.3..2.TRAFOSTANICE

- e) Výstavbu nových a rekonštrukciu jestvujúcich trafostaníc riešiť konštrukčne do 630kVA
- f) Vybudovať nové trafostanice v lokalitách podľa výkresov č. 2 – Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a č. 5a – Verejné technické vybavenie - energie.
- g) VN prívod k navrhovaným trafostaniciam riešiť podzemným káblom.

D.3..3.NÍZKE NAPÄTIE

- h) vedenia NN riešiť ako káblové zemné so zokruhovaním a prepojením na existujúcu NN vzdušnú sieť.
- i) Pri výstavbe iných zemných inžinierskych sietí dodržať ochranné pásmo od zemného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. § 36.
- j) Dodržať manipulačný priestor od podperných bodov 1 m.
- k) Elektromerové rozvádzače pre jednotlivé odborné miesta umiestniť na verejne prístupných miestach.

D.3..4.VEREJNÉ OSVETLENIE

Pri súbehu a križovaní s NN a VN káblovými vedeniami dodržať ochranné pásma.

D.3..5.OCHRANNÉ PÁSMO

-vonkajšie vedenie (zvislá rovina kolmo od krajného vodiča na každú stranu):

- od 220kV do 400kV - vodiče bez izolácie25m
- od 35kV do 110kV - vodiče bez izolácie15m,
- od 1kV do 35kV - vodiče bez izolácie10m, v lesných priesekoch.....7m,
 - vodiče so zákl. izoláciou.....4m, v lesných priesekoch.....2m,
 - závesné káblové vedenie.....1m
 - zemné káblové vedenie.....1m

- elektrické stanice do 110kV - vonkajšie.....10m od hranice objektu alebo jeho oplotenia
 - vnútorné.....je vymedzené oplotením alebo obstavanou hranicou objektu, pričom musí byť

zabezpečený prístup do objektu na obsluhu
a výmenu technologických zariadení

D.4. REGULATÍVY ZÁSBOVANIA ZEMNÝM PLYNOM

Objekty sa budú napájať kolmo na plynovod pomocou prípojok z rovnakého materiálu ako je plynovod. Pred každým objektom bude umiestnený stredtlaký regulátor tlaku plynu spolu s plynomerom vo vetrateľnej ocelevej skrinke.

D.4..1.ODSTUPOVÉ VZDIALENOSTI

Pri realizácii stavby plynovodov, stavebných objektov a inžinierskych sietí je potrebné dodržiavať minimálne odstupové vzdialenosti medzi týmito objektami, ktoré sú dané príslušnými slovenskými technickými normami ako sú STN 38 6413 a STN 73 6005 a ďalšími súvisiacimi právnymi predpismi.

V prípade kontaktu plynovodu s inými potrubiami a káblami sa myslia vzdialenosti medzi povrchmi potrubí a káblov. Vzdialenosti od budov sa merajú v prípade kontaktu plynovodu od vonkajšieho povrchu základu budovy po vonkajší povrch potrubia plynovodu. Tieto vzdialenosti sú uvedené v tabuľke :

Tabuľka - Ochranné pásma plynovodov

Por. číslo	Vzdialenosť objektu	od stredtlakého plynovodu	od vysokotlakého plynovodu
1	Budova - základy	2.0 m	30.0 m
2	Stredtlaký plynovod	Súbeh : 0.4 m Križovanie : 0.1 m	Súbeh : 3.0 m Križovanie : 0.3 m
3	Vodovod	Súbeh : 0.5 m Križovanie : 0.15 m	Súbeh : 5.0 m Križovanie : 0.3 m
4	Kanalizácia	Súbeh : 1.0 m Križovanie : 0.5 m	Súbeh : 5.0 m Križovanie : 0.3 m
5	Elektrické vedenie silnoprúd - káble do 35 kV	Súbeh : 0.6 m Križovanie : 0.2 m	Súbeh : 8.0 m Križovanie : 0.5 m
6	Elektrické vedenie telef. a spoj. - nn káble	Súbeh : 0.4 m Križovanie : 0.1 m	Súbeh : 3.0 m Križovanie : 0.5 m

D.5. SLABOPRÚDOVÉ ROZVODY

Podzemné vedenia a zariadenia slaboprúdu je nutné rešpektovať. Pri započatí prípravy stavieb je nutné si vyžiadať súhlasy správcov týchto vedení a zariadení, prípadne požiadať o ich presné vytýčenie.

D.5..1. TELEFÓNNE SIETE

Pri budovaní ďalších sietí v obci (napr. televízne káblové rozvody) telefónne vedenia uložiť do zeme.

D.5..2. TV SIETE KÁBLOVÉ

Rozvody káblovej televízie ukladať do zeme.

D.5..3. MIESTNY ROZHLAS

Rozvody miestneho rozhlasu uložiť do zeme, reproduktory umiestniť na stĺpy NN - rozvodov.

D.5..4. OCHRANNÉ PÁSMO VEDENÍ SLABOPRÚDU

Ochranné pásmo pre káblové telekomunikačné a oznamovacie rozvody je 1 m na obe strany od krajného kábla.

E) ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, ÚSES

E.1. REGULATÍVY OCHRANY KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT

Pre pamiatky zapísané v ústrednom zozname kultúrnych pamiatok na Slovensku a ich ochranné pásmo platia regulatívy vyplývajúce zo zákona SNR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Vo Važci sú to tieto pamiatky:

- **Rímsko – katol. kostol sv. Antona** z konca 13. stor., 1738 barokovo prestavaný a 1910 úplne prestavaný, vo svätyni je pôvodná ranogotická klenba (č. ÚZPF 375). Okolo kostola

je stanovené ochranné pásmo, na ktoré sa vzťahuje zákon o ochrane pamiatkového fondu obdobne.

- **zrubový ľudový dom so zrubovou hospodárskou budovou** p.č. 14 na parc. 1718 (č. ÚZPF 1662/1 a ÚZPF 1662/2)
- **zrubový ľudový dom** č. 41 na parc. č. 1669 (ÚZPF 1661)
- národné kultúrne pamiatky (NKP) zapísané v ÚZPF využívať spôsobom zodpovedajúcim ich urbanisticko-historickej, architektonicko-historickej a umelecko-historickej hodnote.

Ďalšie významné historické a kultúrne pamiatky sú :

- Evanj. kostol neogotický z r. 1889-92
- zachovalé drevenice spreď požiaru v r. 1931
- sociálne domy postavené po požiaru 1931 a drevená kolónia postavená v rovnakom období
- archaizujúce drevené stĺpové náhrobníky na cintoríne
- budova horného mlyna (súp. č.280)
- zvyšky gátora v lokalite Čierne
- Pamätný dom Jána Hálu s obrazárňou
- pamätník SNP pred budovou Obecného úradu
- pamätník padlým v 2. sv. vojne

Tieto objekty, ako aj zachovalé tradície, folklór a remeslá je nutné chrániť a uchovať ako kultúrno-historické dedičstvo obce, ktoré zároveň zachováva jej identitu.

Pre ostatné plochy v obci platí:

- Možnosť ochrany ďalších významných historických pamätihodností obce je predmetom §-u 14, ods. 4 pamiatkového zákona.
- chrániť a zveľaďovať zachované zrubové drevenice a murované domy s fasádami v ich pôvodnej neoklasicistickej úprave
- v územnom a stavebnom konaní dotýkajúcom sa stavebnej činnosti predpokladajúcej zemné práce pri veľkoplošných a líniových stavbách osloviť ako dotknutý orgán Krajský pamiatkový úrad v súvislosti s možnosťou odhalenia neznámych archeologických lokalít.
- v prípade zistenia archeologických nálezov počas stavby postupovať v súlade s ustanoveniami § 40 pamiatkového zákona.

E.2. REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

V katastrálnom území Važca sa nachádzajú viaceré chránené územia a prvky ochrany prírody, ktoré zaväzujú obec, jej obyvateľov a návštevníkov k dodržiavaniu regulatívov platných na ich území a v ochrannom pásme.

Limity činností vzťahujúce sa na ochranné pásma národných parkov:

– Na území ochranných pásiem národných parkov TANAP a NAPANT platí druhý stupeň ochrany prírody a na vlastnom území tretí stupeň ochrany.

Limity činností vzťahujúce sa na ochranné pásmo Važeckej jaskyne :

- Važecká jaskyňa je Národná prírodná pamiatka. Pre jaskyňu platí najvyšší – piaty stupeň ochrany prírody a v prípade vyhlásenia ochranného pásma platí v ňom režim podľa paragrafu 24 zákona o ochrane prírody a krajiny.

E.2..1. POŽIADAVKY OCHRANY PRÍRODY Z PRÁVNEHO HĽADISKA

- podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť ÚSES, sú zároveň povinní navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu
- vyžiadať súhlas orgánu ochrany prírody na aktivity v území
- uplatňovať druhovú ochranu rastlín a živočíchov

Limitom pre vyhlásenie územia za chránené je splnenie predpokladov daných zákonom č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny. Teda existujúce chránené územia v katastri majú svoje limity zakotvené v znení zákona vrátane prvkov ÚSES (biocentrá, biokoridory).

E.2..2. REGULATÍVY PLATNÉ NA JEDNOTLIVÝCH PLOCHÁCH OBCE MIMO JEJ SÚČASNÉHO A NAVRHOVANÉHO ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

Stručné zhrnutie regulatívov ochrany prírody a tvorby krajiny podľa zón vymedzených vo výkrese - KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA:

OP_01 – lesy ochranné a hospodárske, OP NAPANT, nadregionálny biokoridor, CHVO Nízke Tatry

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Národného parku Nízke Tatry; ochranné lesy, hospodárske lesy; nadregionálny biokoridor – Nízke Tatry; chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry
	Navrhované	ekologická stabilita v širšom zmysle
	Neprípustné	výroba, výstavba, bývanie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	vysokomenný ochranný alebo hospodársky les
	navrhovaná záväzná	ochranný les: vysokomenný rôznoveký viacetážový, súvislý vertikálny a horizontálny zápoj hospodársky les: vysokomenný hospodársky les s prirodzeným drevinovým zložením
PARCIÁLNE REGULATÍVY		Dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného LHP, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia – v ochranných lesoch uprednostňovať výberkový spôsob hospodárenia – jednotlivý a skupinový výber, ponechávať v porastoch ojedinelé staré suché a dutinové stromy, rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat); dodržiavať prirodzené drevinové zloženie v HL a OL podľa stanovištného prieskumu lesov; turistika len po značených turistických chodníkoch, obmedziť hromadné turistické a športové podujatia; obmedziť zber lesných plodov v lokalitách výskytu tetra a iných chránených druhov; Biokoridor – podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich CHVO – dodržiavať podmienky chránenej vodohospodárskej oblasti

OP_02 – lesy ochranné a hospodárske, CHVO Nízke Tatry

FUNKČNÉ VYUŽITIE	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; ochranné lesy, hospodárske lesy; chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry
-------------------------	---------	---

ÚZEMIA	Navrhované	ekologická stabilita v širšom zmysle
	Neprípustné	výroba, výstavba, bývanie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	vysokomenný ochranný alebo hospodársky les
	navrhovaná záväzná	ochranný les: vysokomenný rôznoveký viacetážový, súvislý vertikálny a horizontálny zápoj hospodársky les: vysokomenný hospodársky les s prirodzeným drevinovým zložením
PARCIÁLNE REGULATÍVY		Dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného LHP, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia – v ochranných lesoch uprednostňovať výberkový spôsob hospodárenia – jednotlivý a skupinový výber, ponechávať v porastoch ojedinelé staré suché a dutinové stromy, rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat); dodržiavať prirodzené drevinové zloženie v HL a OL podľa stanovištného prieskumu lesov; turistika len po značených turistických chodníkoch, obmedziť hromadné turistické a športové podujatia; CHVO – dodržiavať podmienky chránenej vodohospodárskej oblasti

OP_03 - TTP, OP NAPANT, Biokoridor nadregionálny, CHVO Nízke Tatry

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Národného parku Nízke Tatry; trvalý trávny porast – lúky a pasienky; nadregionálny biokoridor – Nízke Tatry; chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – kosné lúky, pasienie
	neprípustné	Hospodárska výstavba
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov v rámci lesných spoločenstiev
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave
PARCIÁLNE REGULATÍVY		uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať systémom od okrajov do stredu; Biokoridor – podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich CHVO – dodržiavať podmienky chránenej vodohospodárskej oblasti

OP_04 - TTP, CHVO Nízke Tatry

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; trvalý trávny porast – lúky a pasienky; chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – kosné lúky, pasienie
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov v rámci lesných spoločenstiev
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave
PARCIÁLNE REGULATÍVY		uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať systémom od okrajov do stredu; CHVO – dodržiavať podmienky chránenej vodohospodárskej oblasti

OP_05 – lesy ochranné a hospodárske

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; ochranné lesy, hospodárske lesy;
	Navrhované	ekologická stabilita v širšom zmysle
	Neprípustné	výroba, výstavba, bývanie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	vysokomenný ochranný alebo hospodársky les
	navrhovaná záväzná	ochranný les: vysokomenný rôznoveký viacetážový, súvislý vertikálny a horizontálny zápoj hospodársky les: vysokomenný hospodársky les s prirodzeným drevinovým zložením

PARCIÁLNE REGULATÍVY	Dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného LHP, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia – v ochranných lesoch uprednostňovať výberkový spôsob hospodárenia – jednotlivý a skupinový výber, ponechávať v porastoch ojedinelé staré suché a dutinové stromy, rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat); dodržiavať prirodzené drevinové zloženie v HL a OL podľa stanovištného prieskumu lesov; turistika len po značených turistických chodníkoch, obmedziť hromadné turistické a športové podujatia;
-----------------------------	---

OP_06 – lesy ochranné a hospodárske, CHVO Nízke Tatry, rekreačný priestor pre dynamické aktivity

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; ochranné lesy, hospodárske lesy; chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry, rekreačný priestor pre dynamické aktivity
	Navrhované	ekologická stabilita v širšom zmysle
	Neprípustné	výroba, výstavba, bývanie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	vysokomenný ochranný alebo hospodársky les
	navrhovaná záväzná	ochranný les: vysokomenný rôznoveký viacetážový, súvislý vertikálny a horizontálny zápoj hospodársky les: vysokomenný hospodársky les s prirodzeným drevinovým zložením
PARCIÁLNE REGULATÍVY	Dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného LHP, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia – v ochranných lesoch uprednostňovať výberkový spôsob hospodárenia – jednotlivý a skupinový výber, ponechávať v porastoch ojedinelé staré suché a dutinové stromy, rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat); dodržiavať prirodzené drevinové zloženie v HL a OL podľa stanovištného prieskumu lesov; Rekreaáciu možno vykonávať v širšom meradle vzhľadom k tradícii na tomto mieste, s rešpektovaním zásad ochrany prírody; CHVO – dodržiavať podmienky chránenej vodohospodárskej oblasti	

OP_07 - TTP, CHVO Nízke Tatry, rekreačný priestor pre dynamické aktivity

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; trvalý trávny porast – lúky a pasienky; chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry; rekreačný priestor pre dynamické aktivity
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – kosné lúky, pasenie
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov v rámci lesných spoločenstiev
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave
PARCIÁLNE REGULATÍVY	uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať systémom od okrajov do stredu; Rekreaáciu možno vykonávať v širšom meradle vzhľadom k tradícii na tomto mieste, s rešpektovaním zásad ochrany prírody; CHVO – dodržiavať podmienky chránenej vodohospodárskej oblasti	

OP_08 – lesy ochranné a hospodárske, CHVO Nízke Tatry, OP NPP Važecká jaskyňa – návrh, rekreačný priestor pre dynamické aktivity

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; ochranné lesy, hospodárske lesy; chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry, rekreačný priestor pre dynamické aktivity
	Navrhované	Ochranné pásmo národnej prírodnej pamiatky Važecká jaskyňa - časť
	Neprípustné	výroba, výstavba, bývanie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	vysokomenný ochranný alebo hospodársky les
	navrhovaná záväzná	ochranný les: vysokomenný rôznoveký viacetážový, súvislý vertikálny a horizontálny zápoj hospodársky les: vysokomenný hospodársky les s prirodzeným drevinovým zložením

PARCIÁLNE REGULATÍVY	Dodržiavať cieľové drevinové zloženie a hospodársky spôsob podľa platného LHP, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia – v ochranných lesoch uprednostňovať výberkový spôsob hospodárenia – jednotlivý a skupinový výber, ponechávať v porastoch ojedinelé staré suché a dutinové stromy, rešpektovať prirodzený biologický rytmus hlavných predstaviteľov fauny (hniezdne obdobia, obdobia rodenia mláďat); dodržiavať prirodzené drevinové zloženie v HL a OL podľa stanovištného prieskumu lesov; Rekreaáciu možno vykonávať v širšom meradle vzhľadom k tradícii na tomto mieste, s rešpektovaním zásad ochrany prírody; OP NPP – neuplatňovať holoruby v lesnom hospodárstve, potrebný súhlas na výstavbu CHVO – dodržiavať podmienky chránenej vodohospodárskej oblasti
-----------------------------	---

OP_09 - TTP, CHVO Nízke Tatry

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasný	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; trvalý trávny porast – lúky a pasienky; chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry;
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – kosné lúky, pasienie
	neprípustný	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov vo voľnej krajine
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave
PARCIÁLNE REGULATÍVY	uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať systémom od okrajov do stredu; CHVO – dodržiavať podmienky chránenej vodohospodárskej oblasti	

OP_10 - TTP, CHVO Nízke Tatry, meliorácie

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasný	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; trvalý trávny porast – lúky a pasienky; chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry; meliorované plochy
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – kosné lúky, pasienie
	neprípustný	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov vo voľnej krajine
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave
PARCIÁLNE REGULATÍVY	uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať systémom od okrajov do stredu; na meliorovaných plochách podľa možnosti neuskutočňovať zábery poľnohospodárskej pôdy CHVO – dodržiavať podmienky chránenej vodohospodárskej oblasti	

OP_11 - TTP, CHVO Nízke Tatry, miestne biocentrum

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasný	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; trvalý trávny porast – lúky a pasienky; chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry; miestne biocentrum
	Navrhované	
	neprípustný	hnojenie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov v rámci poľných spoločenstiev
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave
PARCIÁLNE REGULATÍVY	Plochy biologicky významné, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať, hospodáriť ako doteraz CHVO – dodržiavať podmienky chránenej vodohospodárskej oblasti	

OP_12 - koridory vodných tokov, CHVO Nízke Tatry

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasný	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; koridor vodného toku, chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry;
	Navrhované	
	neprípustný	zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	vodné toky s vlastnou faunou a flórou spolu so sprievodnou charakteristickou vlhkomilnou vegetáciou
	navrhovaná záväzná	zachovať terajší stav priestorov

PARCIÁLNE REGULATÍVY	nemeniť korytá vodných tokov a ich vodný režim; z hľadiska diverzity a ekologickej stability krajiny ponechať súčasné prirodzené porasty stromov a krov bez zásahov, CHVO – dodržiavať podmienky chránenej vodohospodárskej oblasti
-----------------------------	---

OP_13 - koridory vodných tokov, CHVO Nízke Tatry, OP NPP Važecká jaskyňa – návrh

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; koridor vodného toku, chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry;
	Navrhované	Ochranné pásmo národnej prírodnej pamiatky Važecká jaskyňa
	neprípustné	zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	vodné toky s vlastnou faunou a flórou spolu so sprievodnou charakteristickou vlhkomilnou vegetáciou
	navrhovaná záväzná	zachovať terajší stav priestorov
PARCIÁLNE REGULATÍVY	nemeniť korytá vodných tokov a ich vodný režim; z hľadiska diverzity a ekologickej stability krajiny ponechať súčasné prirodzené porasty stromov a krov bez zásahov, OP NPP – potrebný súhlas na výstavbu, nepoužívať chemické prípravky CHVO – dodržiavať podmienky chránenej vodohospodárskej oblasti	

OP_14 - TTP, CHVO Nízke Tatry, OP NPP Važecká jaskyňa – návrh

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; trvalé trávne porasty, chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry;
	Navrhované	Ochranné pásmo národnej prírodnej pamiatky Važecká jaskyňa
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov v rámci poľných spoločenstiev
	navrhovaná záväzná	zachovať terajší stav priestorov
PARCIÁLNE REGULATÍVY	Plochy biologicky významné, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať, hospodáriť ako doteraz OP NPP – potrebný súhlas na výstavbu, nepoužívať chemické prípravky CHVO – dodržiavať podmienky chránenej vodohospodárskej oblasti	

OP_15 - orná pôda

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; orná pôda
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – plodiny na ornej pôde
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	veľkoplošné aj maloplošné lány
	navrhovaná záväzná	Veľkoplošné je vhodné rozčleniť nelesnou drevinovou vegetáciou
PARCIÁLNE REGULATÍVY	uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, orbu na svahoch uskutočňovať v smere vrstevníc; na vhodných miestach pozdĺž poľných ciest pre posilnenie biodiverzity uplatniť výsadbu krovej nelesnej drevinovej vegetácie z domácich druhov drevín (trnka, šípka, hloh, kalina, svib, zemolez, lieska, vrbá purpurová...)	

OP_16 – TTP – trvalé trávne porasty

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; trvalé trávne porasty,
	Navrhované	
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov v rámci poľných spoločenstiev
	navrhovaná záväzná	zachovať terajší stav priestorov
PARCIÁLNE REGULATÍVY	Plochy biologicky významné, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať od okraja do stredu plôch,	

OP_17 - nelesná drevinová vegetácia

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; nelesná drevinová vegetácia
	Navrhované	nelesná drevinová vegetácia – posilňovanie biodiverzity krajiny, interakčný prvok ÚSES
	neprípustné	odstraňovanie porastov nelesnej drevinovej vegetácie

PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plôšky prevažne krovinovej vegetácie na rozhraní lesa a lúk alebo v komplexoch poľnohospodárskej pôdy
	navrhovaná záväzná	zachovať terajší stav priestoru
PARCIÁLNE REGULATÍVY		umožniť rozširovanie nelesnej drevinovej vegetácie v priestore najmä na neplodných plochách a ako prirodzených izolačných bariér proti hluku, prachu, viditeľnosti apod.; pre posilnenie biodiverzity v porastoch uprednostňovať dreviny krovitého charakteru a stromové dreviny z pôvodných druhov nepestovaných v lesoch (neprodukčné dreviny), možno použiť aj úžitkové dreviny (medo-, kveto- a plodonosné) – šípka, lieska, trnka, lipa

OP_18 - koridory vodných tokov

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; koridor vodného toku,
	Navrhované	
	neprípustné	zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	vodné toky s vlastnou faunou a flórou spolu so sprievodnou charakteristickou vlhkomilnou vegetáciou
	navrhovaná záväzná	zachovať terajší stav priestorov
PARCIÁLNE REGULATÍVY		nemeniť korytá vodných tokov a ich vodný režim; z hľadiska diverzity a ekologickej stability krajiny ponechať súčasné prirodzené porasty stromov a krov bez zásahov,

OP_19 - koridory vodných tokov, Natura – územie európskeho významu

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; koridor vodného toku,
	Navrhované	NATURA 2000 - koridor Bieleho Váhu – SKUEV0143
	neprípustné	zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	vodné toky s vlastnou faunou a flórou spolu so sprievodnou charakteristickou vlhkomilnou vegetáciou
	navrhovaná záväzná	zachovať terajší stav priestorov
PARCIÁLNE REGULATÍVY		S vyššou prioritou dôležitosti nemeniť korytá vodných tokov a ich vodný režim; z hľadiska diverzity a ekologickej stability krajiny ponechať súčasné prirodzené porasty stromov a krov bez zásahov,

OP_20 - TTP, meliorácie

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; trvalý trávny porast – lúky a pasienky; meliorované plochy
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – kosné lúky, pasienie
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov vo voľnej krajine
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave
PARCIÁLNE REGULATÍVY		uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať systémom od okrajov do stredu; na meliorovaných plochách podľa možnosti neuskutočňovať zábery poľnohospodárskej pôdy

OP_22 - orná pôda, meliorácie, OP TANAP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; orná pôda; meliorované plochy
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – plodiny na ornej pôde
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	veľkoplošné lány
	navrhovaná záväzná	vhodné je rozčlenenie nelesnou drevinovou vegetáciou

PARCIÁLNE REGULATÍVY	uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, orbu na svahoch uskutočňovať v smere vrstevníc; na vhodných miestach pre posilnenie biodiverzity uplatniť výsadbu krovitej nelesnej drevinovej vegetácie z domácich druhov drevín (trnka, šípka, hloh, kalina, svíb, zemolez, lieska, vřba purpurová...); na meliorovaných plochách podľa možnosti neuskutočňovať zábery poľnohospodárskej pôdy	
-----------------------------	--	--

OP_23 - TTP, meliorácie, OP TANAP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; trvalý trávny porast; meliorované plochy
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – kosné lúky, pasenie
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	veľké plochy
	navrhovaná záväzná	vhodné je zvýšenie podielu nelesnej drevinovej vegetácie
PARCIÁLNE REGULATÍVY	uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, strojové kosenie neuskutočňovať systémom od okrajov do stredy; na vhodných miestach pre posilnenie biodiverzity uplatniť výsadbu krovitej nelesnej drevinovej vegetácie z domácich druhov drevín (trnka, šípka, hloh, kalina, svíb, zemolez, lieska, vřba purpurová...); na meliorovaných plochách podľa možnosti neuskutočňovať zábery poľnohospodárskej pôdy	

OP_24 - orná pôda, OP TANAP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; orná pôda;
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – plodiny na ornej pôde
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	veľkoplošné lány
	navrhovaná záväzná	vhodné je rozčlenenie nelesnou drevinovou vegetáciou
PARCIÁLNE REGULATÍVY	uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, orbu na svahoch uskutočňovať v smere vrstevníc; na vhodných miestach pre posilnenie biodiverzity uplatniť výsadbu krovitej nelesnej drevinovej vegetácie z domácich druhov drevín (trnka, šípka, hloh, kalina, svíb, zemolez, lieska, vřba purpurová...)	

OP_25 - TTP, OP TANAP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; trvalý trávny porast;
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – kosné lúky, pasenie
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	veľké plochy
	navrhovaná záväzná	vhodné je zvýšenie podielu nelesnej drevinovej vegetácie
PARCIÁLNE REGULATÍVY	uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, strojové kosenie neuskutočňovať systémom od okrajov do stredy; na vhodných miestach pre posilnenie biodiverzity uplatniť výsadbu krovitej nelesnej drevinovej vegetácie z domácich druhov drevín (trnka, šípka, hloh, kalina, svíb, zemolez, lieska, vřba purpurová...);	

OP_26 - TTP, koridory vodných tokov, mokrade, prvky ÚSES, OP TANAP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; trvalý trávny porast – lúky a pasienky; koridory vodných tokov, podmáčané lokality a mokrade, miestne a regionálne biocentrum, miestny a nadregionálny biokoridor
	Navrhované	
	neprípustné	Hnojenie; zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov v rámci poľných spoločenstiev, plôšky s rastlinnými spoločenstvami viazanými na hladinu vody vystupujúcu na povrch
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave

PARCIÁLNE REGULATÍVY	Plochy biologicky významné, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať, hospodáriť ako doteraz pre zachovanie súčasných biotopov Biocentrum – chrániť ekosystémy a zachovať prirodzený vývoj spoločenstiev bioty a dodržať dlhodobé ciele ochrany Biokoridor – podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich
-----------------------------	--

OP_27 - koridory vodných tokov, mokrade, OP TANAP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 1. stupeň; trvalý trávny porast – lúky a pasienky; koridory vodných tokov, podmáčané lokality a mokrade,
	Navrhované	
	neprípustné	Hnojenie; zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Koridory vodných tokov, plôšky s rastlinnými spoločenstvami viazanými na hladinu vody vystupujúcu na povrch
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave
PARCIÁLNE REGULATÍVY	Plochy biologicky významné, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať, hospodáriť ako doteraz pre zachovanie súčasných biotopov	

OP_28 - orná pôda, OP TANAP, PHO vodných zdrojov

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; orná pôda; pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – plodiny na ornej pôde
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	veľkoplošné lány
	navrhovaná záväzná	vhodné je rozčlenenie nelesnou drevinovou vegetáciou
PARCIÁLNE REGULATÍVY	uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, orbu na svahoch uskutočňovať v smere vrstevníc; na vhodných miestach pre posilnenie biodiverzity uplatniť výsadbu krovitej nelesnej drevinovej vegetácie z domácich druhov drevín (trnka, šípka, hloh, kalina, svíb, zemolez, lieska, vrba purpurová...); dodržiavať podmienky pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov II. stupňa	

OP_29 - TTP, OP TANAP, PHO vodných zdrojov

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; trvalý trávny porast; pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov
	Navrhované	poľnohospodárska výroba – kosné lúky, pasenie
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	veľké plochy
	navrhovaná záväzná	vhodné je zvýšenie podielu nelesnej drevinovej vegetácie
PARCIÁLNE REGULATÍVY	uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, strojové kosenie neuskutočňovať systémom od okrajov do stredy; na vhodných miestach pre posilnenie biodiverzity uplatniť výsadbu krovitej nelesnej drevinovej vegetácie z domácich druhov drevín (trnka, šípka, hloh, kalina, svíb, zemolez, lieska, vrba purpurová...); dodržiavať podmienky pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov II. stupňa	

OP_30 - nelesná drevinová vegetácia, OP TANAP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; nelesná drevinová vegetácia
	Navrhované	nelesná drevinová vegetácia – posilňovanie biodiverzity krajiny, interakčný prvok ÚSES
	neprípustné	odstraňovanie porastov nelesnej drevinovej vegetácie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plôšky prevažne krovinovej vegetácie na rozhraní lesa a lúk alebo v komplexoch poľnohospodárskej pôdy
	navrhovaná záväzná	zachovať terajší stav priestoru

PARCIÁLNE REGULATÍVY	umožniť rozširovanie nelesnej drevinovej vegetácie v priestore najmä na neplodných plochách a ako prirodzených izolačných bariér proti hluku, prachu, viditeľnosti apod.; pre posilnenie biodiverzity v porastoch uprednostňovať dreviny krovitého charakteru a stromové dreviny z pôvodných druhov nepestovaných v lesoch (neproduckné dreviny), možno použiť aj úžitkové dreviny (medo-, kveto- a plodonosné) – šípka, lieska, trnka, lipa
-----------------------------	--

OP_31 - nelesná drevinová vegetácia, OP TANAP, dobývacie územie

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; nelesná drevinová vegetácia, dobývacie územie
	Navrhované	nelesná drevinová vegetácia – posilňovanie biodiverzity krajiny, interakčný prvok ÚSES
	neprípustné	odstraňovanie porastov nelesnej drevinovej vegetácie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy prevažne krovinovej vegetácie na rozhraní lesa a lúk alebo v komplexoch poľnohospodárskej pôdy, niekedy tvoriace súvislé porasty
	navrhovaná	zachovať terajší stav priestoru
	záväzná	
PARCIÁLNE REGULATÍVY	umožniť rozširovanie nelesnej drevinovej vegetácie v priestore najmä na neplodných plochách a ako prirodzených izolačných bariér proti hluku, prachu, viditeľnosti apod.; pre posilnenie biodiverzity v porastoch uprednostňovať dreviny krovitého charakteru a stromové dreviny z pôvodných druhov nepestovaných v lesoch (neproduckné dreviny), možno použiť aj úžitkové dreviny (medo-, kveto- a plodonosné) – šípka, lieska, trnka, lipa; umožniť vykonávanie ťažobných práv v dobývacom území	

OP_32 - nelesná drevinová vegetácia, OP TANAP, PHO vodných zdrojov

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; nelesná drevinová vegetácia, pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov
	Navrhované	nelesná drevinová vegetácia – posilňovanie biodiverzity krajiny, interakčný prvok ÚSES
	neprípustné	odstraňovanie porastov nelesnej drevinovej vegetácie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy prevažne krovinovej vegetácie na rozhraní lesa a lúk alebo v komplexoch poľnohospodárskej pôdy, niekedy tvoriace súvislé porasty
	navrhovaná	zachovať terajší stav priestoru
	záväzná	
PARCIÁLNE REGULATÍVY	umožniť rozširovanie nelesnej drevinovej vegetácie v priestore najmä na neplodných plochách a ako prirodzených izolačných bariér proti hluku, prachu, viditeľnosti apod.; pre posilnenie biodiverzity v porastoch uprednostňovať dreviny krovitého charakteru a stromové dreviny z pôvodných druhov nepestovaných v lesoch (neproduckné dreviny), možno použiť aj úžitkové dreviny (medo-, kveto- a plodonosné) – šípka, lieska, trnka, lipa; dodržiavať podmienky pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov II. stupňa	

OP_33 - koridory vodných tokov, mokrade, OP TANAP, PHO vodných zdrojov

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; trvalý trávny porast – lúky a pasienky; koridory vodných tokov, podmáčané lokality a mokrade, pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov
	Navrhované	Interakčný prvok
	neprípustné	Hnojenie; zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Koridory vodných tokov, plošky s rastlinnými spoločenstvami viazanými na hladinu vody vystupujúcu na povrch
	navrhovaná	Udržiavať v súčasnom stave
	záväzná	
PARCIÁLNE REGULATÍVY	Plochy biologicky významné, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať, hospodáriť ako doteraz pre zachovanie súčasných biotopov; dodržiavať podmienky pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov II. stupňa	

OP_34 - koridory vodných tokov, mokrade, OP TANAP, rekreácia pre dynamické aktivity - návrh

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasné	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; koridory vodných tokov, podmáčané lokality a mokrade,
	Navrhované	Interakčný prvok, rekreácia – priestor pre dynamické aktivity
	neprípustné	Hnojenie; zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov

PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Koridory vodných tokov, plôšky s rastlinnými spoločenstvami viazanými na hladinu vody vystupujúcu na povrch
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave
PARCIÁLNE REGULATÍVY		Plochy biologicky významné, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať, hospodáriť ako doteraz pre zachovanie súčasných biotopov;

OP_35 - koridory vodných tokov, mokrade, OP TANAP, miestne biocentrum, občianska vybavenosť - návrh

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; koridory vodných tokov, podmáčané lokality a mokrade, miestne biocentrum,
	Navrhované	Občianska vybavenosť
	neprípustné	Hnojenie; zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Koridory vodných tokov, plôšky s rastlinnými spoločenstvami viazanými na hladinu vody vystupujúcu na povrch
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave, zachovať ráz priestoru
PARCIÁLNE REGULATÍVY		Plochy biologicky významné, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať, hospodáriť ako doteraz pre zachovanie súčasných biotopov; Biocentrum – chrániť ekosystémy a zachovať prirodzený vývoj spoločenstiev bioty a dodržať dlhodobé ciele ochrany

OP_36 - nelesná drevinová vegetácia, lúky a pasienky, orná pôda, OP TANAP, meliorované pôdy, rekreácia pre dynamické aktivity - návrh

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; nelesná drevinová vegetácia, TTP - lúky a pasienky, NDV, orná pôda, meliorované pôdy
	Navrhované	Rekreácia – priestor pre dynamické aktivity
	neprípustné	Nadmerné odstraňovanie porastov nelesnej drevinovej vegetácie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy prevažne krovinej vegetácie na rozhraní lesa a lúk alebo v komplexoch poľnohospodárskej pôdy
	navrhovaná záväzná	zachovať terajší ráz priestoru
PARCIÁLNE REGULATÍVY		umožniť rozširovanie nelesnej drevinovej vegetácie v priestore najmä na neplodných plochách a ako prirodzených izolačných bariér proti hluku, prachu, viditeľnosti apod.; pre posilnenie biodiverzity v porastoch uprednostňovať dreviny krovitého charakteru a stromové dreviny z pôvodných druhov nepestovaných v lesoch (neprodukčné dreviny), možno použiť aj úžitkové dreviny (medo-, kveto- a plodonosné) – šípka, lieska, trnka, lipa; meliorované pôdy zberať len v nevyhnutných prípadoch

OP_37 - nelesná drevinová vegetácia, lúky a pasienky, OP TANAP, rekreácia pre dynamické aktivity - návrh

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; nelesná drevinová vegetácia, TTP - lúky a pasienky, NDV
	Navrhované	Rekreácia – priestor pre dynamické aktivity
	neprípustné	Nadmerné odstraňovanie porastov nelesnej drevinovej vegetácie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy prevažne krovinej vegetácie na rozhraní lesa a lúk alebo v komplexoch poľnohospodárskej pôdy
	navrhovaná záväzná	zachovať terajší ráz priestoru
PARCIÁLNE REGULATÍVY		umožniť rozširovanie nelesnej drevinovej vegetácie v priestore najmä na neplodných plochách a ako prirodzených izolačných bariér proti hluku, prachu, viditeľnosti apod.; pre posilnenie biodiverzity v porastoch uprednostňovať dreviny krovitého charakteru a stromové dreviny z pôvodných druhov nepestovaných v lesoch (neprodukčné dreviny), možno použiť aj úžitkové dreviny (medo-, kveto- a plodonosné) – šípka, lieska, trnka, lipa;

OP_38 - koridory vodných tokov, mokrade, OP TANAP, Natura – územie európskeho významu

FUNKČNÉ VYUŽITIE	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; koridory vodných tokov, podmáčané lokality a mokrade, miestne biocentrum,
-------------------------	---------	---

ÚZEMIA	Navrhované	NATURA 2000 - koridor Bieleho Váhu – SKUEV0143
	neprípustné	Hnojenie; zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Koridory vodných tokov, plôšky s rastlinnými spoločenstvami viazanými na hladinu vody vystupujúcu na povrch
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave, zachovať ráz priestoru
PARCIÁLNE REGULATÍVY		S vyššou prioritou dôležitosťou nemeniť korytá vodných tokov a ich vodný režim; z hľadiska diverzity a ekologickej stability krajiny ponechať súčasné prirodzené porasty stromov a krov bez zásahov,

OP_39 - koridory vodných tokov, mokrade, OP TANAP, rekreácia pre dynamické aktivity - návrh

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; koridory vodných tokov, podmáčané lokality a mokrade, miestne biocentrum,
	Navrhované	Interakčný prvok – návrh, rekreácia – priestor pre dynamické aktivity
	neprípustné	Hnojenie; zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	Koridory vodných tokov, plôšky s rastlinnými spoločenstvami viazanými na hladinu vody vystupujúcu na povrch
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave, zachovať ráz priestoru
PARCIÁLNE REGULATÍVY		S vyššou prioritou dôležitosťou nemeniť korytá vodných tokov a ich vodný režim; z hľadiska diverzity a ekologickej stability krajiny ponechať súčasné prirodzené porasty stromov a krov bez zásahov,

OP_40 - nelesná drevinová vegetácia, lúky a pasienky, koridory vodných tokov, OP TANAP, rekreácia pre dynamické aktivity - návrh

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; nelesná drevinová vegetácia, TTP - lúky a pasienky, NDV, vodné toky
	Navrhované	Rekreácia – priestor pre dynamické aktivity
	neprípustné	Nadmerné odstraňovanie porastov nelesnej drevinovej vegetácie
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy prevažne krovinovej vegetácie na rozhraní lesa a lúk alebo v komplexoch poľnohospodárskej pôdy
	navrhovaná záväzná	zachovať terajší ráz priestoru
PARCIÁLNE REGULATÍVY		umožniť rozširovanie nelesnej drevinovej vegetácie v priestore najmä na neplodných plochách a ako prirodzených izolačných bariér proti hluku, prachu, viditeľnosti apod.; pre posilnenie biodiverzity v porastoch uprednostňovať dreviny krovitého charakteru a stromové dreviny z pôvodných druhov nepestovaných v lesoch (neproduckné dreviny), možno použiť aj úžitkové dreviny (medo-, kveto- a plodonosné) – šípka, lieska, trnka, lipa;

OP_41 - TTP, OP TANAP, CHVU – chránené vtáčie územie návrh

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; trvalý trávny porast;
	Navrhované	Chránené vtáčie územie SKCHVU030 Tatry
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	veľké plochy
	navrhovaná záväzná	vhodné je zvýšenie podielu nelesnej drevinovej vegetácie
PARCIÁLNE REGULATÍVY		uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, strojové kosenie neuskutočňovať systémom od okrajov do stredu; na vhodných miestach pre posilnenie biodiverzity uplatniť výsadbu krovitej nelesnej drevinovej vegetácie z domácich druhov drevín (trnka, šípka, hloh, kalina, svíb, zemolez, lieska, vrbá purpurová...); rešpektovať doby hniezdenia vtákov

OP_42 - TTP, OP TANAP, CHVU – chránené vtáčie územie návrh, meliorované pôdy

FUNKČNÉ VYUŽITIE	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; trvalý trávny porast; meliorované pôdy
-------------------------	---------	--

ÚZEMIA	Navrhované	Chránené vtáčie územie SKCHVU030 Tatry
	neprípustné	
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	veľké plochy
	navrhovaná záväzná	vhodné je zvýšenie podielu nelesnej drevinovej vegetácie
PARCIÁLNE REGULATÍVY		uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, strojové kosenie neuskutočňovať systémom od okrajov do stredu; na vhodných miestach pre posilnenie biodiverzity uplatniť výsadbu krovitej nelesnej drevinovej vegetácie z domácich druhov drevín (trnka, šípka, hloh, kalina, svíb, zemolez, lieska, vřba purpurová...); rešpektovať doby hniezdenia vtákov; meliorované pôdy zaberat' len v nevyhnutných prípadoch

OP_43 - TTP, prvky ÚSES, OP TANAP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; trvalý trávny porast – lúky a pasienky; miestne a regionálne biocentrum, miestny a nadregionálny biokoridor
	Navrhované	
	neprípustné	Hnojenie; zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov v rámci poľných spoločenstiev,
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave
PARCIÁLNE REGULATÍVY		Plochy biologicky významné, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať, hospodáriť ako doteraz pre zachovanie súčasných biotopov Biocentrum – chrániť ekosystémy a zachovať prirodzený vývoj spoločenstiev bioty a dodržať dlhodobé ciele ochrany Biokoridor – podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich

OP_44 - NDV, prvky ÚSES, OP TANAP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; nelesná drevinová vegetácia; miestne a regionálne biocentrum, miestny a nadregionálny biokoridor
	Navrhované	
	neprípustné	Hnojenie; zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov v rámci poľných spoločenstiev, plôšky s rastlinnými spoločenstvami viazanými na hladinu vody vystupujúcu na povrch
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave
PARCIÁLNE REGULATÍVY		Plochy biologicky významné, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať, hospodáriť ako doteraz pre zachovanie súčasných biotopov; Biocentrum – chrániť ekosystémy a zachovať prirodzený vývoj spoločenstiev bioty a dodržať dlhodobé ciele ochrany Biokoridor – podpora a umožnenie prirodzeného vývoja organizmov a ich spoločenstiev, zabránenie vzniku bariér ich migrácie resp. eliminácia existujúcich

OP_45 - NDV, OP TANAP

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; nelesná drevinová vegetácia;
	Navrhované	
	neprípustné	Hnojenie; zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov v rámci poľných spoločenstiev, plôšky s rastlinnými spoločenstvami viazanými na hladinu vody vystupujúcu na povrch
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave

PARCIÁLNE REGULATÍVY	Plochy biologicky významné, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať, hospodáriť ako doteraz pre zachovanie súčasných biotopov
-----------------------------	--

OP_46 - NDV, OP TANAP, meliorované plochy

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; nelesná drevinová vegetácia; meliorované plochy
	Navrhované	
	neprípustné	Hnojenie; zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov v rámci poľných spoločenstiev, plôšky s rastlinnými spoločenstvami viazanými na hladinu vody vystupujúcu na povrch
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave
PARCIÁLNE REGULATÍVY	Plochy biologicky významné, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať, hospodáriť ako doteraz pre zachovanie súčasných biotopov; nezaberať pôdu na meliorovaných plochách	

OP_47 - NDV, TTP, OP TANAP, PHO vodných zdrojov

FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA	Súčasná	ochrana prírody a krajiny – 2. stupeň – ochranné pásmo Tatranského národného parku; nelesná drevinová vegetácia; pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov
	Navrhované	
	neprípustné	Hnojenie; zmena vodného režimu tokov (hrádze a pod.), zasahovanie do koryta a brehov vodných tokov, výrub stromov a krov brehových a lemových porastov
PRIESTOROVÁ FORMA	súčasná	plochy trávnatých porastov v rámci poľných spoločenstiev, plôšky s rastlinnými spoločenstvami viazanými na hladinu vody vystupujúcu na povrch
	navrhovaná záväzná	Udržiavať v súčasnom stave
PARCIÁLNE REGULATÍVY	Plochy biologicky významné, uplatňovať princípy ekologického hospodárenia, nehnojiť, strojové kosenie neuskutočňovať, hospodáriť ako doteraz pre zachovanie súčasných biotopov; dodržiavať podmienky pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov	

E.3. REGULATÍVY ÚSES

Pre tvorbu a ochranu krajiny sú záväzné tieto regulatívy vyplývajúce z ÚSES-ov spracovaných pre túto oblasť.

Nadregionálny ÚSES vyčlenil z hľadiska biogeografickej regionalizácie v katastrálnom území obce Važec dva **osiekoregióny** – **Liptovská kotlina a Kozie chrbty**. Nachádza sa tu aj začiatok **nadregionálneho biokoridoru Váhu – Biely Váh**.

Regionálny ÚSES vyčlenil navyše oproti nadregionálnemu ÚSESu **dva biokoridory** - **alúvium Belanského potoka a alúvium Mlyničnej vody** ako biokoridory lokálneho významu. Severná časť katastra bola označená za interakčnú zónu pre územie TANAPu, južná časť za prechodnú oblasť.

Ako ekostabilizačné opatrenia sú uvedené zachovanie súčasnej krajinnej štruktúry pre severnú časť územia a na juhu pre styk Kozích chrbtov s kotlinou. Pre centrálnu časť katastra sa udáva potreba zmeny súčasnej krajinnej štruktúry.

V M-ÚSESe (EKOPED Žilina, 1994) autori navrhujú v zóne II. viaceré nové biocentrá a biokoridory. Z vyšších stupňov ÚSES bol akceptovaný nadregionálny biokoridor Biely Váh. Navrhnuté boli tri biokoridory regionálneho významu: vodné toky Belanský potok, Lúčny potok a biokoridor vedúci okrajom súvislých lesných porastov južne od obce na rozhraní Liptovskej kotliny a Kozích chrbtov. Ostatné biokoridory boli vyčlenené ako lokálne, spolu 61 biokoridorov.

Pre každý bola zhodnotená štruktúra a návrhy opatrení. Z biocentier boli štyri navrhnuté ako regionálneho významu. Návrhy a opatrenia boli spracované pre každý z prvkov ÚSES vrátane genofodovo významných lokalít (lokality s výskytom chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov) a interakčných prvkov. Podrobnejšie boli spracované návrhy na ochranu územia vybraných lokalít, predbežný návrh funkčného usporiadania územia, návrh dopravnej siete a ekostabilizačné návrhy a opatrenia.

Pri akýchkoľvek zásahoch a aktivitách v území mimo zastavaného územia obce je nutné rešpektovať uvedené biocentrá, biokoridory a interakčné zóny.

F) ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

F.1. OVZDUŠIE

- podporovať ekologické zdroje energie pre vykurovanie v obci na úkor spaľovania tuhých palív
- monitorovať stav ovzdušia v obci

F.2. VODA

- pripravovať výstavbu kanalizácie v obci v zmysle „Plánu rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií územia Žilinského kraja, okr. Liptovský Mikuláš ...“ (sprac. Hydrokonsult Bratislava, 2005) a tohoto materiálu
- zabráňovať vzniku divokých skládok odpadov v blízkosti vodných zdrojov

F.3. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

- predchádzať vzniku odpadov a obmedzenie ich tvorby
- zhodnocovať odpady ich recykláciou, opätovným využitím alebo procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín
- využívať odpady ako zdroj energie
- zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom

Uvedené body zároveň určujú prioritnú postupnosť pri nakladaní s odpadmi. Pre obec znamená dodržiavanie a realizácia týchto princípov nasledovné :

- vytváranie podmienok pre zber druhotných surovín
- zabezpečenie likvidácie odpadov

- vyvíjanie nástrojov pre likvidáciu divokých skládok odpadu a zamedzovanie ich vzniku

F.4. URBANISTICKÁ ZÁSTAVBA

- zachovať identitu obce
- rozvíjať vhodné funkcie v existujúcej štruktúre zástavby a domového fondu
- rozvíjať priestorové usporiadanie jednotlivých funkčných plôch v obci tak, aby vzťahy vnútri obce boli prehľadné, jasné a zrozumiteľné pre návštevníkov obce, ale i jej občanov

Podrobnejšie regulatívy výstavby v obci sú uvedené v kapitolách záväznej časti A.1. – Regulatívy urbanistickej koncepcie a B) – Určenie podmienok na využitie jednotlivých plôch.

F.5. VEGETÁCIA

- zachovať a zveľaďovať existujúcu zeleň v obci
- podporovať rozširovanie nelesnej drevinovej vegetácie na vhodných miestach v katastri
- vytvárať plochy verejnej zelene podľa návrhu (komplexný výkres funkčného využívania a priestorového usporiadania územia) a regulatívov jednotlivých plôch uvedených v rámci príslušnej kapitoly

G) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Súčasná hranica zastavaného územia obce podľa podkladov z Katastrálneho úradu ohraničuje zastavané územie obce o rozlohe 172,9 ha.

Toto územie je v návrhu rozšírené o 12,69 ha na celkovú rozlohu 185,59 ha zastavaného územia obce.

H) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

H.1..1.OCHRANNÉ PÁSMA

- Dodržať ochranné pásmo dvoru poľnohospodárskej výroby v zmysle platných hygienických noriem vyhľadom k počtu kusov chovaných zvierat
- Dodržať ochranné pásmo 50 m od cintorína na základe zákona č. 470/2006 o pohrebníctve
-

Ochranné pásma vzťahujúce sa na dopravné a technické vybavenie územia sú uvedené v kapitole D záväznej časti tohto dokumentu.

Nové ochranné pásma alebo chránené územia v katastri obce nie sú navrhované okrem uvedených v kapitole D záväznej časti tohto dokumentu.

H.1..2.CHRÁNENÉ ÚZEMIA

- Rešpektovať chránené územia ochrany prírody:
 - ochranné pásmo TANAP
 - ochranné pásmo NAPANT
 - národná prírodná pamiatka Važecká jaskyňa (označené v ÚPN-VÚC NPP/42)
 - navrhované chránené vtáčie územie Tatry (30)
 - navrhované územia európskeho významu : tok Bieleho Váhu (SKUEV0143)

I) PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCELENIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

I.1. PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Sú uvedené v kapitole K a graficky znázornené v schéme verejnoprospešených stavieb (grafická príloha č. 2), ktorá je uvedená v kapitole L.

I.2. PLOCHY NA VYKONANIE SCELENIA A DELENIA POZEMKOV

Takéto plochy sa v návrhu nenachádzajú.

I.3. PLOCHY NA ASANÁCIU

Nie sú.

I.4. PLOCHY NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

Plochy na chránené časti krajiny nad rámec evidovaného stavu a zámerov nie sú.

J) URČENIE ČASTÍ OBCE, KDE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ ÚPN-Z

Časti obce, kde je potrebné obstarat' ÚPN-Z:

Z1 – Obytná zóna IBV - Pastierske

K) ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Zoznam navrhovaných verejnoprospešných stavieb pre obec Važec je nasledovný :

1. vodojem
2. ČOV
3. trafostanice

4. všetky líniové stavby technickej infraštruktúry
5. cestné komunikácie
6. cestné mosty
7. cestné podjazdy popod železnicu
8. nízkokapacitné parkoviská v obci
9. otočka autobusu
10. zastávka autobusu
11. pešie komunikácie
12. verejná parková zeleň
13. stavby športových zariadení, športové ihriská
14. kanalizačné čerpacie stanice

Na uskutočnenie uvedených stavieb je možné podľa § 108 zák. č. 50/76 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon) v znení zák. č. 262/92 Zb. a zák. č. 199/95 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

L) SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Grafická príloha č. 1 – Schéma záväzných častí riešenia

Grafická príloha č. 2 – Schéma verejnoprospešných stavieb